

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Nazarje

Savinjska 4, 3331 Nazarje
Telefon: 03 839-3770
E naslov: OENazarje@zgs.gov.si

DVOLETNI NAČRT

za

XIV. KAMNIŠKO-SAVINJSKO LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

za

LETI 2021 in 2022

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	4
3.1	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	4
3.2	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje	13
4	ŽIVALSKESK VRSTE - DIVJAD	22
4.1	Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	22
4.2	Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>)	26
4.3	Damjak (<i>Dama dama</i>)	33
4.4	Muflon (<i>Ovis ammon musimon</i>)	36
4.5	Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	39
4.6	Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	43
4.7	Šakal (<i>Canis Aureus</i>)	47
4.8	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	50
4.9	Jazbec (<i>Meles meles</i>)	52
4.10	Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	54
4.11	Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	56
4.12	Pižmovka (<i>Ondatra zibethia</i>)	57
4.13	Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	58
4.14	Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>)	60
4.15	Raca mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	61
4.16	Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	63
4.17	Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	65
4.18	Načrt dodajanja divjadi	66
5	EVIDENCE	67
6	PRILOGE	69

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022.....	1
Preglednica 2.1: Pregled lovišč.....	2
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020	4
Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022.....	9
Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 – 2020	13
Preglednica 3.2.2: Število škodnih primerov v zadnjem šestletnem obdobju	15
Preglednica 3.2.3: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 – 2020.....	15
Preglednica 3.2.4: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022	16
Preglednica 3.2.5: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v popisni enoti Zgornja Savinja v letu 2020	19
Preglednica 3.2.6: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Zgornja Savinja	19
Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi	29
Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov.....	31

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	3
Slika 3.1.1: Opravljeni ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	5
Slika 3.1.2: Opravljena biomeliorativna dela.....	6
Slika 3.1.3: Porabljene količine krme.....	7
Slika 3.1.4: Količina obdelanih krmnih in pridelovalnih njiv	8
Slika 3.1.5: Opravljena dela na lovskih objektih	8
Slika 3.2.1: Dinamika ovrednotenih škod od divjadi v LUO	14
Slika 3.2.2: Škode in odvzem divjih prašičev	14
Slika 3.2.3: Prikaz popisnih enot v LUO.....	17
Slika 3.2.4: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010	18
Slika 3.2.5: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Zgornja Savinja.....	20
Slika 4.2.1: Odvzem jelenjadi v loviščih Luče in Solčava za preteklo 10-letno obdobje	27
Slika 4.2.2: Odvzem jelenjadi v revirjih Veža in Logarska dolina za preteklo 13-letno obdobje	28
Slika 4.7.1: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)	47

1 UVOD

Dvoletni načrt za XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu ter njegovimi spremembami (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.). Zakon določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska območja, znotraj katerih so opredeljena lovišča in lovišča s posebnim namenom. Za ta lovišča in lovišča s posebnim namenom se naredi razdelilnik s tem načrtom opredeljenega odvzema iz populacij divjadi in del v njihovem življenjskem okolju.

Dvoletni načrt za XIV. Kamniško-Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.

Ob zgoraj navedenih predpisih je pričujoči načrt napisan tudi v skladu z:

1. Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),
2. Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).
3. Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
4. Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04),
5. Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, št. 38/14),
6. Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, št. 38/14),
7. Gozdnogospodarskim načrtom za Nazarsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011-2020 in
8. Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK).

Vira podatkov v pričujočem načrtu so podatkovne baze, ki jih vodi Zavod za gozdove Slovenije, in podatkovne baze, ki jih vodi Lovska zveza Slovenije.

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022

LUO / ekološka enota	Datum	Kraj	Organ	Vsebina
5 lovišč	22. 1. 2021	Braslovče	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
8 lovišč	23. 1. 2021	Motnik - Špitalič	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
6 lovišč	24. 1. 2021	Ljubno	OZUL	Pregled odstrela in izgub divjadi
LUO	5. 3. 2021	Nazarje	OZUL	Uskladitveni sestanek
LUO	22. 3. 2021	Nazarje	Strokovni svet ZGS OE Nazarje	Določitev osnutka načrta
LUO	24. 3. 2021	Nazarje	ZGS OE Nazarje	Javna objava načrta na spletu
LUO	7. 4. 2021	Nazarje	ZGS OE Nazarje	Javna predstavitev načrta
LUO	16. 4. 2021	Nazarje	Svet ZGS OE Nazarje	Določitev predloga načrta
LUO	25. 4. 2021	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogostejše uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljavsko območje,
- DN – dvoletni načrt za LUO
- LD – lovska družina,
- LPN – lovišče s posebnim namenom
- EE – ekološka enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- ARSO – Agencija republike Slovenije za okolje,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

2 OPIS LOVSKO UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA

Kamniško-Savinjsko LUO obsega vzhodni del Kamniško-Savinjskih Alp z Menino planino, Dobrovljami in Tuhinjsko dolino z obrobniimi nižinskimi predeli ter vzhodni del Karavank z Raduho in Smrekovcem do obrobja Šaleške doline. Območje spada v alpsko in predalpsko fitogeografsko območje. Značilnost LUO je gorski in predgorski svet, planote in alpske doline. Za osrednji del LUO je značilna velika gozdnatost in ohranjenost naravne krajine.

Površina LUO je 91.510 ha, od tega je lovne površine 86.419 ha in površine gozda 60.856 ha. V LUO je vključenih 19 lovišč, s katerimi upravljajo lovske družine. Upravno je območje razdeljeno na več upravnih enot: UE Mozirje - 7 lovišč, UE Velenje - 2 lovišči, UE Žalec – 2 lovišči, UE Kamnik – 5 lovišč in UE Domžale – 3 lovišča. Povprečna skupna površina lovišča je 4.816 ha.

Lovišča povezuje dogovor o enotnem upravljanju z jelenjadjo v okviru Kamniško-Savinjskega lovsko upravljavskega območja.

Preglednica 2.1: Pregled lovišč

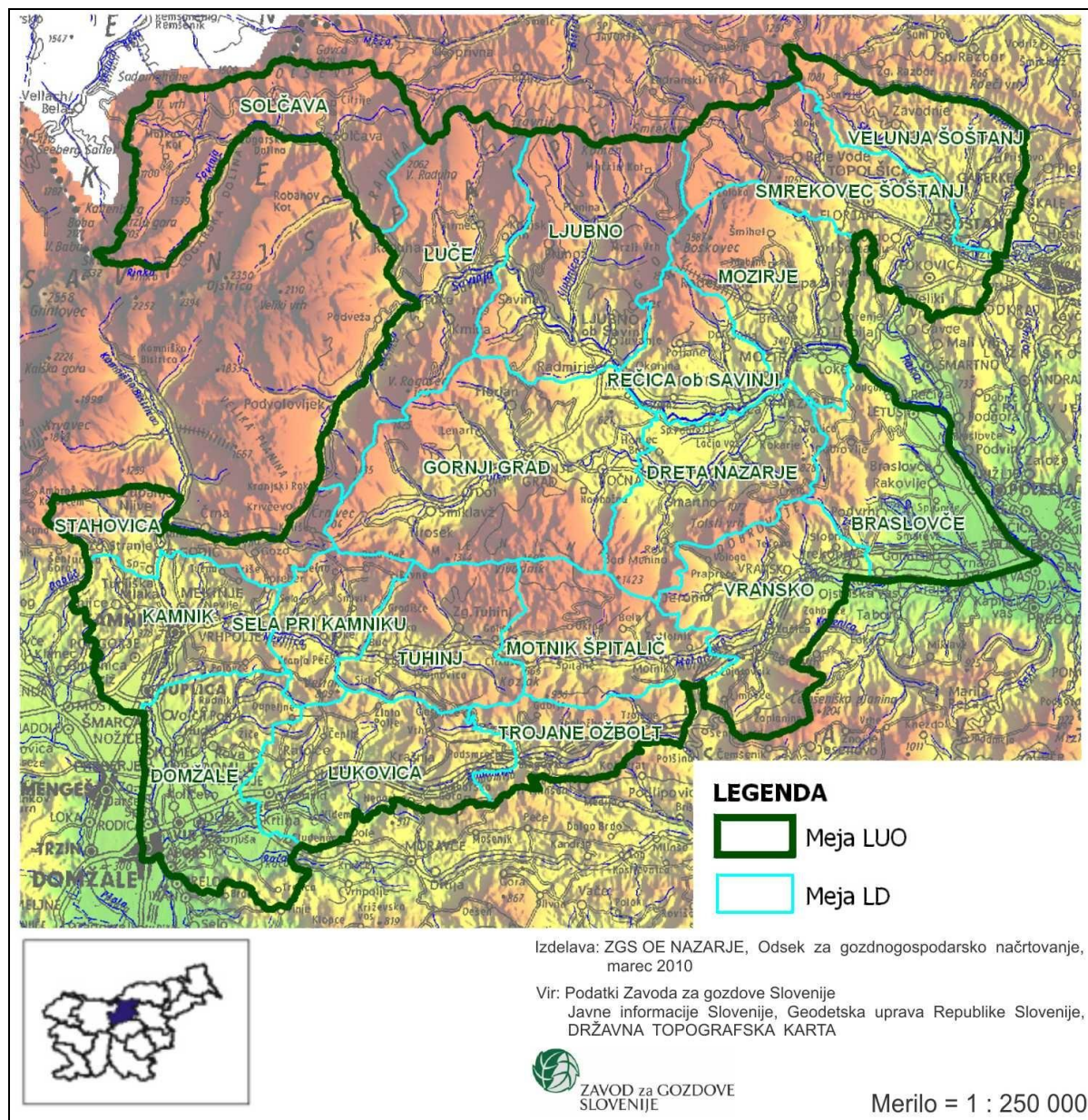
Šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)			
			skupna	lovna	nelovna	gozda
1401	Solčava	Mozirje	6.047	5.963	84	4.985
1402	Luče	Mozirje	6.317	6.184	133	4.982
1403	Ljubno	Mozirje	7.122	6.932	190	5.510
1404	Rečica	Mozirje	2.818	2.625	193	1.717
1405	Mozirje	Mozirje	4.820	4.590	230	3.147
1406	Smrekovec	Velenje	5.846	5.418	428	3.910
1407	Velunja	Velenje	3.761	3.549	212	2.306
1408	Gornji Grad	Mozirje	9.286	9.010	276	6.940
1409	Dreta	Mozirje	4.869	4.658	211	3.509
1410	Braslovče	Žalec	5.178	4.817	361	2.203
1411	Vransko	Žalec	5.243	4.984	259	3.478
1412	Stahovica	Kamnik	2.727	2.553	174	1.797
1413	Kamnik	Kamnik	4.241	3.594	647	2.330
1414	Sela	Kamnik	2.456	2.337	119	1.686
1415	Tuhinj	Kamnik	3.807	3.692	115	2.613
1416	Motnik-Špitalič	Kamnik	4.028	3.927	101	2.868
1417	Domžale	Domžale	5.197	4.336	861	2.292
1418	Lukovica	Domžale	5.057	4.700	357	2.741
1419	Trojane-Ožbolt	Domžale	2.690	2.550	140	1.840
	SKUPAJ		91.510	86.419	5.091	60.856

Posebno določilo in opozorilo:

Ob upoštevanju vseh drugih naravovarstvenih določil, ki so zapisana v Območnem načrtu – LUO del za Kamniško-Savinjsko LUO ter na podlagi preveritve gozdnih rezervatov, ki ležijo v posameznih loviščih v LUO opozarjamo na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki **v gozdnih rezervatih prepoveduje vsako izvajanje lovske dejavnosti – vsako izdelovanje in nameščanje lovsko-tehniških objektov in naprav ter fizično izvajanje lova (individualnega, skupinskega)**

V Kamniško-Savinjskem LUO to velja za:

1. **LD Gornji Grad, gozdni rezervat Menina Strojnik**, velikost 66,92 hektarja;
2. **LD Mozirje, gozdni rezervat Mozirska požganija**, velikost 31,65 hektarja;
3. **LD Vransko, gozdni rezervat Zaplanina**, velikost 4,56 ha.

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

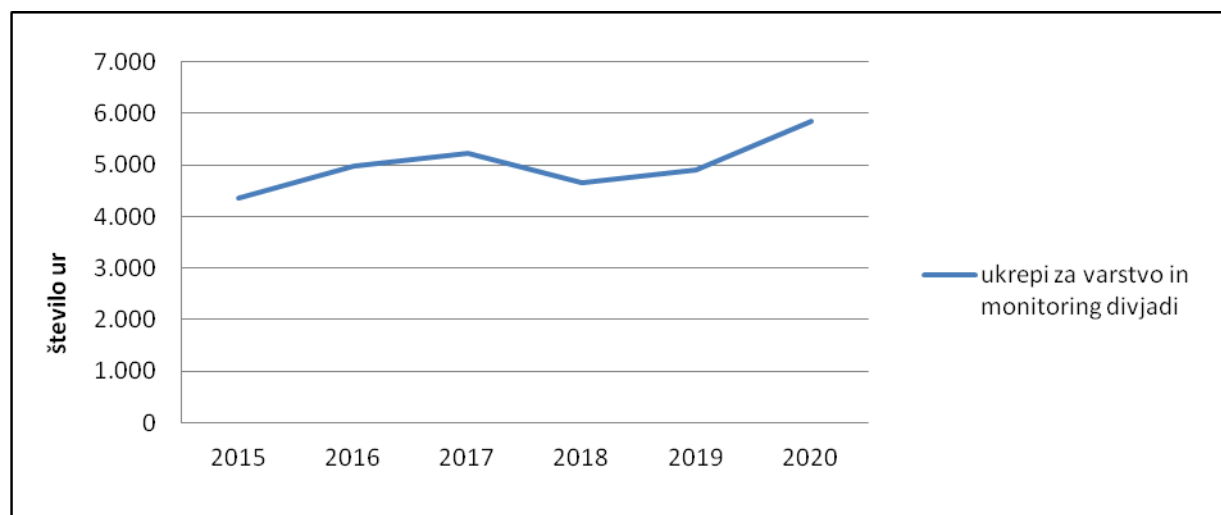
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020

vrsta ukrepa	enota mere	2015 - 2020			2019 - 2020		
		načrt	realizacija	%	načrt	realizacija	%
1. ukrepi za varstvo in monitoring divjadi							
ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	28.393	29.987	105,6	10.773	10.755	99,8
2. biomeliorativni ukrepi							
vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	202,93	196,15	96,7	65,59	62,81	95,8
spravilo sena z odvozom	ha	89,08	87,25	97,9	27,2	26,3	96,7
priprava pasišč za divjad	ha	126,4	116,2	91,9	36	33,4	92,8
gnojenje travnikov	ha	1	1	100,0	0	0	0,0
vzdrževanje grmišč	ha	67,57	64,52	95,5	21,8	21,4	98,2
vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	6	0	0,0	0	0	0,0
vzdrževanje gozdnega roba	ha	70	62,9	89,9	15,2	14,3	94,1
izdelava in vzdrževanje kaluž	število	270	262	97,0	89	84	94,4
izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	38	36	94,7	13	12	92,3
sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	300	267	89,0	91	73	80,2
postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	35	32	91,4	12	12	100,0
3. biotehnični ukrepi							
zimska krmiljenje - skupaj	kg	72.655	67.420	92,8	24.000	21.380	89,1
zimska krmiljenje - velika divjad	kg	72.000	67.260	93,4	24.000	21.380	89,1
zimska krmiljenje - mala divjad	kg	655	160	24,4	0	0	0,0
preprečevalno krmiljenje	kg	58.450	57.236	97,9	16.750	14.940	89,2
privabljalno krmiljenje	kg	132.000	142.940	108,3	44.000	43.495	98,9
krmne njive	ha	32,06	29,68	92,6	9,83	9,38	95,4
pridelovalne njive	ha	4,2	2,45	58,3	1	0,5	50,0
solnice	kg	19.900	19.404	97,5	7.100	6.485	91,3
4. lovski objekti							
solnice (obnova in novogradnja)	število	11.118	10.447	94,0	3.791	3.142	82,9
lovske preče (obnova in novogradnja)	število	1.033	1.015	98,3	332	324	97,6
krmišča (obnova in novogradnja)	število	281	256	91,1	96	88	91,7
lovske steze (obnova in novogradnja)	km	629,3	568,9	90,4	231	205,3	88,9

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

V preteklih dveh letih je bilo opravljeno opazovanje in spremljanje vseh vrst divjadi v višini 10.755 ur (99,8% načrta). Večina dela je bila opravljena v okviru lovsko-čuvajske službe. V šestletnem obdobju je bilo opravljenih slabih 30.000 ur s čimer je bila realizacija načrta 105,6 %. Ukrepi so bili opravljeni v skladu z načrtom.

Število ur namenjenih varstvu in monitoringu divjadi se je v primerjavi s prejšnjim načrtovalnim obdobjem (2001-2010) izrazito povečalo. Namenjene ure so bile opravljene v skladu z načrti in so bile porabljene za ustrezen namen. Za obdobje 2015 - 2020 lahko sklepamo, da je bil ukrep uspešno izveden.

Slika 3.1.1: Opravljeni ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Biomeliorativna dela

Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna)

V preteklih dveh letih se je pokosilo 62,8 ha travnikov (96 % načrta), kar znaša 0,73 ha na 1.000 ha lovne površine. Površina opravljene košnje se je znotraj šestletnega obdobja zmanjšala iz 35,9 ha leta 2015 na 30,2 ha v letu 2020. Ukrep je bil ustrezno opravljen.

Spravilo sena z odvozom

Iz nekaterih lokacij košnje je potreben tudi odvoz sena, ki je bil v letih 2019 in 2020 izveden s 26,3 ha površine. Delo je bilo opravljeno pod načrtovanim obsegom (96,7 %). Površina kjer je opravljeno spravilo sena se znotraj obdobja počasi zmanjšuje.

Gnojenje travnikov

Upravljavci lovišč praviloma ne izvajajo dodatnega gnojenja travnikov, katere vzdržujejo za namen prehrane rastlinojede divjadi. V letih 2019 in 2020 ukrep ni bil načrtovan in tudi ne izvajan.

Vzdrževanje grmišč

Namen vzdrževanja grmišč je zagotavljanje primerne prehranske osnove in bivalnih pogojev za rastlinojedo divjad in druge živalske vrste. Realizacija v letih 2019 in 2020 je bila 21,4 ha, kar pomeni 98 % načrtovane površine. Površina vzdrževanja grmišč ostaja skozi obdobje na podobni ravni, okoli 11 ha letno. Ukrep je bil ustrezno opravljen.

Priprava pasišč za divjad

S pripravo pasišč izboljšamo prehranske pogoje za divjad s čiščenjem zaraščajočih površin. Realizacija je bila v letih 2019 in 2020 33,4 ha (93 % načrta). Ta ukrep se je površinsko znotraj šestletnega obdobja najbolj zmanjšal in to iz 27,7 ha v letu 2015 na 14,6 ha v letu 2020. Ukrep je bil zadovoljivo opravljen.

Vzdrževanje gozdnega roba

Namen vzdrževanja gozdnega roba je ohraniti njegovo dolžino in strukturo, kar nudi divjadi in drugim živalskim vrstam zatočišče in hrano. V letih 2019 in 2020 je bilo realizirano 14,3 ha površine, kar pomeni 94 % načrta. Obseg izvedenega dela se je znotraj šestletnega obdobja več kot prepolovil. Površina dela je zadovoljiva.

Vzdrževanje remiz za malo divjad

Ukrep ni bil načrtovan in se tudi ni izvajal.

Izdelava in vzdrževanje kaluž

V letih 2019 in 2020 je bilo očiščeno 84 kalov (94 % načrta). Ta biomeliorativen ukrep ostaja znotraj šestletnega primerjalnega obdobja na podobni ravni. Ukrep je bil izveden ustrezno.

Vzdrževanje večjega vodnega vira

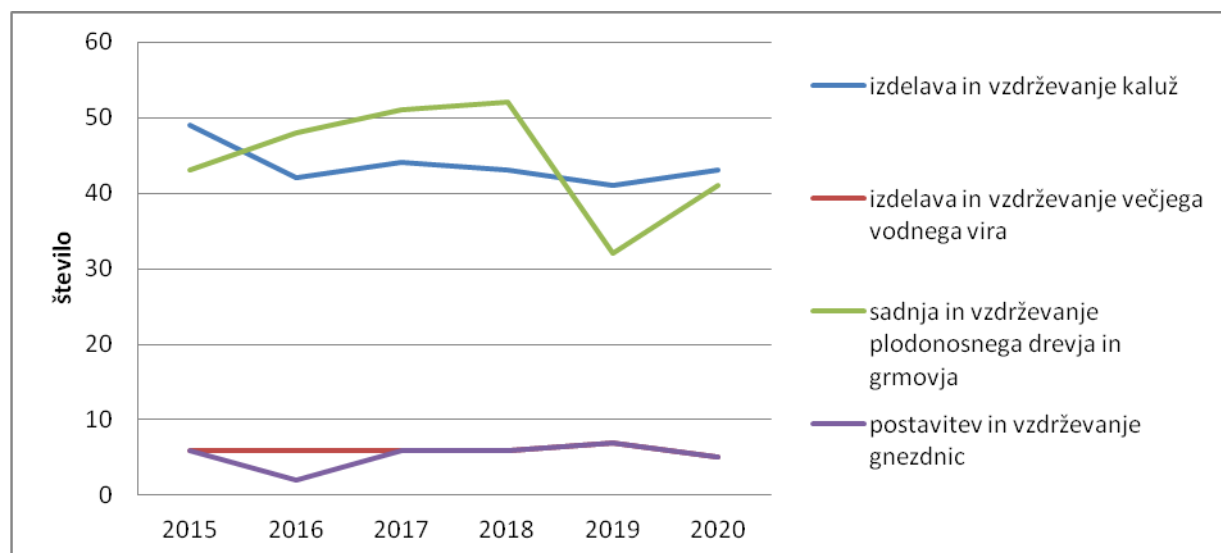
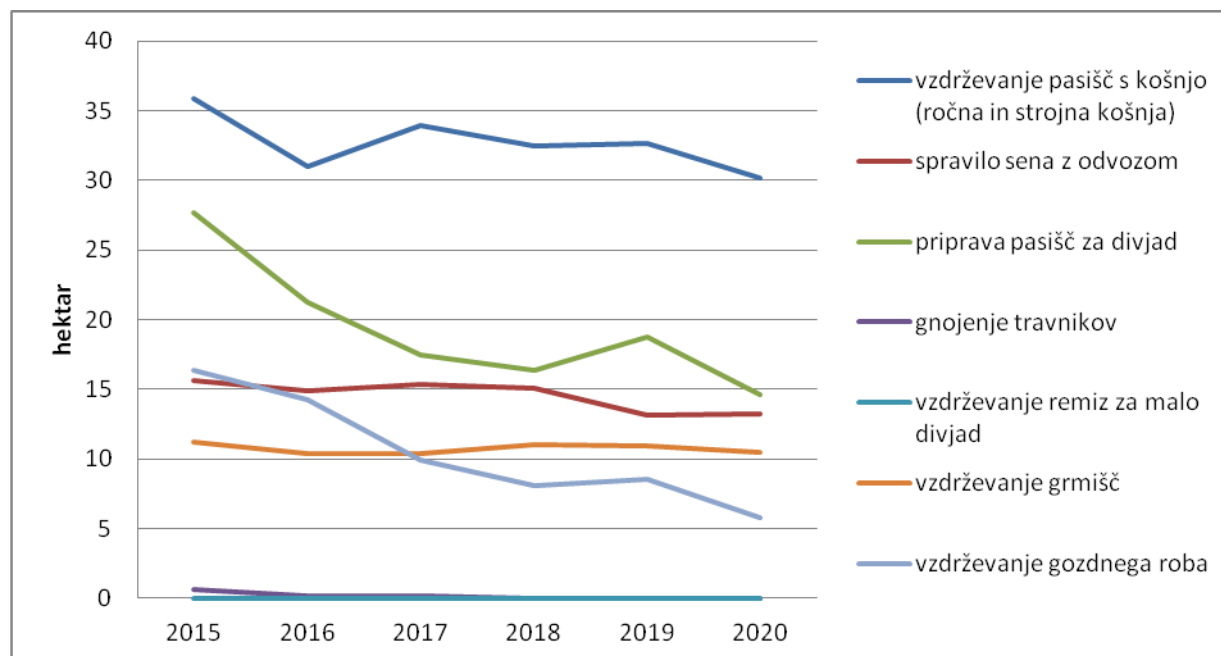
V letih 2019 in 2020 so bila dela opravljena na 12 objektih (92 % načrta). Ukrep je bil izveden ustrezno.

Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja

Namen je izboljšati prehrano divjadi s sajenjem plodonosnih vrst, opravljeno je bilo 80 % načrta, lovci so v zadnjih dveh letih posadili 73 sadik. V obdobju od leta 2015 do 2020 je bilo posajenih 267 sadike plodonosnega drevja. Tudi lastniki gozdov sadijo plodonosno drevje in grmovje v okviru programa vlaganj v gozdove. Poleg tega pa je najpomembnejše ohranjati bogato vrstno pestrost gozdnih robov, ki se uspešno naravno pomlajuje.

Postavitev in vzdrževanje gnezdnic

Vzdrževanih je bilo 12 gnezdnic, od 12 načrtovanih. Ukrep ni tako pomemben, saj se v odročnejših gozdovih najde dovolj odmrlega stoječega drevja, kjer lahko gnezdijo ptice.

Slika 3.1.2: Opravljena biomeliorativna dela

Biotehnični ukrepi**Zimsko krmljenje**

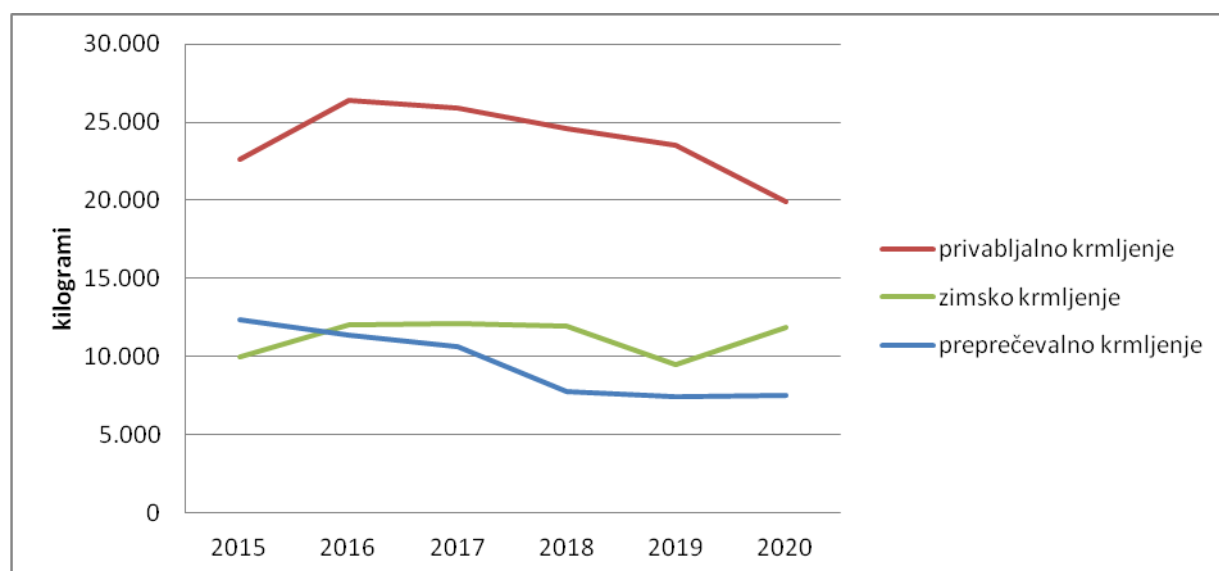
Zimsko krmljenje jelenjadi se je izvajalo v osrednjem delu populacije jelenjadi v LUO (lovišča Solčava, Luče, Gornji Grad, Ljubno, Motnik-Špitalič, Mozirje, Tuhinj in Dreta). V letu 2020 je slabih 40 % vsega zimskega krmljenja bilo realiziranih v lovišču Gornji Grad. Zimsko krmljenje muflonov se je izvajalo v lovišču Solčava. Zimsko krmljenje damjaka se je izvajalo v lovišču Velunja. Zimsko krmljenje male divjadi se ni izvajalo. Dvoletna poraba krme za zimsko krmljenje je bila 21.380 kg od načrtovanih 24.000 kg. Nižja realizacija je posledica milejše zime v letu 2019. Zimsko krmljenje ostaja skozi šestletno obdobje na podobni ravni.

Preprečevalno krmljenje

Preprečevalno krmljenje divjih prašičev se je v letih 2019 in 2020 izvajalo v loviščih Dreta, Braslovče, Vransko, Gornji Grad, Trojane-Ožbolt, Tuhinj, Motnik-Špitalič, Rečica ob Savinji, Velunja in Smrekovec (samo v letu 2019). Skupaj so imela ta lovišča v letu 2019 16 preprečevalnih krmišč, v letu 2020 pa 15 preprečevalnih krmišč. Skupna poraba krme za preprečevalno krmljenje je bila v letih 2019 in 2020 14.940 kg, 89% načrtovane. Večinoma se za preprečevalno krmljenje uporablja koruza. V primerjavi s šestletnim povprečjem se je porabilo dobrih 4.100 kg manj krme. Ukrep je bil ustrezno izveden.

Privabljalno krmljenje

Za doseganje primerno visokega odvzema divjih prašičev, jelenjadi in v manjši meri muflonov in damjakov, imajo upravljavci lovišč večje število privabljalnih krmišč. V zadnjih dveh letih so v ta namen porabili skupno 43.495 kg krme (99% načrtovane količine). Skupna količina krme za privabljanje se znotraj šestletnega obdobja znižuje in je v letu 2020 za 6.450 kg nižja kot je bila v letu 2016, kar je v skladu z načrtovanimi količinami in tudi usmeritvami iz območnega načrta.

Slika 3.1.3: Porabljene količine krme

Krmne njive

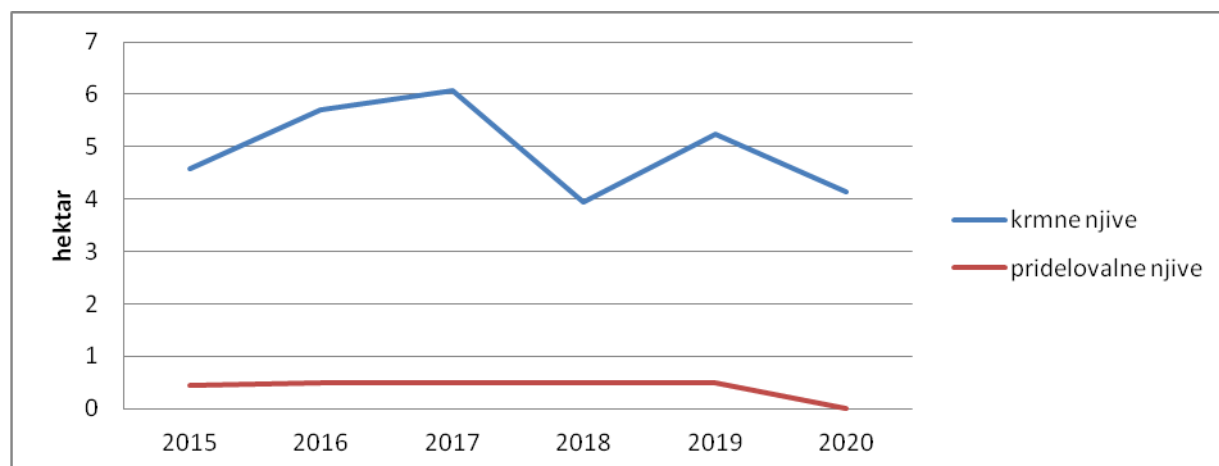
V letih 2019 in 2020 je bilo obdelanih 9,38 ha krmnih njiv (95 % načrta). Površina obdelanih njiv se skozi šestletno obdobje malce spreminja, a ostaja okoli 5 ha letno. Krmne njive je v teh letih obdelovalo 11 lovišč.

Pridelovalne njive

V letu 2019 je bilo obdelano 0,50 ha (100% načrtovanih) pridelovalnih njiv. V letu 2020 ta ukrep ni bil izveden, kar je edino leto brez realizacije, v primerjalnem obdobju.

Zalaganje solnic

V letih 2019 in 2020 se je položilo 6.485 kg soli (91 % načrta), kar je blizu šestletnemu povprečju, ki znaša 6.468 kg za dve leti.

Slika 3.1.4: Količina obdelanih krmnih in pridelovalnih njiv

Lovski objekti**Solnice**

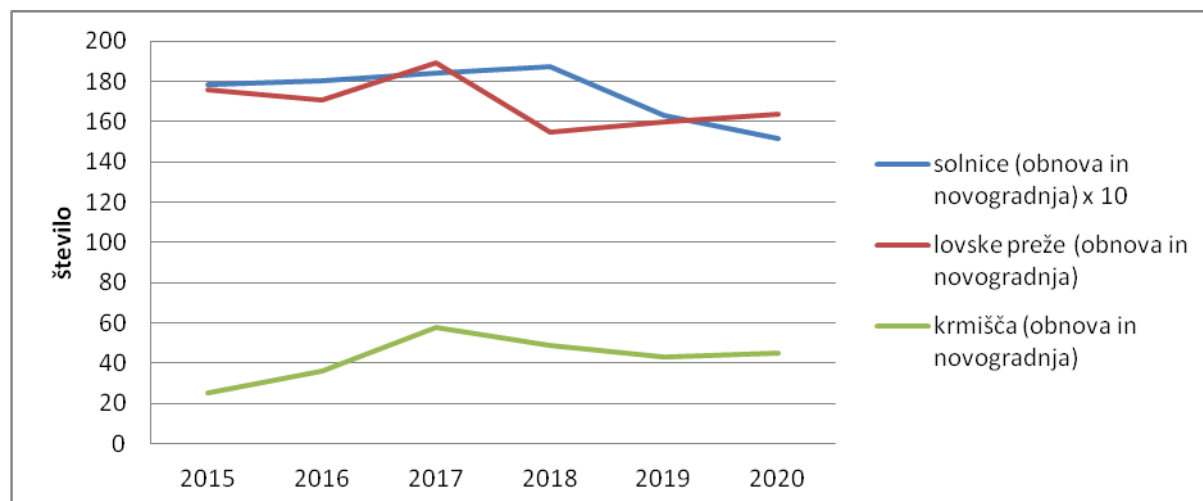
V letih 2019 in 2020 je bilo vzdrževanih 3.051, novozgrajenih pa 91 solnic. To je 83 % načrtovanih solnic. Skupno število solnic se po letu 2018 opazno zmanjšuje.

Lovske preže

V letih 2019 in 2020 je bilo obnovljenih in novozgrajenih 324 lovskih prež, kar predstavlja 98 % načrta.

Krmišča

V letih 2019 in 2020 je bilo obnovljenih 76 krmišč, novozgrajenih pa 12 krmišč, skupaj 88 (92% načrta).

Slika 3.1.5: Opravljena dela na lovskih objektih

Realizacija načrta ukrepov v življenjskem okolju divjadi je bila v letu 2019 in 2020 dobro izvedena, tako obseg kot struktura opravljenih biomeliorativnih ukrepov sta bila ustrezna. V primerjavi z šestletnim obdobjem se je obseg nekaterih biomeliorativnih in biotehničnih ukrepov opazno zmanjšal. Vzrok temu je tudi manj skupnih aktivnosti na terenu v letu 2020, zaradi epidemije novega koronavirusa (SARS-CoV-2). Pri biotehničnih ukrepih so lovišča spoštovala določila o nedopustnem preseganju zimskega krmljenja, pri preprečevalnem in privabljalnem krmljenju tudi ni bilo preseganja načrtovanih količin.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022*Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022*

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg
1. ukrepi za varstvo in monitoring divjadi		
ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	12.386
2. biomeliorativni ukrepi		
vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	69,4
spravilo sena z odvozom	ha	30,4
priprava pasišč za divjad	ha	35,9
gnojenje travnikov	ha	0
vzdrževanje grmišč	ha	26,3
vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	0
vzdrževanje gozdnega roba	ha	16
izdelava in vzdrževanje kaluž	število	90
izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	12
sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	80
postavitve in vzdrževanje gnezdnic	število	10
sol	kg	7.155
3. biotehnični ukrepi		
zimsko krmljenje	kg	38.000
preprečevalno krmljenje	kg	0
privabljalno krmljenje	kg	61.000
krmne njive	ha	10,15
pridelovalne njive	ha	1,00
4. lovski objekti		
solnice (obnova in novogradnja)	število	3.825
lovske preže (obnova in novogradnja)	število	307
krmišča (obnova in novogradnja)	število	82
lovske steze (obnova in novogradnja)	km	225,1

Načrt ukrepov v življenjskem okolju divjadi je pri posameznih biomeliorativnih delih nekoliko povišan v primerjavi z načrtom iz leta 2019 in 2018. Pri biotehničnih ukrepih obstaja obseg načrta na podobni ravni iz prejšnjih let. Obseg načrtovanih ukrepov je v veliki meri odvisen od lastniških razmerij med LD in lastniki zemljišč, saj se večina ukrepov izvaja na zemljiščih v zasebni lasti. LD naj v teh primerih pridobijo najemne pogodbe, v primeru subvencioniranja s strani RS pa tudi odstopne izjave. Nekaj biomeliorativnih del izvajajo lastniki gozdov tudi sami, za kar pridobijo tudi ustrezne subvencije v skladu s Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Upravljalci lovišč naj v letu 2021 in 2022 usmerijo pozornost v spremljavo stanja vseh vrst divjadi ter vzdrževanje okolja posameznih vrst lovne divjadi. Pomembno je opazovanje vrst, ki so redkejšje ali kakorkoli ogrožene (zaradi bolezni), zlasti poljskih kur, poljskega zajca, lisice in gamsa. Posebej pozorno naj se spremljajo izgube. Zaradi bližajoče se afriške prašičje kuge je treba posvetiti vso pozornost ob morebitnem poginu ali nenavadnem obnašanju divjih prašičev in v tem primeru takoj ukrepati v skladu z navodili Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVV) in o tem obvestiti regijski center za obveščanja na številki 112. Za varstvo in monitoring male divjadi se načrtuje 2.992 ur in za veliko divjad 9.394 ur. Dopustna odstopanja: Obseg načrtovanih del v lovišču mora biti dosežen vsaj 90%, lahko je presežen.

Biomeliorativna dela**Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna)**

V LUO je načrtovana površina košnje (ročne in strojne) 32,42 ha in je nekoliko višja kot v letu 2019 in 2020. Načrtovanih objektov naj bo več v bolj gozdnatih delih LUO. Ukrepi naj se izvajajo v večini lovišč. Ker je to pomemben ukrep, naj se upravljalci lovišč angažirajo pri ohranjanju teh površin in iščejo tudi nove objekte.

Spravilo sena z odvozom

Načrtuje se odvoz sena s skupne površine 30,4 ha.

Vzdrževanje grmišč

Načrtuje se 26,3 ha vzdrževanja grmišč, kar je nekoliko višji načrt kot v preteklih dveh letih. Objekti naj bodo izbrani prednostno v predelih, kjer je gostota rastlinojede parkljaste divjadi največja. Vzdrževanje grmišč naj poteka tako, da se periodično (na 3 do 5 let) poseka grmovni sloj.

Priprava pasišč za divjad

Ukrep priprave pasišč je načrtovan v primerljivem obsegu kot v zadnjih dveh letih, 35,9 ha. Priprava pasišč pomeni osnovanje novih pašnih površin za divjad na zaraščenih površinah. Potrebno je odstraniti vegetacijo (ročno ali strojno) ter po potrebi oz. možnosti površino frezati in posejati s travo.

Gnojenje travnikov in pašnikov

Ukrep ni potreben, zato ga ne načrtujemo.

Vzdrževanje gozdnega roba

Načrt vzdrževanja gozdnega roba je 16 ha površine. Pravilno oblikovan gozdni rob je širok eno povprečno višino dreves, je stopničast in večslojen, v njem so drevesa različnih velikosti. Poraščen naj bo z različno visokim in gostim grmovjem. Posebej zaželeno je plodonosno drevje in grmovje. Da gozdni rob ne postane vrzelast, ga je treba obnavljati. Najprimernejša je panjevska sečnja – posek šopov, s čimer dosežemo gostejši grmovni sloj in nižje višine drevja.

Vzdrževanje remiz za malo divjad

V letu 2021 in 2022 ni planiranega ukrepa, je pa zaželen. Izvaja naj se v delih lovišč, kjer prevladuje intenzivno kmetijstvo. Prvenstveno gre za ohranjanje skupin drevja in grmovja sredi kmetijskih površin ter ohranjanje drevja in grmovja ob potokih in melioracijskih jarkih.

Izdelava in vzdrževanje kaluž

Načrtuje se izdelava in obnova 90 kaluž. Ukrep naj se izvaja v vseh loviščih, kjer je gostejša populacija divjih prašičev. Pri vzdrževanju kaluž naj se odstranijo iz njih odmrle veje, listje in druge organske snovi. Z manjšimi zemeljskimi deli naj se uredi in utrdi brežine in poglobi dno.

Vzdrževanje večjega vodnega vira

Načrtuje se izdelava in vzdrževanje 12 večjih vodnih virov.

Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja

Načrtuje se sadnja 44 sadik plodonosnega drevja. Sadnja naj se izvaja na primernih rastiščih in nadmorskih višinah, kjer lahko plodovi dozori. Sadnjo plodonosnega drevja izvajajo vsak leto tudi lastniki gozdov.

Postavitev in vzdrževanje gnezdnic

Ker so v LUO pogoji za gnezdenje ptic pevk in sov ugodni, se načrtuje vzdrževanje minimalnega števila gnezdnic (10).

Načrtovanih biomeliorativnih del ni potrebno dosegali, je pa priporočljivo, da se jih izvede v čim večji možni meri, lahko se tudi preseže.

Biotehnični ukrepi

Zimsko krmljenje divjadi

Za zimsko krmljenje parklјaste divjadi načrtujemo v območju 38.000 kg krme (1.000 kg/krmišče/leto). Sestava krme je:

- do 30 % (11.400 kg) sočne krme (okopavine, tropine, sadje),
- nad 60 % (minimalno 22.880 kg) voluminozne krme (seno, silažne bale),
- do 10 % (maksimalno 3.800 kg) močne krme (koruza, žita, kostanj).

Krma je namenjena jelenjadi, damjaku in muflonom. Zimsko krmljenje srnjadi in gamsov ni dovoljeno.

V primeru izjemnih zimskih razmer (dolgotrajnejša visoka snežna odeja) je dovoljeno krmljenje srnjadi kot to določa območni Lovsko upravljavski načrt za Kamniško-Savinjsko LUO 2011-2020. Oceno izrednih razmer opravi samostojno upravljavec lovišča in pisno obvesti OE ZGS. Soglasje (nesoglasje) k začetku krmljenja izda ZGS, OE Nazarje in o tem obvesti tudi lovsko inšpekcijo. Pred izdajo dovoljenja morajo biti izvedeni ukrepi povečevanja prehranske ponudbe srnjadi z naravno hrano (posek drevja in grmovja za objedanje, pluženje).

Jelenjad se krmi v osrednjem delu populacije jelenjadi. Z načrtom želimo zagotoviti čim bolj enakomerno razporeditev zimskih krmišč, zlasti na območjih kamor jelenjad po dosedanjih izkušnjah v zimskih razmerah migrira ter na območjih, kjer je moten zanj v okolju najmanj. Z večjim številom registriranih krmišč (ob potencialno manjšem številu aktivnih) tudi zagotavljamo možnost letnega oziroma sezonskega prilagajanja nepredvidenim razmeram v okolju (žledolomi, vetrolomi, druga nedostopnost, sanacije, zimske sečnje,...), ter aktiviranje »nadomestnih« zimskih krmišč. Območje, kjer bodo locirana zimska krmišča, naj bi bilo praviloma v nižjih legah z manj snega, znotraj 2 kilometrskega pasa pod nadmorskimi višinami 900 m in v sestojih v razvoji fazi debeljaka (nizek delež mladja). Lovišči Luče in Solčava lahko imata do 1 krmišče na 1.000 ha lovne

površine, lovišča Gornji Grad, Ljubno in Motnik do 1 krmišče na 1.500 ha lovne površine, lovišča Dreta, Braslovče, Mozirje, Rečica, Smrekovec, Stahovica, Trojane, Tuhinj, Lukovica in Vransko lahko imajo do eno aktivno krmišče. V ostalih loviščih je zimsko krmljenje jelenjadi prepovedano. Zaradi preprečevanja škod na gozdnem drevju morajo lovišča poskrbeti za stalno založenost krmišč. Krmišča za jelenjad naj bodo prostorsko ločena od krmišč za divje prašiče.

Zimsko krmljenje muflonov se izvaja v lovišču Solčava, v predelih s povečano koncentracijo muflonov v zimskem času. Uporabi se voluminozna, sočna in močna krma. Delež močne krme ne sme presegati 10 %. V lovišču Solčava je lahko 4 – 5 krmišč.

Zaradi ohranjanja posameznih manjših košenic je dovoljeno pokošeno seno zložiti v kopo za potrebe zimskega krmljenja divjadi tudi na drugih lokacijah. Količin ni potrebno navesti v načrtu.

Količina zimskega krmljenja se ne sme presegati. Le v izjemnih vremenskih pogojih (dolge in ostre zime z debelo snežno odejo) se lahko količina zimskega krmljenja presega za največ 20 %. Seznam krmišč za zimsko krmljenje je v prilogi tega načrta.

Zimskega krmljenja male divjadi v letih 2021 in 2022 ne načrtujemo.

Preprečevalno krmljenje divjadi

V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi ni dovoljeno.

Privabljalno krmljenje divjadi

Privabljalno krmljenje se izvaja s ciljem olajšanega opazovanja in odstrela divjadi. V prvi vrsti je namenjeno divjemu prašiču, v manjši meri pa jelenjadi, muflonu in damjaku, za dosego višjega in strukturno ustrežnejšega odstrela. Načrtovana količina krme je 61.000 kg in je na leto za 8.500 kg višja kot v predhodnih letih, predvsem zaradi pre kategorizacije preprečevalnih krmišč v privabljalna in posledično prenosa krme. Načrtovana količina krme ni višja, kot je bila skupna načrtovana količina krme na preprečevalnih in privabljalnih krmiščih v predhodnih dveh letih. Privabljalna krmišča zagotavljajo pogoje za intenziven lov na divje prašiče. Na krmiščih, kjer se ne bo izvajal lov, ni dovoljeno zalagati s krmo. Količina krme se ne sme presegati. Privabljalno krmljenje je dovoljeno le na krmiščih, ki so evidentirana v prilogi tega načrta ter v letnem načrtu lovišča.

Za divjega prašiča:

Uporablja se močno krmo. Dnevno naj bo na krmišču dostopno največ do 2 kg krme. Krmljenje se lahko izvaja vse leto. ZGS sprotno vsako leto posodablja kataster krmišč za privabljalno krmljenje divjega prašiča. Število krmišč je omejeno glede na odvzem divjega prašiča. V loviščih z doseženim povprečnim odvzemom letno najmanj 20 divjih prašičev v zadnjih petih letih je dopustna gostota krmišč največ eno krmišče na 300 ha gozdne površine, v ostalih loviščih z nižjim odvzemom pa največ eno krmišče na 500 ha gozdne površine. Kot dodaten kriterij pri določanju lokacij krmišč bo ZGS upošteval tudi strnjenost gozdnih površin oziroma velikost gozdnih kompleksov v posameznem lovišču ter prepoved krmljenja v habitatih divjega petelina in ruševca, kjer praviloma krmljenje ni dovoljeno nad 1.200 m nadmorske višine. **Na teh krmiščih ni dovoljeno polagati krme od začetka marca do konca junija.** Nova krmišča se v habitatih divjega petelina in ruševca načrtuje pod 1.200 m.n.v., obstoječa krmišča pa naj se postopno opusti.

Za jelenjad:

Uporablja se sočno in voluminozno krmo. Krmišča so založena samo v času lovne dobe. Pri privabljalnem krmljenju je dovoljeno zalagati največ 1 krmišče na 500 ha lovne površine lovišča, pri čemer je na posameznem krmišču dovoljeno dnevno položiti skupno največ 50 kg krme, od tega količina močne krme, ki je dnevno dostopna jelenjadi, ne sme presegati 5 kg. Privabljalna krmišča za jelenjad naj se po 10 letih prestavi na drugo ustrezno lokacijo, v predele gozda z manj pomladka. V lovišču Domžale, kjer je jelenjad redko prisotna, ni lokacij krmišč za jelenjad. Seznam privabljalnih krmišč za jelenjad je v prilogi tega načrta.

Za muflona:

Lovišči Solčava in Stahovica lahko imata po 2 privabljalni krmišči za muflone, ki sta založeni v času lovne dobe.

Za damjaka:

Lovišče Velunja ima lahko 2 privabljalni krmišči za damjake.

Mala divjad (lisica, kuna zlatica, kuna belica)

Krmljenje malih zveri ima izključno značaj privabljalnega krmljenja z namenom lova. Izvaja se s krmo živalskega izvora ter s krmo rastlinskega izvora (sadje). V skladu s 13.členom ZNUAPK je na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.. Malih zveri ne krmimo v območjih habitatov gozdnih kur.

Krmne njive

V letih 2021 in 2022 načrtujemo 10,15 ha krmnih njiv v 11 loviščih. Ostala lovišča, kjer se nahajajo habitatni jelenjadi in/ali divjih prašičev, pa krmne njive še nimajo, naj uredijo kot krmno njivo manjšo površino ob obstoječi preži ali ob obstoječem krmišču. Priporočamo ureditev manjših krmnih njiv brez oranja, le z zadelovanjem z neuporabljenim senom iz preteklega leta ter uporabo bolj raznolikih kultur. Krmne njive naj bodo v gozdnih predelih v območjih razširjenosti jelenjadi in divjih prašičev, ker s to dodatno ponudbo hrane lahko zadržimo živali v gozdnih predelih in tako preprečimo škode na kmetijskih površinah. Tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst ni dovoljeno sejati ali saditi. S krmno njivo lahko nadomestimo nizke načrtovane količine krmljenja.

Pridelovalne njive

Lovišča lahko pridelujejo krmo za potrebe krmljenja divjadi na pridelovalnih njivah. V letih 2021 in 2022 načrtujemo 1 ha pridelovalnih njiv v lovišču Vransko.

Sečnja v zimskem času

V letih 2021 in 2022 ukrepa ne načrtujemo, upravljavcem lovišč pa priporočamo izvajanje tega ukrepa v dogovoru z lastniki gozdov in revirnimi gozdarji ZGS. Sečnja jelk in dreves obraslih z bršljanom se izvaja v poznojesenskem in zimskem času. Sečnjo dreves v času debele snežne odeje naj izvajajo predvsem lovišča Solčava, Luče, Gornji Grad, Ljubno in Motnik-Špitelič v predelih, kjer se pojavljajo škode od jelenjadi.

Lovski objekti

Zalaganje solnic

V letih 2021 in 2022 se načrtuje zalaganje in obnova 3.825 solnic, v katere se položi 7.155 kg soli. Načrtovana količina soli je na enaki ravni kot v preteklih dveh letih. Količino položene soli se ne sme preseči. Solnice se ne sme postavljati ob vodnih virih, da se prepreči vnos vanje. Solnice se zalaga v zmernih količinah s soljo in mineralnimi kamni (največ 2 kg na solnico).

Lovske preže

Za obnovo in novogradnjo predvidevamo 307 objektov, za kar bo potrebnih približno 10.580 delovnih ur. Visoke preže morajo biti izdelane iz naravnih in okolju prijaznih materialov. Postavitev novih lovskih prež naj se ne prislanja k živim drevesom. Obstoječe preže naj se postopno odstrani od dreves. Za postavitev lovske preže je treba predhodno pridobiti soglasje lastnika zemljišča.

Krmišča

V letih 2021 - 2022 predvidevamo obnovo oz. novogradnjo 82 krmišč. Pri obnovi in novogradnji krmišč so upoštevana vsa krmišča ne glede na namen krmljenja. Nova krmišča naj se ne obeša na drevesa. Za novogradnjo krmišč je treba pridobiti soglasje lastnika zemljišča in ZGS.

Lovske steze

V letih 2021 - 2022 predvidevamo obnovo/novogradnjo stez v skupni dolžini 225,1 km. Lovske organizacije naj se izogibajo novogradnjam, aktivnosti naj usmerijo v vzdrževanje obstoječih. Dela naj se ne izvajajo na območjih, kjer obstaja velika verjetnost uporabe teh stez v rekreacijske namene.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

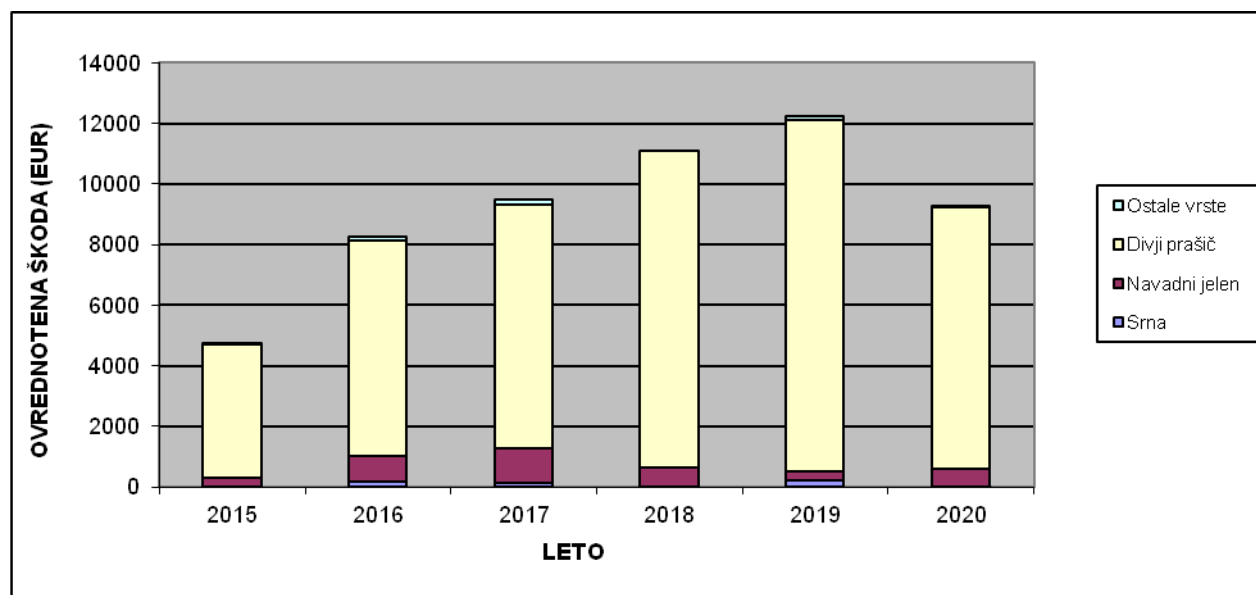
Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Povzročene škode v obdobju 2015 - 2020

Preglednica 3.2.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v obdobju 2015 – 2020

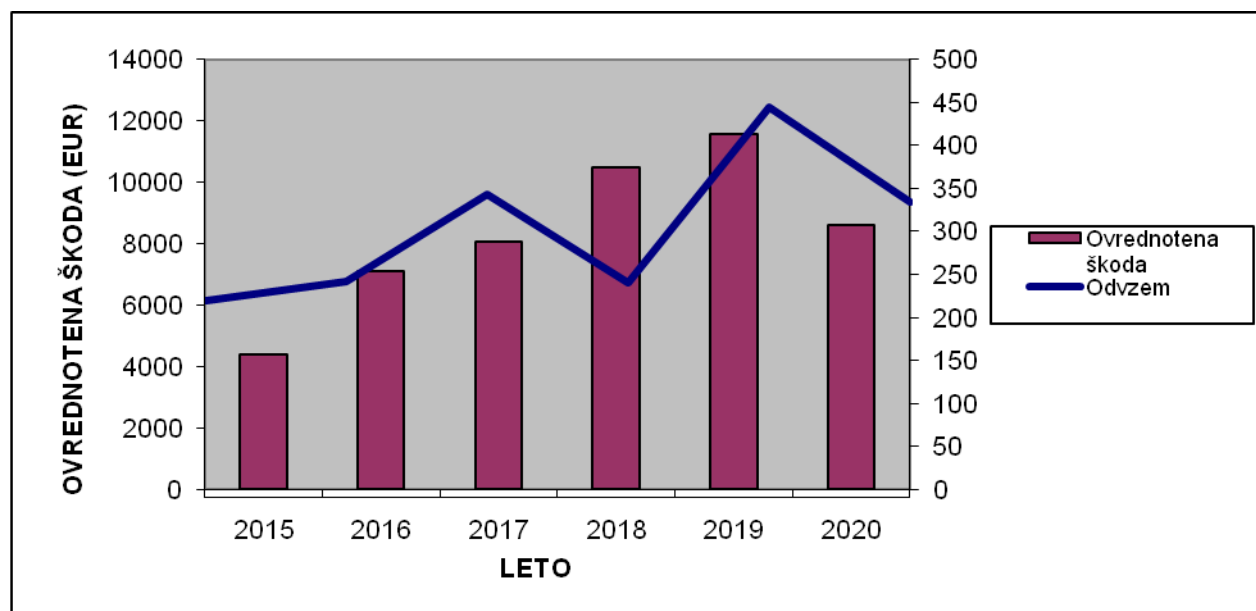
Vrsta divjadi	Kultura	2015 - 2020		2019 - 2020	
		Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha	Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	538,3	0,62	247,3	0,29
	travniki	0	0,00	0	0,00
	sadno drevje	0	0,00	0	0,00
	gozd	0	0,00	0	0,00
	ostalo	0	0,00	0	0,00
skupaj		538,3	0,62	247,3	0,29
navadni jelen	kulture	560	0,65	40	0,05
	travniki	310	0,36	170	0,20
	sadno drevje	0	0,00	0	0,00
	gozd	2.275	2,63	630	0,73
	ostalo	492,2	0,57	0	0,00
skupaj		3.637,2	4,21	840	0,97
divji prašič	kulture	9.305,5	10,77	3.379	3,91
	travniki	40.895,9	47,32	16.814,95	19,46
	ostalo	40	0,05	0	0,00
skupaj		50.241,4	58,14	20.193,9	23,37
SKUPAJ PARKLJARJI		54.416,9	62,97	21.281,2	24,63
šakal		0	0,00	0	0,00
lisica		160	0,19	0	0,00
jazbec		185	0,21	185	0,21
poljski zajec		0	0,00	0	0,00
siva vrana		210	0,24	50	0,06
ostale vrste		56	0,06	21	0,02
SKUPAJ OSTALO		611	0,71	256	0,30
VSE SKUPAJ		55027,91	63,68	21537,25	24,92

Ovrednotena škoda: izplačana odškodnina v denarju + izdan material + opravljene ure sanacije (1 ura = 5 €).

Slika 3.2.1: Dinamika ovrednotenih škod od divjadi v LUO

V letu 2020 se je obseg škod od divjadi, glede na predhodna tri leta nekoliko zmanjšal. Skupna vrednost evidentiranih škod je znašala 9.252,6 € (v letu 2019 12.284,67 €), največ zaradi divjega prašiča (8.617,58 €) (izplačane v denarju, materialu ali poravnane z delom). Evidentirane škode zaradi ostalih vrst divjadi so nizke: zaradi srnjadi (40,00 €), jelenjadi (545,00 €) in sive vrane (50,00 €). Na dinamiko škod imajo vpliv predvsem škode od divjih prašičev, škode od ostalih vrst divjadi so skozi celotno šestletno obdobje relativno nizke. Skupno ovrednotene škode v letih 2019 in 2020 je bilo za 21.537,25 €, od tega je bilo opravljenih 1.633 ur v vrednosti 8.165,00 € prostovoljnega dela lovcev za sanacijo in preprečitev nadaljnje škode, večinoma na travinju.

Slika 3.2.2: Škode in odvzem divjih prašičev

Škode od divjih prašičev v zadnjih šestih letih predstavljajo kar 91,3 % vseh škod. Ovrednotenih škod (v gotovini, materialu ali delu) je bilo v letu 2020 8.617,58 €, kar je za 25 % manj kot v letu 2019. Zaradi učinkovitega odstrela divjih prašičev v letu 2019 so se tudi škode znižale. Pri strukturi škod od divjih prašičev je bila v letu 2019 in 2020 večina škod na travinju 83,3 %, na kulturah pa 16,7 %. Za razliko od predhodnih let so se v letu 2020 izraziteje pojavile škode od divjih prašičev v lovišču Kamnik, kjer so zabeležili najvišje škode v LUO, v skupni vrednosti 1.785 € (vse v ravnanju travne ruše), večje škode so bile evidentirane tudi v lovišču Domžale (1.663 €), Motnik-Špitalič (900 €), Trojane - Ožbolt (821 €), Lukovica (672 €) in Gornji Grad (610 €). V ostalih loviščih je bilo evidentirane škode manj kot 500 €, v šestih loviščih ni bilo evidentiranih škod (Solčava, Ljubno, Rečica ob Savinji, Mozirje, Vransko in Sela).

Pomembno je, da skoraj vsi upravljavci lovišč z ustreznim ukrepanjem učinkovito znižujejo škode. Odvzem divjih prašičev je bil visok, kljub temu, da so zaradi omejitvenih ukrepov zaradi epidemije korona virusa, bili močno okrnjeni organizirani skupni lovi.

V prihodnje naj lovišča še naprej dosegajo dovolj visok odvzem divjih prašičev v primerni strukturi, izvajajo preprečevalni odstrel na kmetijskih površinah ter ohranjajo obseg del za preprečevanje škod.

Na nelovnih površinah v letu 2019 in 2020 ni bilo evidentiranih škodnih primerov.

Preglednica 3.2.2:: Število škodnih primerov v zadnjem šestletnem obdobju

IME LOVIŠČA							Skupaj
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
BRASLOVČE	4	21	6	10	9	5	46
DOMŽALE	5	13	11	6	5	13	48
DRETA	0	2	3	5	2	3	13
GORNJI GRAD	0	4	1	4	9	3	12
KAMNIK	0	3	4	4	3	23	34
LJUBNO	1	6	1	0	2	0	8
LUČE	0	0	1	6	0	4	11
LUKOVICA	5	8	8	6	6	8	35
MOTNIK ŠPITALIČ	2	4	4	2	9	6	18
MOZIRJE	2	4	3	5	5	0	14
REČICA OB SAVINJI	1	0	1	2	3	0	4
SELA	0	0	0	0	0	0	0
SMREKOVEC	4	5	7	9	6	1	26
SOLČAVA	1	0	3	1	0	0	5
STAHOVICA	1	0	1	0	2	4	6
TROJANE OŽBOLT	17	0	12	15	9	19	63
TUHINJ	1	0	0	1	1	2	4
VELUNJA	3	0	1	2	3	1	7
VRANSKO	7	9	4	23	19	0	43
SKUPAJ	54	79	71	101	93	92	397

V LUO je bilo v letu 2020 92 primer škod od divjadi (v letu 2019: 93 primerov). Največ primerov je bilo tokrat v lovišču Kamnik (23), Trojane-Ožbolt (19) in Domžale (13), v ostalih loviščih so obravnavali manj kot 10 škodnih primerov. V letu 2020 v loviščih Solčava, Ljubno, Mozirje, Rečica, Vransko in Sela niso obravnavali škodnih primerov. V zadnjih šestih letih je bilo največ škodnih primerov v lovišču Trojane-Ožbolt (63).

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 - 2020

Preglednica 3.2.3: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2015 – 2020

	2015 - 2020	2019 - 2020
Vrsta ukrepa	Opravljen ure	Opravljen ure
tehnična in kemična sredstva	3.797	828

V letih 2019 in 2020 se je za preprečevanje škod (zaščita s kemičnimi in tehničnimi sredstvi) opravilo 828 ur (59 % načrtovanih). Število ur se je v primerjavi s preteklimi leti zmanjšalo, v primerjavi z leti 2017 in 2018 za 29 %. Ukrepe za preprečevanje škod od divjadi je izvajalo v letu 2019 8 lovišč in v letu 2020 7 lovišč. Za preprečevanje škod so bili uporabljeni večinoma električni pastirji ter v manjši meri ostala mehanska in kemična sredstva. Škode so se večinoma uspešno preprečevale. Preprečevalnim ukrepom je še naprej treba posvečati veliko pozornosti, zlasti na najbolj izpostavljenih kmetijskih površinah.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022*Preglednica 3.2.4: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022*

Vrsta ukrepa	Število objektov	Načrtovane ure
tehnična sredstva	160	1254
kemična sredstva	112	440
SKUPAJ	272	1694

V letih 2021 in 2022 lahko pričakujemo, da se škode od divjih prašičev ob intenzivnem in pravočasnem odstrelu, kot v preteklih letih, ne bodo bistveno povečale, kljub pričakovanemu povečanju številčnosti divjih prašičev v letu 2021, saj po obilnem semenskem obrodu v letu 2020 pričakujemo večjo reprodukcijo. Načrtovani obseg dela za preprečevanje škode se je temu prilagodil in je bistveno višji, kot je bil pretekla leta. Stalno je treba ščititi pred divjimi prašiči zelo izpostavljene lokacije, zlasti v loviščih, ki so imela v zadnjih letih največ škod (Vransko, Gornji Grad, Motnik-Špitalič, Kamnik) ter v loviščih z visoko številčnostjo divjih prašičev ali z visokimi škodami v preteklih letih (Braslovče, Domžale, Dreta, Smrekovec, Velunja, Mozirje), pa tudi v vseh ostalih loviščih, kjer so prisotni divji prašiči. V uporabi naj bodo vsa tehnična sredstva in lovišča naj po potrebi dokupijo nova. Za preprečevanje škod od/in na drugih vrstah divjadi naj se uporabljajo različna odvratalna sredstva, ki so se v preteklosti že pokazala kot učinkovita. Načrt ukrepov je treba dosežati 85 %, priporoča se preseganje.

Preprečevanje oziroma omilitev škode od divjadi nalaga zakonodaja tako upravljavcu lovišča kot lastnikom zemljišč. ZDLov-1 v 53. členu navaja, da upravljavci lovišč skupaj z lastniki zemljišč in gozdov določijo medsebojne pravice in obveznosti v zvezi z uporabo zaščitnih sredstev in preprečevanjem škod od divjadi in na divjadi. Fizična ali pravna oseba (lastnik zemljišča) mora kot dober gospodar na primeren način narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode. Lastniki morajo uporabljati in vzdrževati zaščitna sredstva, ki jih je dolžan priskrbeti upravljavec lovišča. Sodelovanje lovske organizacije z oškodovanci pri zaščiti kmetijskih in gozdnih kultur pred nastankom škod, ki jih lahko povzroči divjad, je obvezno. Lastnik, zakupnik ali drug uporabnik zemljišča, ki ne dovoli upravljavcu lovišča ali lovišča s posebnim namenom zavarovanja zemljišča, ga pri tem ovira ali odstrani sredstva oziroma ovire za preprečevanje škode, ne dovoli oziroma preprečuje izvajanje lova, namerno poškoduje ali odstrani lovske objekte, oziroma ne ravna v skladu z ZDLov-1, nima pravice do povrnitve škode, ki jo povzroči divjad na teh površinah.

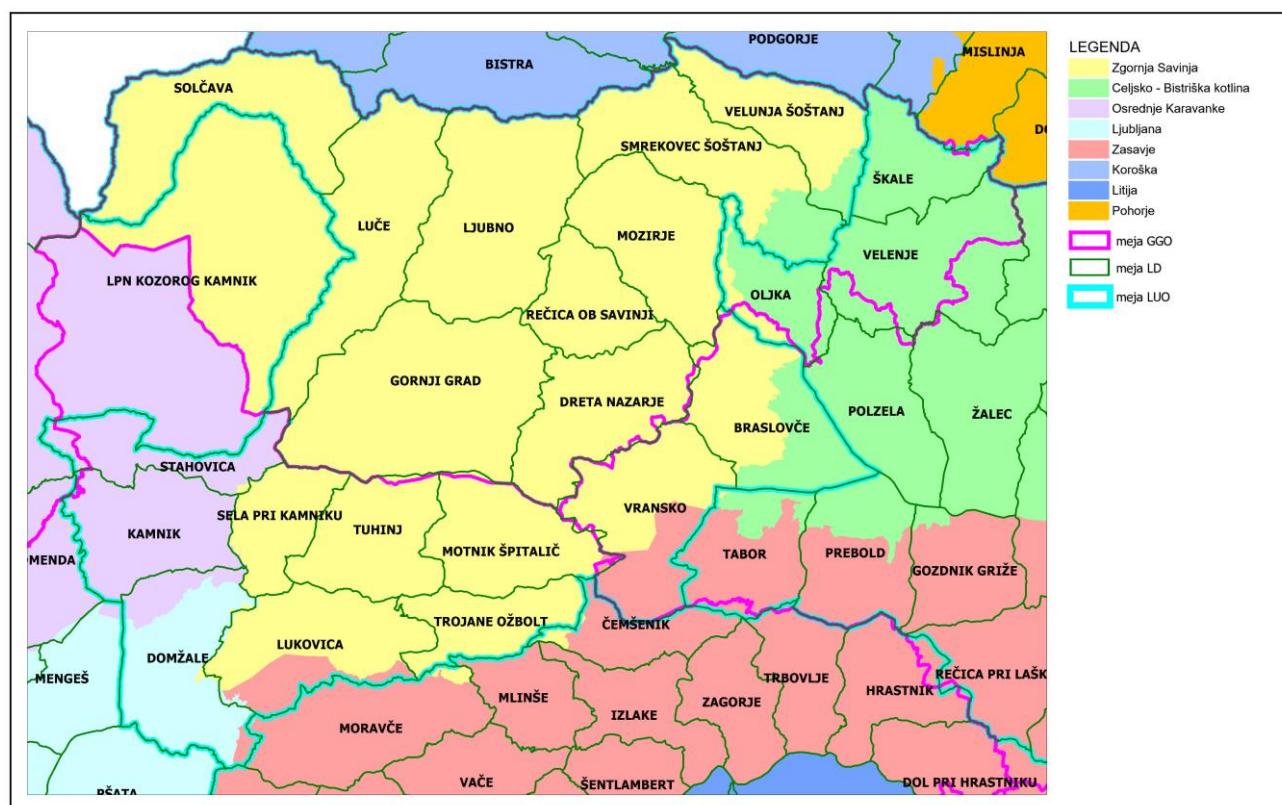
Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

Slika 3.2.3: Prikaz popisnih enot v LUO

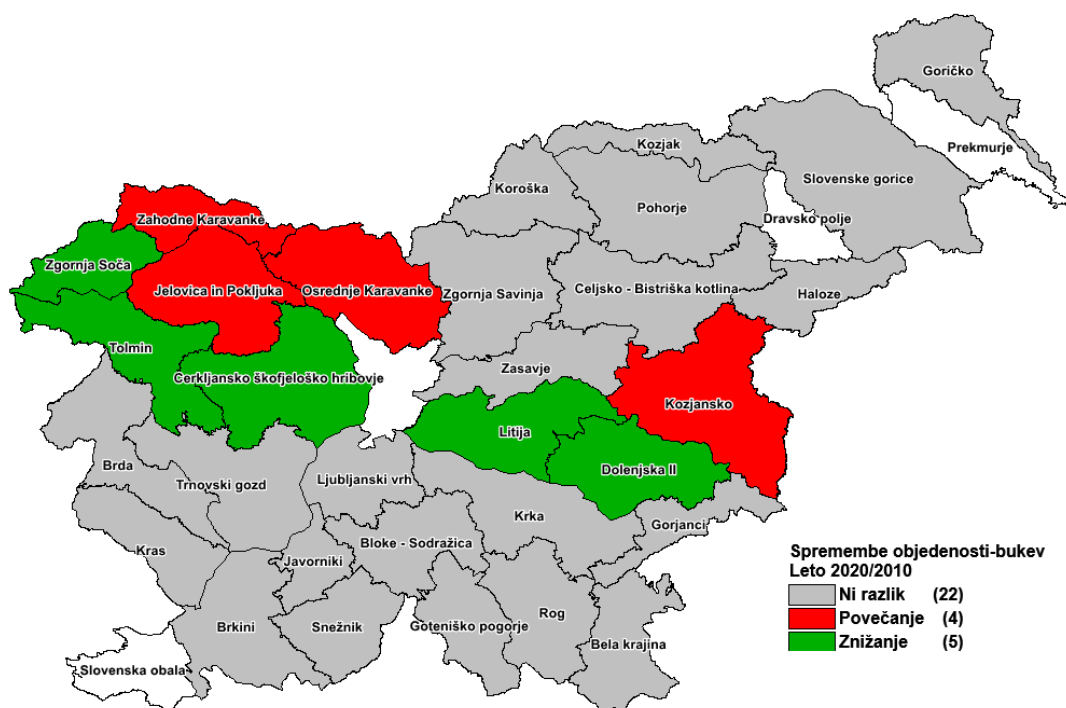
Iz slike 3.2.3 je razvidno, da na območju LUO ležijo naslednje popisne enote:

- Zgornja Savinja, ki zavzema večino LUO z izjemo lovišč Stahovica, Kamnik in Domžale
- Osrednje Karavanke, ki zavzema manjši zahodni del LUO (lovišči Stahovica in Kamnik)
- Ljubljana, ki zavzema jugozahodni vogal LUO (lovišče Domžale)

V zelo majhnem delu pa sega v LUO tudi popisna enota Zasavje (del lovišča Lukovica in Vranksko) in podobno tudi popisna enota Celjsko-Bistriška kotlina, ki zavzema manjše ravninske dele lovišč Braslovče, Smrekovec in Velunja.

Popisna enota Zgornja Savinja je zaradi pestre matične podlage in razgibanega reliefa rastiščno zelo pestra, prevladujejo pa bukova (50 % površine), jelovo-bukova (20 % površine) in jelova rastišča (10 % površine).

V nadaljevanju podajamo povzetek analize popisa poškodovanosti gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi.

Slika 3.2.4: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010

Pri analiziranju vpliva rastlinojede parkljaste divjadi v slovenskih gozdovi je objedenost bukve pomemben kazalnik, saj je bukev najpogostejše zastopana drevesna vrsta v slovenskih gozdovih in hkrati srednje priljubljena vrsta za prehrano rastlinojede parkljaste divjadi in zato dobro odraža vpliv divjadi na gozdno mladje. S primerjavo popisa leta 2020 s popisom leta 2010 so statistično značilne razlike v objedenosti bukve odkrili v 9 popisnih enotah. V 4 popisnih enotah (Kozjansko, Jelovica in Pokljuka, Osrednje Karavanke, Zahodne Karavanke) se je objedenost bukve značilno povečala, v 5 enotah (Zgornja Soča, Tolmin, Cerkljansko Škofjeloško hribovje, Litija, Dolenjska II) se je značilno zmanjšala. Manjša objedenost mladja lahko kaže na to, da se je številčnost rastlinojede parkljaste divjadi znižala, k nižji objedenosti pa je verjetno pripomogla tudi večja ponudba hrane zaradi pogostih naravnih ujm (žled, vetrolomi in podlubniki) v slovenskih gozdovih. V popisni enoti Zgornja Savinja razlike v objedenosti bukve niso značilne.

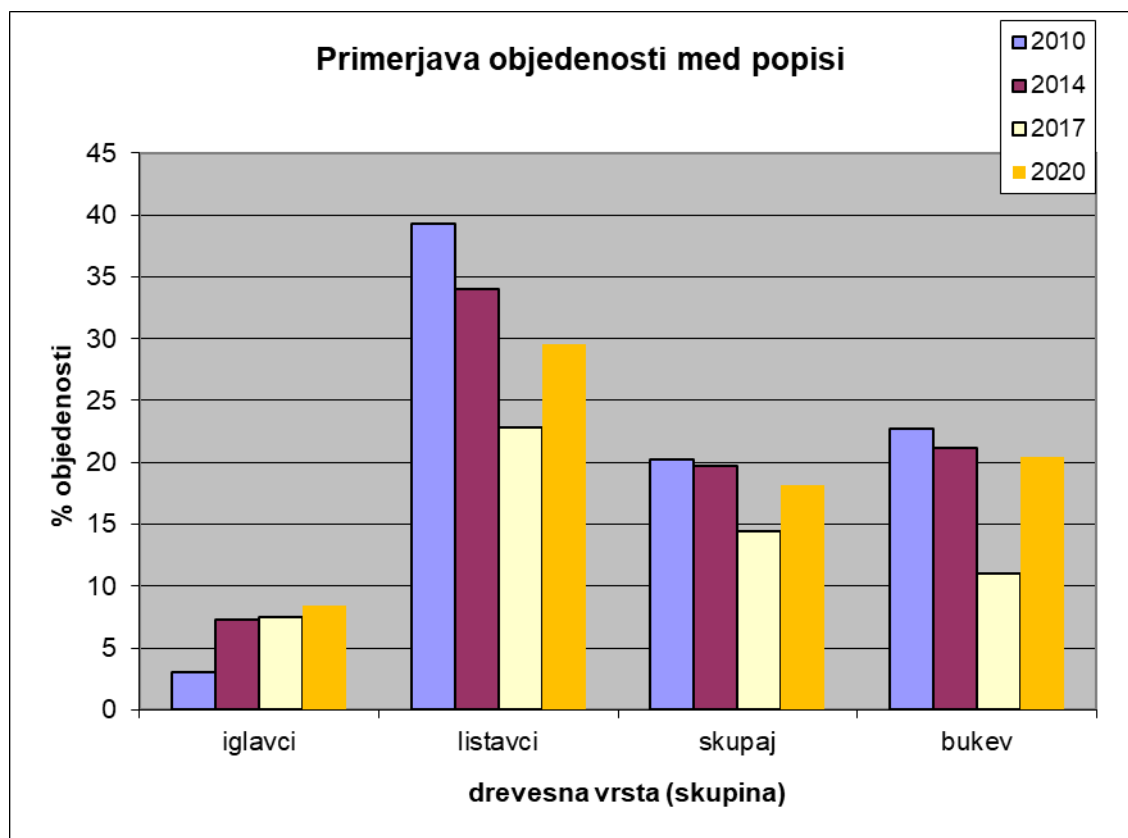
Skupna objedenost na ravni Slovenije v vseh štirih popisih izkazuje trend upadanja s tem da je bilo upadanje najbolj izrazito med popisoma 2014 in 2017. Skupna objedenost na ravni Slovenije je upadla tudi v zadnjem popisu 2020, kar pa za popisno enoto Zgornja Savinja ne drži.

Preglednica 3.2.5: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v popisni enoti Zgornja Savinja v letu 2020

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	46	28	14.258		35	11.186	6,4	49	12.213	6,9	43	4.717	7,6	37	1.625	1,8	41	29.740	6,5
Jelka	21	41	20.870		19	6.028	15,6	8	2.052	14,6	7	755	7,5	5	200	7,1	13	9.035	14,5
Bori	5					57	50,0		14						14			86	33,3
Bukev	36	4	1.963		17	5.515	21,7	22	5.472	18,0	35	3.848	20,7	50	2.180	22,9	24	17.015	20,4
Hrasti	11		103			114	75,0	1	128	55,6	1	71	40,0					314	59,1
Plemeniti listavci	29	22	11.158		14	4.517	29,3	6	1.610	51,3	2	257	72,2	2	100	14,3	9	6.484	36,3
Drugi trdi listavci	27	6	2.893		11	3.548	27,7	12	2.964	41,3	11	1.226	40,7	5	200	42,9	11	7.937	35,2
Mehki listavci	16				2	656	65,2	2	570	75,0	2	200	64,3	2	86	66,7	2	1.511	68,9
Iglavci	47	69	35.128		55	17.271	9,7	57	14.279	8,0	49	5.472	7,6	42	1.838	2,3	54	38.861	8,4
Listavci	51	31	16.117		45	14.350	28,0	43	10.745	32,9	51	5.600	29,3	58	2.565	25,6	46	33.260	29,6
Skupaj	52	100	51.245		100	31.621	18,0	100	25.024	18,7	100	11.072	18,5	100	4.403	15,9	100	72.121	18,2
AVG (št./vz.)			10			43	8		34	6		15	3		6	1		97	18
MAX (št./vz.)			63			97	69		70	27		49	24		51	23		120	82
SD (+-št./vz.)			13			23	12		14	7		12	4		10	3		17	19

Preglednica 3.2.6: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Zgornja Savinja

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	2,6	5,1	5,8	6,5
Jelka	6,7	20,2	17,1	14,5
Bori	5,9	30,8		33,3
Macesen	28,6	23,5		
Bukev	22,7	21,2	11,0	20,4
Hrasti	20,4	58,6	32,8	59,1
Plemeniti listavci	57,6	38,7	45,7	36,3
Drugi trdi listavci	48,7	48,8	23,1	35,2
Mehki listavci	56,9	73,3	46,4	68,9
Iglavci	3,0	7,3	7,5	8,4
Listavci	39,3	34,0	22,8	29,6
Skupaj	20,2	19,7	14,4	18,2

Slika 3.2.5: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4 v popisni enoti Zgornja Savinja

Rezultati popisa v letu 2020 za popisno enoto Zgornja Savinja izkazujejo povečanje skupne objedenosti glede na popis v letu 2017. Glede na popise v letih 2010 in 2014 pa je skupna objedenost še vedno nekoliko nižja. Med prvim (2010) in drugim popisom (2014) se je skupna objedenost zmanjšala za 0,5 odstotne točke (2,5 %), med drugim (2014) in tretjim (2017) popisom se je zmanjšala za 5,3 odstotne točke (26,9 %), med tretjim (2017) in četrtem (2020) pa se je povečala za 3,8 odstotne točke, kar pomeni, da se je skupna objedenost med letoma 2017 in 2020 povečala za 26 %. Sicer pa je s statističnimi analizami bilo ugotovljeno, da v popisni enoti Zgornja Savinja ni značilnih razlik v skupni objedenosti med vsemi štirimi popisi.

Objedenost iglavcev znaša 8,4 % in se je v primerjavi s popisom 2017 zvišala za 0,9 odstotne točke, kar je tudi za 0,4 odstotne točke višja od slovenskega povprečja, ki znaša 8 %. Višja je objedenost jelke (14,5 %), ki pa se je v primerjavi z letom 2017 znižala za 2,6 odstotne točke. Zvišala se je objedenost smreke iz 5,8 % na 6,5 %, ki zaradi najpogostejše drevesne vrste največ doprinese k objedenosti. Bor je močno objeden, vsak tretji, vendar je njegova zastopanost na popisnih ploskvah zanemarljiva.

Objedenost listavcev znaša 29,6 % in se je v primerjavi s popisom 2017 zvišala za 6,8 odstotne točke, vendar objedenost ni višja glede na popis v letu 2010 in 2014. Na objedenost listavcev ima bistven vpliv objedenost bukve, saj ima največji delež v drevesni sestavi. Objedenost se je pri vseh listavcih, razen pri plemenitih listavcih, povečala, glede na popis iz leta 2017.

Po višinskih razredih je objedenost najvišja v najnižjih razredih R1, R2 in R3 (18,0 %, 18,1 % in 18,5 %), v najvišjem višinskem razredu pa se objedenost zmanjša na 15,9 %.

V drevesni sestavi mladja je večji delež iglavcev (54 %) kot listavcev (46 %). Med iglavci je največji delež smreke (76,5 %), sledi jelka (23,2 %) in bori (0,2 %). Med listavci prevladuje bukev (51,1 %), sledijo drugi trdi listavci (beli gaber, maklen, mokovec, črni gaber, mali jesen, nagnoj) (23,8 %), plemeniti listavci (gorski javor, veliki jesen, gorski brest, lipa in lipovec, češnja in oreh) (19,5 %), mehki listavci (trepetlika, breza, vrbe, jerebika) (4,5 %) in hrasti (0,9 %). Smreka in bukev sta med rastlinojedo divjadjo manj priljubljeni drevesni vrsti, kar pripomore k nižji stopnji skupne objedenosti.

Deleži posameznih drevesnih vrst se s preraščanjem v višje višinske razrede spreminjajo kot posledica različne rastne dinamike, okoljskih dejavnikov, gozdnogojitvenih ukrepov, nanje pa prek selektivnega

objedanja vpliva tudi rastlinojeda parkljasta divjad. Izraziteje se delež bukve s preraščanjem višinskih razredov povečuje, delež jelke in plemenitih listavcev pa zmanjšuje.

Presoja vpliva gozd-divjad:

Glavna povzročitelja objedenosti gozdnega mladja sta srnjad in jelenjad, v nekaterih delih tudi gams in muflon. Slednja lahko povzročata na območjih z višjimi gostotami precej veliko poškodovanost mladja. Prav tako se v zimovališčih jelenjadi lahko pojavljajo obsežnejše poškodbe mladja. Z zadnjim popisom objedenosti gozdnega mladja je bilo ugotovljeno, da se je objedenost mladja v popisni enoti Zgornja Savinja nekoliko povečala. Ocenjujemo, da je najbolj ovirano naravno pomlajevanje plemenitih listavcev, kateri so prisotni v najnižjem sloju, s preraščanjem pa se njihov delež močno zmanjša. Naravno pomlajevanje smreke in bukve, ki sta najpogostejši drevesni vrsti, v večini območja ni problematično.

V območjih zimovališč jelenjadi se poleg objedanja mladja, pojavljajo tudi problemi z lupljenjem debel v drogovnjakih. V preteklosti so se poškodbe drogovnjakov pojavljale na območju Podvolovljeka, Krnice, Tiroseka in Florjana in v zadnjem času tudi v loviščih Braslovče in Motnik-Špitalič, kjer si jelenjad išče zavetje pred hudo zimo in visokim snegom. V ostalem delu leta pa se jelenjad zadržuje v območjih z višjimi nadmorskimi višinami (Veža, Kašni vrh, Menina). Problemi z lupljenjem drogovnjakov se pojavljajo tudi v GGE Solčava, kamor prehaja jelenjad iz sosednje Avstrije. V ostalih delih območja se poškodbe od jelenjadi pojavljajo bolj lokalno in v manjših razsežnostih.

4 ŽIVALSKES VRSTE - DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Srnjad živi na vsej površini Kamniško-Savinjskega LUO z izjemo visokogorja (nad zgornjo gozdno mejo). Obravnavamo jo enotno na celi površini LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija odvzema srnjadi v letu 2020 je bila 1.950 živali od načrtovanih 2000, kar pomeni 98% načrta, kar je najvišja realizacija po letu 2017. V primerjavi z letom 2019 je bila realizacija višja za 34 živali. Dobra realizacija je lahko pokazatelj stabilizacije številčnosti srnjadi po manjšem upadu realizacije po letu 2018, ki je bila verjetno posledica kompleksa razlogov ostrejših zim, pojava volka v Lučah in Gornjem Gradu, povečanje prehranske baze v gozdovih po vetrolomu, širitev in rast populacije šakala ipd.

Spolna struktura odvzema je v letih 2019 in 2020 znašala 50,5 % srnjakov in 49,5 % srn. Starostna struktura odvzema je dosegala 614 (15,9 %) mladičev m. spola, 538 (13,9 %) lanščakov, 801 (20,7 %) srnjakov 2+, 757 (19,6 %) mladičev ž. spola, 366 (9,5 %) mladice in 790 (20,4 %) srn 2+. Delež mladih (mladičev in enoletnih) je dosegel 58,8 % in je bil realiziran v višini 94,8 %. Odrasla srnjad je bila realizirana v višini 99,4 %. Načrt je bil dobro realiziran, spolna struktura odvzema je bila primerno dosežena, slabše je bil realiziran odvoz mladih živali. Najvišja je bila realizacija odvzema srnjakov 2+ (100,1 %), najnižja pa realizacija mladice (91,5 %), vendar znotraj dopustnega odstopanja.

Delež evidentiranih izgub je v letih 2019 in 2020 je znašal 18,1 % (701 živali). Kot že predhodna leta so tudi v letih 2019 in 2020 prevladovali nenaravne izgube predvsem zaradi povoza na cesti (353 živali), sledi pokos (144 živali) in potepuški psi (35 živali). Število naravnih izgub je bilo največ iz neznanega vzroka (96 živali). Visoko je tudi število izgub zaradi bolezni (47 živali). V spolni in starostni strukturi izgub prevladujejo mladiči ženskega spola (21,9 %) in srne 2+ (22,8 %). Najnižje so izgube pri srnjakih 2+ (12,0 %). Največ evidentiranih izgub so imela lovišča Stahovica (36,1 %), Lukovica (26,4 %), Domžale (25,8 %) in Rečica ob Savinji (25,7 %). Ostala lovišča so imela evidentirane izgube pod 25% odvzema.

V letu 2020 je bilo v LUO razmerje med odstrelom srnjakov 2+ in srn 2+ 100 : 84,3 s čimer je bilo doseženo razmerje zahtevanih minimalnih 80 % odstreljenih srn 2+, glede na odstrel srnjakov 2+. Skupno za leti 2019 in 2020 pa je bilo razmerje 86,5 %. Po posameznih loviščih je bilo v letu 2020 razmerje zelo različno, med 62 % in 106 %. Najnižji delež pokritosti so dosegla lovišča Domžale (62 %), Ljubno (70 %), Gornji Grad (77 %) in Kamnik (78 %). Vsa ostala lovišča so dosegla minimalno pokritost 80 %.

Povprečna gostota odvzema srnjadi v letu 2020 je bila 2,29 živali/100 ha. Po loviščih je bila gostota odvzema med 0,76 osebka/100 ha v lovišču Solčava in 3,29 živali/100 ha v lovišču Mozirje. Realizacija odvzema srnjadi je bila v vseh loviščih v mejah dopustnih odstopanj, najnižja je bila v loviščih Ljubno in Vransko (86%), najvišja pa v lovišču Solčava (108 %). Kar 10 lovišč je načrt doseglo ali preseгло.

Povprečne telesne mase mladičev obeh spolov so bile v letih 2019 in 2020 8,60 kg in so malenkost nad povprečjem zadnjih šest let, predvsem na račun mladičev ženskega spola. Pri lanščakih so telesne mase višje od šestletnega povprečja za 0,2 kg, pri mladikah pa za 0,1 kg.

Srednja vrednost mase rogovja dve in večletnih srnjakov so bile v letih 2019 in 2020 244 g in so za 7 g nad povprečjem šestletnega obdobja. Čez celotno obdobje mase rogovja večletnih srnjakov rahlo nihajo vendar ni opaziti značilnih sprememb.

Od leta 2015 do 2019 je opazen trend upadanja odvzema. V štirih letih se je znižal odvoz iz 2.115 živali v letu 2015 na 1.916 v letu 2019. V letu 2020 se je trend upadanja odvzema ustavil in je znova nekoliko višji (1.950 odvzetih živali). Odstopanja pri realizaciji načrta sicer niso bila velika in vedno v okviru dopustnega odstopanja. Povprečno doseganje načrta v šestletnem obdobju je znašalo 97 %. Spolno razmerje odvzema za šestletno obdobje je bilo 49,8 % : 50,2 %, odvzetih je bilo več živali moškega spola.

Evidentirane izgube srnjadi so v celotnem šestletnem obdobju v povprečju znašale 18 %, gibale so se med 16 in 21 %. Najvišje izgube so bile v letu 2018. V strukturi izgub so prevladovali izgube zaradi prometa (49,2 %), na drugem mestu so bile izgube zaradi pokosov (18,6 %), zaradi neznanega vzroka (15,2 %), izgube zaradi bolezni (6,5 %) in izgube zaradi potepuških psov (6,1 %).

V letu 2020 je bilo v odvzemu srnjakov 2+ za starejše srnjake opredeljenih 81 srnjakov, kar je predstavljalo 20 % v odvzemu, kar je za 3 % točke več kot v letu 2019, ko je znašal 17 % delež. Za starejše srne je bilo v letu 2020 opredeljenih 107 srn, kar je predstavljalo 28 % v odvzemu srn 2+ in je za 1 % točko nižji kot v letu 2019.

Presoja uspešnosti upravljanja

Cilji upravljanja pri srnjadi v LUO se v celoti izpolnjujejo. Ustavil se je trend zmanjševanja odvzema. Telesne mase in mase trofej so relativno stabilne, odvisne predvsem od abiotičnih dejavnikov. Evidentirane izgube so stabilne in se večinoma gibljejo malenkost pod 20 %. Populacija srnjadi je zdrava. Večjih škod od srnjadi ni zaznati.

Ocena stanja populacije

Areal populacije srnjadi ostaja celotno Kamniško-Savinjsko LUO z izjemo visokogorja. Odvzem sicer rahlo pada, za kar bi lahko bil vzrok prostorskega širjenja jelenjadi, pojav volka in šakala v LUO ter težji odlov zaradi povečanje prehranske baze v gozdu ter izrazito povečanih motenj v naravnem okolju na celotnem območju LUO, vendar trend padanja še ni izrazil. Analiza telesnih mas in mas rogovja pri srnjakih 2+ sta zadnji dve leti nad šestletnim povprečjem, kar je pokazatelj dobre telesne in zdravstvene kondicije populacije.

Manjšanje razlik pri izgubah po spolni in starostni strukturi, predvsem manjši delež izgub v kategoriji odraslih srn kaže na izboljšanje starostne in spolne strukture.

Število izgub zaradi bolezni je skozi šestletno obdobje približno konstantno, kar kaže na stabilno zdravstvo stanje srnjadi. Povprečni delež izgub zaradi bolezni je 6,5 % oz. 23 živali letno, kar ocenjujemo kot dobro zdravstveno stanje.

Zaradi širjenja areala šakala v južnih loviščih LUO in volčjega tropa s križanci v loviščih Gornji Grad, Luče in LPN Kozorog je pričakovati na teh območjih nižanje številčnosti srnjadi.

Prilagojeni cilji

Ohranja se gostota populacije srnjadi na nivoju LUO.

Ukrepi in usmeritve**Višina in struktura odvzema**

Načrt odvzema za leti 2021 in 2022 v LUO je 4.000 živali. Spolno razmerje je 2.000 živali moškega in 2.000 živali ženskega spola. V odvzemu se upošteva odstrel in vse evidentirane izgube. Načrt je v enaki višini kot v predhodnih dveh letih.

Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srne

Mladiči m. spola	600 (15 %)	Mladiči ž. spola	800 (20 %)
Lanščaki	600 (15 %)	Mladice	400 (10 %)
Srnjaki 2+	800 (20 %)	Srne 2+	800 (20 %)
SKUPAJ 4.000			

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema pri srnjadi:

Starostni razred	Dovoljena odstopanja (v % od načrtovanega št. v danem razredu)			
	M		Ž	
Mladiči	+/- 30 %*	+/- 15 %	+/- 30 %*	+/- 15 %
Lanščaki / Mladice	+/- 30 %*		+/- 30 %*	
Srnjaki 2+ / Srne 2+	+/- 15 %		+/- 15 %	
Skupaj	+/- 15 %			

* Pri kategorijah mladičev in enoletnih osebkov obeh spolov do +/- 30 % pomeni možnost kompenzacije številčnega odvzema obeh navedenih kategorij v okviru istega spola, kar konkretno pomeni, da je možno npr. od načrtovanega absolutnega števila mladičev M spola odvzeti le-teh do 30 % manj/več, to pa je potem potrebno kompenzirati s zmanjšanim/povečanim odvzemom od načrtovanega absolutnega števila v razredu lanščakov in obratno. V posameznem lovišču je po opravljeni kompenzaciji, kot je predhodno opisano, dovoljeno odstopanje realizacije v obeh kategorijah (mladiči, enoletni) skupaj in pri posameznem spolu v višini do +/-15 % načrtovanega števila odvzema. Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do +/-15 % od načrtovanega števila odvzema te kategorije.

Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med nad dvoletno srnjadjo načrt LUO določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela srnjakov 2+ in srn 2+. **Po številu mora lovišče na realizirani odstrel srnjakov 2+ zagotoviti najmanj 80 % odstrela srn 2+ ne glede na višino izgub srn 2+.**

V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do $\pm 15\%$ načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odvoz nižji od 10 živali, dopustna toleranca $\pm 15\%$ pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več kosov pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost. Upravljavec lovišča lahko zaradi zagotavljanja ustreznega razmerja med odstrelom srnjakov 2+ in srn 2+ preseže dopustno odstopanje $+15\%$ pri odvzemu srn 2+.

Odstopanja od načrtovane strukture, po višini in znotraj starostnega razreda osebkov 2+, ki so izven meja dopustnih odstopanj, se bo smiselno upoštevalo pri načrtu za leti 2022 in 2023.

Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, se ne šteje kot kršitev načrta.

Ob kategorizaciji odvzema srnjadi se osebki 2+ obeh spolov razvrščajo po oceni obrabljenosti zobovja v dve starostni kategoriji in sicer v mlajšo 2+ in starejšo srnjad 7+.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Razdelitev odvzema na lovišča:

V večini lovišč LUO se načrtuje odvoz v okvirni višini od 2,0 do 3,0 živali na 100 ha lovne površine. Izjema je lovišče Mozirje z do 3,3 živali na 100 ha lovne površine in lovišče Solčava, zaradi velikega deleža visokogorja, 0,7 živali/100 ha lovne površine.

Zaradi potencialnega vpliva šakala in volka naj bo načrt v loviščih Domžale in Luče nekoliko nižji, kot v predhodnih letih. V osrednjem delu LUO (Gornji Grad, Ljubno, Rečica, Dreta, Braslovče, Smrekovec, Velunja,...) pričakujemo izboljšanje prehranskih razmer za srnjad v gozdovih, kjer so se odprle površine zaradi ujm in podlubnikov, zato naj bo načrt nekoliko višji kot v predhodnih dveh letih.

Časovna dinamika odvzema:

Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel srn in mladičev, predvidoma najmanj 70 % do 31. oktobra. Do 25. 7. je priporočeno odstreliti največ 2/3 za odvoz predvidenih srnjakov 2+. Vsak upravljavec lovišča naj konec avgusta skliče posvet glede pravočasnega odstrela srnjadi in naredi načrt za izvedbo odstrela.

Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema in telesnih mas srn

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	313	284	316	255	315	299	1782	30	14,9
Lanščaki	315	300	299	333	239	299	1785	30	14,9
Srnjaki 2+	427	419	414	399	393	408	2460	41	20,5
Skupaj SRNJAKI	1055	1003	1029	987	947	1006	6027	100	50,2
Mladiči Ž	411	394	396	338	376	381	2296	38	19,1
Mladice	205	209	198	205	191	175	1183	20	9,9
Srne 2+	444	424	430	405	402	388	2493	42	20,8
Skupaj SRNE	1060	1027	1024	948	969	944	5972	100	49,8
SKUPAJ odstrel in izgube	2115	2030	2053	1935	1916	1950	11999		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	2.178	2.108	2.072	2.068	2.000	2.000	12426
Odstrel in izgube / načrt	97	96	99	94	96	98	97
Delež srnjakov	50	49	50	51	49	52	50
Delež srnjakov 2+	20	21	20	21	21	21	21
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	59	58	59	58	59	59	59

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	284	253	275	304	280	271	1667	77,4
Naravne izgube	93	71	74	99	78	72	487	22,6
Skupaj izgube	377	324	349	403	358	343	2154	100,0
% izgub	18	16	17	21	19	18	18	
Odstrel	1738	1706	1704	1532	1558	1607	9845	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	64	51	48	69	54	42	328	15,2
2 bolezen	28	19	20	26	19	28	140	6,5
3 krivolov	2	0	2	3	1	0	8	0,4
4 cesta	176	168	187	170	188	165	1054	48,9
5 železnica	1	0	2	3	0	1	7	0,3
6 zveri	1	1	6	4	5	2	19	0,9
7 psi	13	16	29	38	11	24	131	6,1
8 kosilnica	79	57	48	73	74	70	401	18,6
9 garje	0	0	0	0	0	0	0	0,0
10 drugo	13	12	7	17	6	11	66	3,1

Telesne mase (biološka telesna mase – kilogrami)							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Mladiči M	8,5	9,0	8,4	8,4	8,7	8,5	
Indeks	100,0	105,5	99,2	98,7	102,8	99,4	
Lanščaki	12,2	12,1	12,2	11,4	12,3	12,6	
Indeks	100,0	98,8	100,0	93,7	100,7	103,0	
Srnjaki 2+	17,7	17,8	17,5	17,1	18,2	18,0	
Indeks	100,0	100,6	98,9	96,8	102,5	101,4	
Mladiči Ž	8,2	8,5	8,1	8,3	8,6	8,6	
Indeks	100,0	103,3	98,3	101,2	104,9	104,6	
Mladice	12,6	12,3	12,6	12,1	12,6	12,5	
Indeks	100,0	97,5	100,2	96,0	100,1	99,3	
Srne 2+	14,9	14,9	14,9	14,8	15,0	15,1	
Indeks	100,0	100,0	100,0	99,3	100,7	101,0	

Masa trofej srnjakov 2+ (gr)						
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Srnjaki 2+	232,84	231,50	244,90	229,06	246,18	241,21
Indeks	100,0	99,4	105,2	98,4	105,7	103,6

4.2 Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacijsko območje obravnave jelenjadi je večina lovišč Kamniško - Savinjskega LUO. Jelenjad zaseda ves gozdni in gozdnati prostor. V višjih in gozdnatih predelih (lovišča: Luče, Ljubno, Solčava, Gornji Grad, Motnik-Špitalič, Mozirje) je oblikovana stalna populacija jelenjadi, ki tvori jedro populacije v LUO. V ostalih delih LUO (lovišča: Rečica, Dreta, Smrekovec, Velunja, Tuhinj, Braslovče, Vransko, Trojane Ožbolt, Stahovica, Sela, Lukovica, Kamnik in Domžale) je populacija jelenjadi redkejša. Jelenjad obravnavamo v okviru LUO, kljub nakazanim razlikam, enotno.

Zaradi celovitega pristopa pri upravljanju z jelenjadjo za območje Solčave in Luč v (Zapisnik delovnega sestanka na temo problematike jelenjadi z dne 19. 10. 2017) so nekatere analize stanja ter ukrepi za obdobje 2021 - 2022 posebej prikazani za lovišči Luče in Solčava. Ker v to območje Solčave in Luč spadata tudi revirja Veža in Logarska dolina v LPN Kozorog Kamnik (Gorenjsko LUO) prikazujemo v tem načrtu tudi nekatere analize in ukrepe, ki veljajo za ta dva revirja in so načrtovani v Dvoletnem lovsko upravljavskem načrtu za Gorenjsko LUO za leti 2021 in 2022.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija načrta odvzema jelenjadi v zadnjih dveh letih je bila dobra, odvzetih je bilo 245 živali od načrtovanih 250, kar pomeni 98 % načrta. Realizirano spolno razmerje je bilo 52,7 : 47,3 v korist moškega spola. Delež mladih (mladiči in enoletna jelenjad) je znašal 57,6 %. Struktura odvzema po posameznih kategorijah je bila: 53 (21,6 %) telet m. spola, 43 (17,6 %) telet ženskega spola, 23 (9,4 %) enoletnih jelenov, 35 (14,3 %) 2-4 letnih jelenov, 18 (7,3 %) 5+ jelenov, 22 (9,0 %) enoletnih košut in 51 (20,8 %) košut 2+. Struktura odvzema je v vseh kategorijah v prid moškega spola. Odvzet je bil tudi visok delež trofejnih živali (21,6 %). Delež evidentiranih izgub je bil 4,4 % (11 živali), izstopa leto 2020, kjer je bilo evidentiranih 9 izgub. Vzroki so bili: drugo (poškodovanost) 5, neznan vzrok 3, cesta 1 in krivolov 1.

V zadnjih šestih letih je bil odvoz jelenjadi v povprečju malenkost višji od načrta (101,3 %). Odvoz jelenjadi je bil v letu 2015 91 živali, v letu 2016 narasel na 113 živali, v letu 2017 močno dvignil na 130 živali, v letu 2018 spet znižal na 112 živali, v letu 2019 povečeval na 119 živali in se v letu 2020 približal rekordnemu odvzemu s 126 živalmi. Višina načrta se je v šestletnem obdobju povečevala od 91 živali v letu 2015 do 130 živali v letu 2020.

Spolna in starostna struktura odvzema je za celotno šestletno obdobje dobra. Povprečna vrednost spolne strukture je jeleni 49,8 : košute 50,2. Delež mladih živali je ustrezen, povprečje šestih let je 59,2 %. V povprečju zadnjih šest let ni bil presežen odvoz trofejnih jelenov (19,5 %), kljub temu, da je bil v zadnjih dveh letih višji (21,6 %). Delež košut 2+ v odvzemu je v povprečju 20,8 % in presega minimalnih 20 %.

Evidentirane izgube v šestletnem obdobju so bile nizke, gibale so se med 1,7 % in 7,1 %, povprečno 4,4 %. Prav v letu 2020 so bile izgube najvišje. Evidentirane izgube so bile zaradi neznanega vzroka (36,4 %), poškodovanosti (30,3 %), povozov (15,2 %), bolezni (9,1 %), krivolova (6,1 %) in psov (3,0 %).

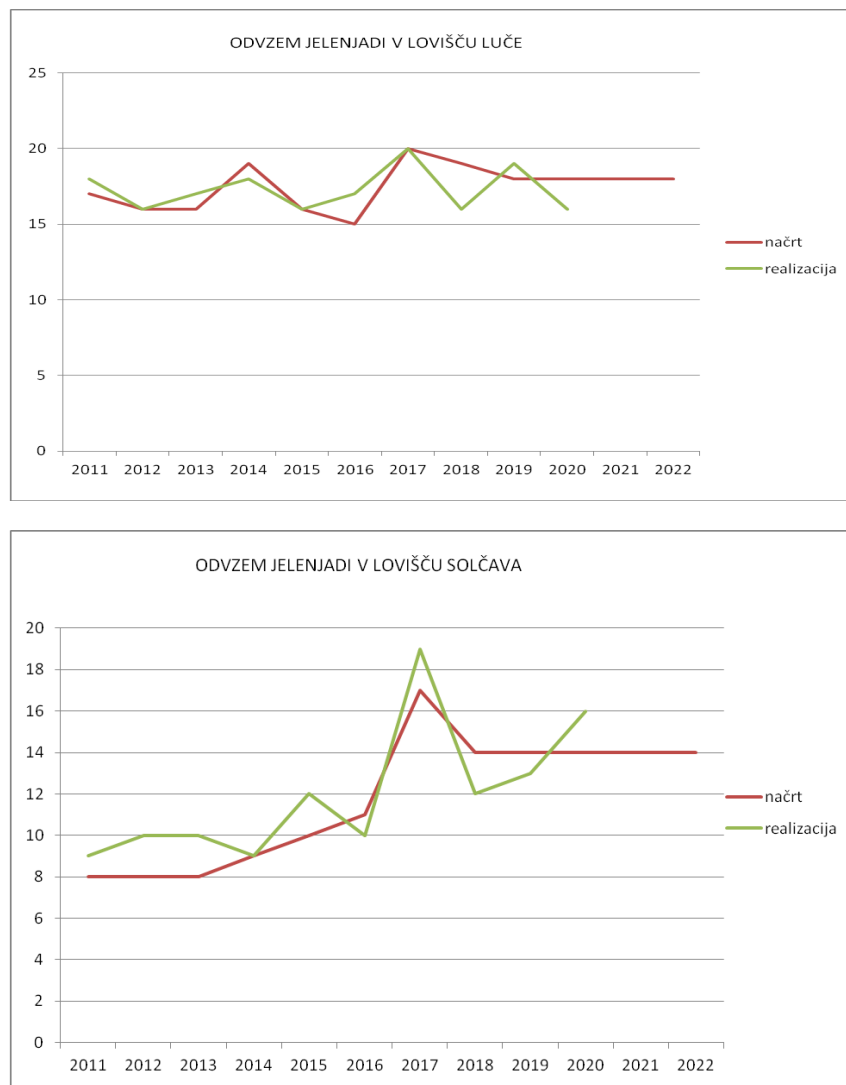
V lovišču Solčava je bil dosežen odvoz jelenjadi v desetih letih (od 2011 do 2020) povprečno 12 živali letno. V letu 2019 je bil odvoz 13 živali (93,0 % načrta), v letu 2020 pa 16 živali (114 % načrta).

V lovišču Luče je bil v enakem 10 letnem časovnem obdobju dosežen povprečen odvoz jelenjadi 17,3 živali letno. V letu 2019 je bil odvoz jelenjadi 19 živali (106 % načrta) v letu 2020 pa 16 živali (89 % načrta).

Delež košut 2+ v odvzemu v obdobju od 2011 do 2020 je bil v lovišču Solčava 18,3 %, v lovišču Luče pa 20,8 %. V zadnjih dveh letih je bil odvoz košut 2+ v lovišču Solčava 20,7 % in v lovišču Luče 22,9 %.

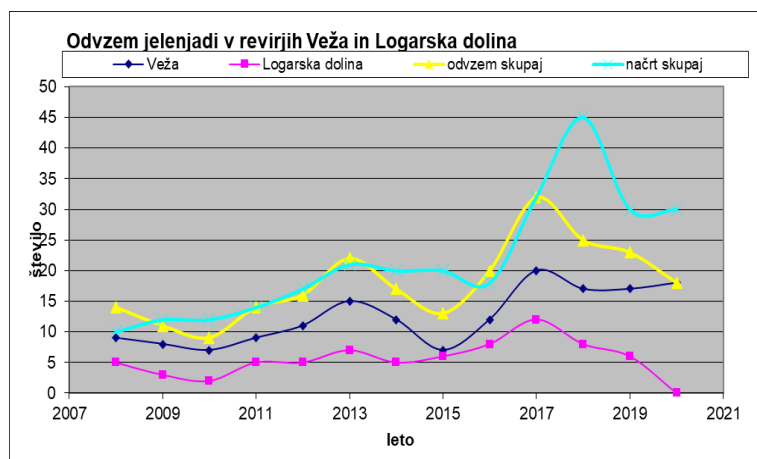
Izgube jelenjadi so bile v desetletnem obdobju nizke, v lovišču Solčava 4,2 % (predvsem iz neznanih vzrokov) in v lovišču Luče 4,0 % (v večini primerov zaradi povozov na cesti). Višina izgub ne odstopa od povprečja za celotno LUO.

Odvzem jelenjadi v loviščih Luče in Solčava za preteklo 10-letno obdobje:

Slika 4.2.1: Odvzem jelenjadi v loviščih Luče in Solčava za preteklo 10-letno obdobje

Odvzem navadne jelenjadi v revirjih Veža in Logarska dolina LPN Kozorog Kamnik je za preteklo 13-letno obdobje prikazan v spodnjem grafikonu. V vsakem posameznem revirju kot tudi v obeh revirjih skupaj je bil trend odzema jelenjadi do leta 2017 značilno naraščajoč. Če je v začetnem letu proučevanega obdobja znašal 14 živali, je v letu 2017 dosegel 32 živali kar je indeks 228. V naslednjih letih je odvzem v obeh revirjih skupaj upadel (stagniral v revirju Veža in upadel v revirju Logarska dolina). V letu 2018 je odvzem v obeh revirjih skupaj upadel na 25, v letu 2019 na 23 in v letu 2020 na 18 živali. V celotnem proučevanem obdobju zadnjih 13 let je bil pretežni delež odzema jelenjadi odvzet v revirju Veža (69 %), razmerje med revirjema se do leta 2018 med posameznimi obdobji pomembno ne spreminja, v naslednjih letih delež odzema v revirju Logarska dolina postopno upada. V zadnjem letu (2020) je bil odvzem v višini 18 živali realiziran le v revirju Veža.

Slika 4.2.2: Odvzem jelenjadi v revirjih Veža in Logarska dolina za preteklo 13-letno obdobje

V revirjih Veža in Logarska dolina v LPN Kozorog Kamnik je spolna sestava odvzema v 10-letnem obdobju obsegala 40 % samcev-jelenov (vključno s teleti-jelenčki) in 60 % samic-košut (vključno s teleti-košuticami). Podrobna sestava odvzema znaša 19 % telet-jelenčkov, 9 % jelenov 1+-šilarjev, 11 % jelenov 2-4, 1 % jelenov 5-9, 0 % jelenov 10+, 21 % telet-košutic, 13 % junic, 26 % košut 2+. Razmerje teleta:košute:jeleni je znašalo 40 %:39 %:21 %. Spolna sestava odvzema se med dvema petletnima obdobjema ni pomembno spreminjala, podobno velja za starostno sestavo.

Izgube v revirjih Veža in Logarska dolina v LPN Kozorog Kamnik so v 10-letnem obdobju znašale 14 živali, kar predstavlja 7 % odvzema. 5 živali je bilo izgubljene zaradi poškodb, pri 6 živalih vzroka izgub ni bilo mogoče ugotoviti, pri 3 živalih pa so bile vzrok zveri. Pri poškodbah so med izgubami prevladovali jeleni, pri neznanem vzroku pa mlade živali. *Delež izgub v navedenih dveh revirjih je bil praktično enak, kot v celotni ekološki enoti Vzhodne Karavanke in Kamniško Savinjske Alpe (6 %) v istem proučevanem obdobju.*

Eden od kazalcev stanja populacije so povprečne telesne mase, zaradi nizkega števila podatkov pa se ne da zanesljivo sklepati o stanju populacije. Povprečne telesne mase se v zadnjih šestih letih niso bistveno spreminjale. Ocenjujemo, da je jelenjad v dobrem telesnem in zdravstvenem stanju. Med posameznimi leti je zaznati nihanja v telesnih masah, saj poleg gostote populacije nanje vplivajo tudi klimatski dejavniki (zimske razmere, poletne suše ali deževna obdobja) in semenski obrodi.

Povprečna masa rogovja v razredu jeleni 2-4 se je v zadnjih šestih letih povečevala. Najvišja je bila v letu 2019 (2.616 g), v letu 2020 pa se je malenkost znižala (2.526 g). Glede na predhodna leta so se povprečne mase rogovij v razredu jeleni 2-4 v zadnjih dveh letih zvišale za približno 40 %. Prav tako so se povprečne mase rogovij pri jelenih 5-9 v zadnjih šestih letih zviševale. Podobno kot pri kazalniku povprečnih telesnih mas lahko iz povprečnih mas rogovja ocenjujemo, da je jelenjad v dobrem telesnem in zdravstvenem stanju.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na cilj iz območnega načrta 2011 – 2020, da se ustavi naraščanje številčnosti jelenjadi v LUO lahko ugotavljamo, da se je z visokim odvzemom jelenjadi v zadnjih petih letih približujemo zastavljenemu cilju. Nižji odvzem v prvih petih letih veljavnosti območnega načrta je imelo za posledico naraščanje številčnosti jelenjadi. Z nadaljnjim trendom povečevanja odvzema jelenjadi se je naraščanje številčnosti upočasnilo in s tem trendom je treba nadaljevati. Izjemno visok odvzem jelenjadi v letu 2017 v LUO, predvsem v lovišču Luče, pa tudi v revirjih Veža in Logarska dolina (LPN Kozorog Kamnik) je imel pozitiven vpliv na umirjanje naraščanja številčnosti jelenjadi.

Ocena stanja populacije

V osrednjem delu LUO ocenjujemo, da se zaradi visokega odvzema v zadnjih petih letih naraščanje številčnost jelenjadi upočasnjuje. Zaznati je še povečane gostote jelenjadi v lovišču Gornji Grad, preko celega leta, predvsem pa v zimskem času, kjer si jelenjad vse bolj oblikuje zimovališča v Mačkinem kotu, Lenartu in v Florjanu. Zaznati je tudi povečanje gostot jelenjadi v nekaterih robnih loviščih (Braslovče, Lukovica). Poškodbe od jelenjadi v gozdu in na kmetijskih površinah je malo, na kar vpliva tudi povečana ponudba hrane zaradi ogolelih površin nastalih po zledolomu, vetrolomih in zaradi podlubnikov. Poškodbe, v manjši meri (posamezna drevesa), nastajajo po celotnem območju, kjer je jelenjad prisotna. Starostna in spolna struktura jelenjadi je

uravnotežena. Izgub pri jelenjadi je relativno malo. Prav tako je ugodno zdravstveno stanje populacije, brez omembe vrednih bolezni in posledičnih poginov jelenjadi.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja z jelenjadjjo je ohranjati ali lokalno nekoliko znižati številčnost. To bomo dosegli z načrtovanjem višjega odvzema kot v predhodnih letih in s spolno strukturo pomaknjeno v smer ženskega spola. Cilj upravljanja z jelenjadjjo je v večjem delu Kamniško-Savinjskega LUO ohranitev stabilne in vitalne populacije jelenjadi, katera je usklajena do drugih vrst in do svojega okolja. Cilj, ki ga želimo zagotavljati je tudi omogočanje naravne dinamike gozdov. Na območjih z visokim deležem kmetijskih površin oziroma razdrobljenih gozdnih površin prisotnost jelenjadi ni zaželena, zato je na teh območjih cilj zmanjšanje številčnosti oziroma prisotnosti jelenjadi.

Cilj upravljanja z jelenjadjjo se v posebej obravnavanih dveh loviščih Luče in Solčava in v dveh revirjih LPN Kozorog Kamnik (Veža in Logarska dolina) pomembneje ne razlikuje od ciljev v Kamniško - Savinjskem LUO.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Načrt odvzema jelenjadi za leti 2021 in 2022 v območju je 270 živali.

Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi

Teleta m. spola	54 (20 %)	Teleta ž. spola	54 (20 %)
Lanščaki	22 (8 %)	Junice	27 (10 %)
Jeleni 2-4	30 (11 %)	Košute 2+	59 (22 %)
Jeleni 5+	24 (9 %)		
Moški spol	130 (48 %)	Ženski spol	140 (52 %)
SKUPAJ 270			

Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med dve in večletno jelenjadjjo načrt za lovišča osrednjega dela, ki imajo višino načrtovanega odvzema višjo kot 10 živali, določa neposredno vezavo med višino realiziranega odstrela jelenov 2+ in košut 2+, ki mora znašati najmanj 85 %. Pri izbiri za odstrel ima praviloma prednost netrofejna jelenjad. V vseh kategorijah se praviloma varujejo telesno in trofejno močnejše razviti osebki. Starostna razreda jeleni 5–9 let in jeleni 10+ sta združena v enoten razred 5+.

Dopustna odstopanja v realizaciji od načrta za LUO in po loviščih je +/- 15 % od skupno načrtovanega števila odvzema vseh kategorij. Načrta odvzema v razredu dve in večletnih jelenov ni treba realizirati ter ga tudi ni dovoljeno presegati, razen sorazmerno s preseganjem skupno načrtovanega odvzema. Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 5+ let se ne sme presegati, lahko pa se ga nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih. Pri košutah je dovoljeno odstopanje do +/- 15 %. Pri teletih in enoletnih osebkih je dopustno odstopanje +/- 30 %.

V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odvzem do 10 živali, dopustna toleranca +/- 15 % pomeni 2 živali in +/- 30 % pomeni 3 živali, pri načrtovanem odvzemu 11 ali več kosov pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kosov jelenjadi, se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija +/- 2 kosa, pri čemer načrta odvzema dve in večletnih jelenov ni dovoljeno presegati.

Za vsa lovišča se upošteva, da je dosežena realizacija (ki pa ni nujno v okviru dopustnih odstopanj), če je na nivoju LUO dosežen skupni načrt odvzema v okviru dopustnega odstopanja opredeljenega v LN (+/- 15 %).

Odstopanja od načrtovane strukture, po višini in znotraj starostnega razreda osebkov 2+, ki so izven meja dopustnih odstopanj, smiselno upoštevamo pri načrtu za naslednje lovsko leto. Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, ne šteje kot kršitev načrta.

Načrtovani ukrepi v loviščih Luče in Solčava ter revirjih Veža in Logarska dolina LPN Kozorog Kamnik

Za lovišči Luče in Solčava ter revirja Veža in Logarska dolina v LPN Kozorog je treba celovito načrtovati višino odvzema jelenjadi, z namenom znižanja oziroma ustreznega uravnavanja številčnosti populacij jelenjadi. Načrtu odvzema jelenjadi po starostni in spolni strukturi ob zniževanju populacije je treba slediti, predvsem z namenom zniževanja deleža ženskega spola.

Načrt odvzema jelenjadi v letu 2021 in 2022 je za lovišče Solčava 28 živali in za lovišče Luče 36 živali, z deležem košut 2+ nad 20 %. Dopustna odstopanja so enaka kot veljajo za LUO.

Med ukrepi v okolju skupaj za lovišči Luče in Solčava v obdobju 2021 in 2022 načrtujemo 16 ha vzdrževanja grmišč, 3,2 ha vzdrževanja gozdnega roba, 14,5 ha košnje pašnikov, 7,8 ha spravila sena, 9,4 ha priprave pasišč in 28 vzdrževanj vodnih virov. V skladu z dogovorom se poskuša vzpostaviti aktivno mrežo zimskih krmišč z namenom disperzije jelenjadi v območju in zadrževanje jelenjadi v manj problematičnih predelih za objedanja in lupljenja gozdnega drevja. Zimska krmišča se načrtuje pod 1.000 m.n.v in sicer največ 1 krmišče na 1.000 ha lovne površine. Za zimsko krmljenje je načrtovano 3.000 kg krme na leto. Zimsko sečnjo je treba izvajati ob morebitni obilnejši snežni odeji. Plan zimske sečnje pripravi ZGS v sodelovanju z upravljavci lovišč in lastniki gozdov. V prihodnje naj se intenzivneje izvaja zaščita debel v mlajših sestojih (drogovnjakih) pred objedanjem in lupljenjem.

Načrt odvzema jelenjadi v revirjih Veža in Logarska dolina v letu 2020 znaša 30 živali od tega v revirju Veža 20 in v revirju Logarska dolina 10. Načrt se mora doseči najmanj 100 % in se lahko preseže do +15 %. V sestavi odvzema naj delež jelenov 2+ ne presega 15 %, delež košut 2+ pa naj ne bo nižji od 26 %. Ostale strukture v odvzemu naj obsegajo teleta in enoletne živali.

Med ukrepi v okolju za navedena revirja LPN Kozorog načrtujemo pripravo pasišč v skupni površini najmanj 3 ha. Drugih ukrepov (krmišča dopolnilnega zimskega krmljenja, zimska sečnja jelk ali drugega drevja in grmovja) v okolju v letu 2021 in 2022 ne predvidevamo. Ocenjujemo namreč, da se bo prehranska nosilnost okolja za jelenjad v navedenih dveh revirjih LPN Kozorog Kamnik v naslednjih letih zaradi vetroloma 2017 pomembno izboljšala.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Razporeditev odvzema jelenjadi po območju:

- Glavnino odvzema se izvede v osrednjem življenjskem območju jelenjadi (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad in Motnik – Špitalič).
- Povečati je treba načrt odvzema jelenjadi v lovišču Gornji Grad, glede na načrte predhodnih let.
- V loviščih Rečica, Stahovica, Kamnik, Domžale, Trojane-Ožbolt, Sela in Velunja se lahko izvaja odvzem vseh kategorij jelenjadi razen trofejnega jelena, skladno z zakonskimi omejitvami (upoštevaje lovno dobo). Ko lovišče doseže zadosten odstrel netrofejne jelenjadi, jim je omogočen odstrel trofejnega jelena, v skladu z Dogovorom upravljanja z navadnim jelenom na območju Kamniško-Savinjskega LUO (Lačja vas, 10. 12.2015).
- V ostalih loviščih se načrt ohranja ali nekoliko dviguje. V teh loviščih zelo priporočamo preseganje načrta pri teletih in enoletnih živalih,
- v okviru LUO je možna prerazporeditev odstrela med lovišči tekom lovskega leta. V ta namen se skliče sestanek območnega združenja upravljavcev lovišč (OZUL). Sklep sestanka je za lovišče enako obvezen kot letni načrt lovišča.

Časovna dinamika odvzema:

Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel telet, junic in košut, predvidoma najmanj 70 % do 30. novembra.

Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema in telesnih mas navadnih jelenov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M	18	20	30	21	25	28	142	41	21
Lanščaki	9	10	15	10	12	11	67	19	10
Jeleni 2-4	10	15	14	14	16	19	88	26	12,74
Jeleni 5-9	5	6	6	8	8	7	40	12	5,79
Jeleni 10 +	1	1	2	0	2	1	7	2	1,01
Skupaj JELENI	43	52	67	53	63	66	344	100	49,8
Teleta Ž	21	25	21	27	21	22	137	39	20
Junice	9	13	12	7	11	11	63	18	9
Košute 2+	18	23	30	25	24	27	147	42	21
Skupaj KOŠUTE	48	61	63	59	56	60	347	100	50,2
SKUPAJ odstrel in izgube	91	113	130	112	119	126	691		100

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	103	104	110	115	120	130	682
Odstrel in izgube / načrt	88	109	118	97	99	97	101
Delež JELENOV	47	46	52	47	53	52	50
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	18	19	17	20	22	21	20
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	63	60	60	58	58	57	59

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	3	2	3	2	2	6	18	55
Naravne izgube	3	4	2	3	0	3	15	45
Skupaj izgube	6	6	5	5	2	9	33	100
% izgub	6,6	5,3	3,8	4,5	1,7	7,1	4,8	
Odstrel	85	107	125	107	117	117	658	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	2	4		3		3	12	36,4
2 bolezen	1		2				3	9,1
3 krivolov		1				1	2	6,1
4 cesta	3				1	1	5	15,2
5 železnica							0	0,0
6 zveri							0	0,0
7 psi				1			1	3,0
8 kosilnica							0	0,0
9 garje							0	0,0
10 drugo		1	3	1	1	4	10	30,3

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teleta M	44	45	43	44	45	45
Indeks	100	104	98	101	103	104
Lanščaki	66	73	63	69	68	72
Indeks	100	110	95	104	102	109
Jeleni 2-4	111	110	106	110	122	126
Indeks	100	99	95	99	110	114
Jeleni 5-9	143	136	150	153	148	149
Indeks	100	95	105	107	103	104
Jeleni 10 +		160	156		138	155
Indeks		100	98		86	97
Teleta Ž	42	39	42	41	41	42
Indeks	100	93	102	100	98	100
Junice	64	60	61	58	61	59
Indeks	100	93	95	90	96	93
Košute 2+	80	71	73	78	72	72
Indeks	100	90	91	98	90	91

Masa trofej jelenov (gr)						
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
jeleni 2-4	1869	1.826	1.922	2.070	2.616	2526
indeks	1,0	1,0	1,0	1,1	1,4	1,4
jeleni 5-9	4160	3478	4433	4337	4441	5150
indeks	1,0	0,8	1,1	1,0	1,1	1,2
jeleni 10+	6560	4700	5400	0	5850	4800
indeks	1,0	0,7	0,8	0,0	0,9	0,7

4.3 Damjak (Dama dama)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Osrednje območje naselitve damjaka (tujerodne naseljene divjadi) obsega površine ugreznin nad rudnikom lignita Velenje in bližnje vzpetine. Obsega del lovišča Velunja v Kamniško - Savinjskem LUO in pretežni del lovišča Škale v Savinjsko - Kozjanskem LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija odvzema damjakov v območju je bila v letu 2019 4 živali (100 % načrta) in v letu 2020 5 živali (125,0 % načrta). Celoten odvoz je bil izvršen v lovišču Velunja. Realizirano spolno razmerje je bilo 56 : 44 v korist moškega spola. Podrobnejša struktura odvzema v letih 2019 in 2020 je: 2 jelena 2-4, 2 lanščaka, 1 tele m. spola, 2 košuti 2+ in 2 junici. Evidentiranih izgub damjakov ni bilo. Škod od damjakov ni bilo evidentiranih.

Višina odvzema je bila v zadnjih šestih letih nizka, med 3 in 7 živalmi. V letih 2016, 2017, 2018 in 2020 je bil načrt presežen. Pri starostni strukturi odvzema je odvzetih preveč živali v razredu lanščakov. Spolna struktura je primerna, čeprav je oboje v tako majhni populaciji težko zagotavljati. Povprečno razmerje moški spol : ženski spol za šestletno obdobje je 52 : 48. Posamične živali so bile odstreljene izven območja naselitve damjaka (pobegi iz obor). Izgub v šestletnem obdobju ni bilo evidentiranih. Povprečne telesne mase zaradi nizkega števila podatkov niso zanesljiv pokazatelj stanja populacije.

Presoja uspešnosti upravljanja

Kolonija damjakov v lovišču Velunja se ne širi v druga lovišča, številčnost se glede na odvoz ohranja na podobni ravni, škod ni evidentiranih. Ti kazalci kažejo na uspešno doseganje zastavljenih ciljev upravljanja z damjakom v Kamniško - Savinjskem LUO.

Ocena stanja populacije

Glavnina populacije damjaka se je premaknila na vzhod, v lovišče Škale. Lovišče Velunja je postalo robno lovišče. Populacija se ne širi v nove življenjske prostore (ni odstrela v sosednjih loviščih). Življenjski pogoji (prehranski in bivalni) za damjaka na ugrezajočih površinah so iz leta v leto slabši, zato številčnost nezadržno upada. Prostor se intenzivno uporablja za sprehajalne poti, zato se damjak umika na mirnejša področja. V kolikor se bo trend intenzivne rabe prostora še nadaljeval, se lahko zgodi, da bo dolgoročno na tem področju damjak povsem izginil.

Prilagojeni cilji

Glede na minimalen vpliv damjaka na fito- in zoocenozo ohranjamo populacijo damjaka v prostoru, ki ga sedaj zaseda. Preprečuje se širjenje damjakov v nova okolja. Glede na obsežnost degradacije okolja, v katerem damjaki živijo, je prisotnost tujerodne vrste tu manj moteča.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Načrt odvzema za leti 2021 in 2022 v območju je 8 živali: 2 jelen 2+, 2 košuta 2+ in 4 živali ostalih kategorij.

Odvzem je usklajen z odvzemom damjakov v lovišču Škale v Savinjsko - Kozjanskem LUO. Iz populacije se praviloma izločajo podpovprečno telesno in trofejno razviti osebki.

Dopustna odstopanja:

V LUO: načrta ni treba dosegati, odvoz navzgor glede na zastavljene cilje ni omejen. Za lovišče Velunja velja enako – načrta ni treba dosegati in načrt navzgor ni omejen. Pri realizaciji načrta v povprečju zadnjih nekaj let mora biti odvoz košut 2+ enak odvzemu jelenov 2+, odvoz ostalih kategorij je povsem sproščen.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Razporeditev odvzema na lovišča

Odvzem se načrtuje v lovišču Velunja. V vseh drugih loviščih je v času lovne dobe odvoz damjakov neomejen.

Posamezni osebki, ki se priložnostno pojavijo v ostalih loviščih niso predmet upravljanja z vrsto in jih je kot take v teh loviščih treba odstreliti skladno z lovno dobo ali drugimi določili predmetne zakonodaje. Pri odstrelu osebkov, za katere se predvideva da izvirajo iz obor, se upoštevajo določila 8. odstavka 50. čl. ZDlov-

1. S pobeglimi damjaki iz obor lahko lovišča po 8 dneh upravljajo v skladu z določili LN: lahko izvedejo neomejen odstrel v času lovne dobe, izven nje pa ukrepajo skladno s 50. členom ZDLov-1. O pobegu damjakov iz obore mora lastnik takoj obvestiti ZGS, lovsko inšpekcijo in upravljavca lovišča.

Časovna dinamika odvzema:

Priporočamo čim hitrejši odstrel telet, junic in košut, predvidoma najmanj 70 % do konca novembra. Dodajanje in vnašanje damjaka je prepovedano.

Preglednica 4.3.1: Analiza odvzema in telesnih mas jelena damjaka

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M		1		1		1	3	19	10
Lanščaki	1	2	2	1	1	1	8	50	26
Jeleni 2-4		1	1	1	1	1	5	31	16
Jeleni 5-9									
Jeleni 9 +									
Skupaj JELENI	1	4	3	3	2	3	16	100	52
Teleta Ž	2	1		2		0	5	33	16
Junice		1	1	1	1	1	5	33	16
Košute 2+			2	1	1	1	5	33	16
Skupaj KOŠUTE	2	2	3	4	2	2	15	100	48
SKUPAJ odstrel in izgube	3	6	6	7	4	5	31		100

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	4	3	4	4	4	4	23
Odstrel in izgube / načrt	75	200	150	175	100	125	135
Delež JELENOV	33	67	50	43	50	60	52
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	0	17	17	14	25	20	16
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	100	83	50	71	50	60	68

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
% izgub	0	0	0	0	0	0	0	
Odstrel	3	6	6	7	4	5	31	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan							0	0
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta							0	0
5 železnica							0	0
6 zveri							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0
10 garje							0	0

Telesne mase (biološka telesna masa)							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Teleta M		26,0		20,0		15,0	
Indeks		100,0		76,9		57,7	
Lanščaki	49,0	39,0	37,0	40,0	35,0	41,0	
Indeks	100,0	79,6	75,5	81,6	71,4	83,7	
Jeleni 2-4		58,0	60,0	61,0	67,0	57,0	
Indeks		100,0	103,4	105,2	115,5	98,3	
Jeleni 5-9							
Indeks							
Jeleni 10 +							
Indeks							
Teleta Ž	17,5	17,0		19,5			
Indeks	100,0	97,1		111,4			
Junice		42,0	45,0	34,0	31,0	31,0	
Indeks		100,0	107,1	81,0	73,8	73,8	
Košute 2+			35,0	42,0	33,0	25,0	
Indeks			100,0	120,0	94,3	71,4	

4.4 Muflon (*Ovis ammon musimon*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

V LUO živita dve ločeni populaciji muflona. Prva živi na območju Podolševe v lovišču Solčava. Populacija se je prilagodila na življenjsko okolje, se razširila na celotne Solčavske peči in tudi v pobočja Raduhe. Populacija je povezana z naseljenimi mufloni v sosednji Avstriji. Druga populacija se nahaja na območju lovišča Stahovica. To je maloštevilen robni del večje populacije muflona v Lovišču s posebnim namenom Kozorog Kamnik, katere jedro je na področju Kamniške Bistrice. Zaznani so primeri širjenja muflonov v Kamniško Savinjsko LUO iz Zasavskega LUO. V Lovišču Trojane-Ožbolt se je oblikovala manjša skupina muflonov, ki je pobegnila iz zapuščene obore. Nekatere analize in načrt odvzema so podani ločeno za vsako populacijo posebej.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija odvzema muflonov v letih 2019 in 2020 je bila 77 živali od načrtovanih 68, kar pomeni 113,2 % načrta. Odvzem je bil dosežen v loviščih Solčava (61 živali), Stahovica (5 živali), Luče (1 žival), Trojane - Ožbolt (8 živali), Lukovica (2 živali). Če se omejimo samo na lovišče Solčava, za katero načrtujem gospodarjenje z muflonom, je bila realizacija 89,7 % in je v mejah dopustnih odstopanj. Spolna struktura odvzema v LUO je bila 55,8 : 44,2 v korist ženskega spola. Povečan delež ženskega spola v odvzemu je skladen s ciljem upravljanja. Po strukturi je bilo v LUO odvzetih 9 (11,7 %) jagnjet m. spola, 14 (18,2 %) jagnjet ž. spola, 6 (7,8 %) enoletnih muflonov, 19 (24,7 %) ovnov 2+, 7 (9,1 %) enoletnih ovc in 22 (28,6 %) ovc 2+. Odvzem po kategorijah je bil dobro dosežen pri vseh kategorijah. Evidentiranih izgub v letu 2020 ni bilo, v letu 2019 je bila ena izguba, zaradi garij.

V šestletnem obdobju se je odvzem gibal od 30 živali v letu 2015 do 40 živali v letu 2020. Šestletna spolna struktura odvzema je bila 43 : 57 v korist ženskega spola, kar je v skladu s ciljem upravljanja. Struktura odvzema po starostnih kategorijah je bila primerna. Realizacija načrta je bila v šestletnem obdobju 105 %. V letih 2015 in 2018 načrt ni bil dosežen, v ostalih letih pa presežen. Telesne mase se skozi šestletno obdobje niso bistveno spremenile, opazen padec tež je bil le v letu 2018 zaradi ostreje zime. V letu 2020 se je prvič v obdobju pojavil odstrel v lovišču Lukovica, kar je pokazatelj prostorskega širjenja kolonije iz Zagorskega LUO (Trbovlje – Hrastnik – Dol pri Hrastniku). V lovišču Trojane-Ožbolt pa je, zaradi pobeglih muflonov iz obore, odstrel prisoten že od leta 2018.

Presoja uspešnosti upravljanja

Upravljanje z muflonom v loviščih Solčava in Stahovica je uspešno. Populacija je v dobrem zdravstvenem stanju, evidentiranih izgub je malo. Škod od muflonov v zadnjih letih ni evidentiranih. Gibanje telesnih mas je stabilno, odvisno predvsem od abiotičnih dejavnikov. Širjenje muflonov v sosednja lovišča je le izjemoma zaznati. Zaznati pa je medvrstni vpliv, saj deloma zaseda prostor gamsu.

V južnem delu LUO cilj upravljanja z muflonom, kljub intenzivnemu lovu, ni dosežen, saj je skupina muflonov pobeglih iz obore že nekaj let v prosti naravi. Zaznati je tudi širjenje muflonov iz Zasavskega LUO.

Ocena stanja populacije

V lovišču Solčava je številčnost težko natančno oceniti, ker del populacije prehaja preko državne meje. Ocenjujemo, da je populacija muflona stabilna. Spolna in starostna struktura se približujeta naravni. Velik poseg v ženski del populacije je uravnotežil spolno strukturo. Populacija je v dobrem zdravstvenem stanju.

V lovišču Stahovica je številčnost muflona nizka in je odvisna od migracij populacije iz Kamniške Bistrice.

Populacija muflona iz območja Trbovlje – Hrastnik – Dol pri Hrastniku se verjetno prostorsko širi proti loviščema Trojane – Ožbolt in Lukovica.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohranjati oz. nekoliko zmanjšati številčnost muflonov v loviščih Solčava in Stahovica.

Širjenje kolonij iz Zasavskega LUO je treba preprečiti. V lovišču Trojane-Ožbolt je treba iz narave odstraniti celotno skupino muflonov pobeglih iz obore.

Ukrepi in usmeritve**Višina in struktura odvzema**

Načrt odvzema muflonov v letih 2021 in 2022 za lovišče Solčava je 68 živali. Načrtujemo po strukturi za zmanjševanje številčnosti. Struktura načrta je:

Preglednica 4.4.1: Načrt odvzema muflonov

Jagnjeta m. spola	8 (12 %)	Jagnjeta ž. spola	10 (15 %)
Ovni 1+	7 (10 %)	Ovce 1+	10 (15 %)
Ovni 2+	16 (23 %)	Ovce 2+	17 (25 %)
SKUPAJ 68			

V odvzem se šteje odstrel in vse evidentirane izgube. Iz populacije se praviloma izločajo podpovprečno telesno in trofejno razviti osebki.

Dopustna odstopanja:

Za muflona je dopustno odstopanje po višini do +/- 15 % od načrtovanega skupnega števila odvzema za LUO oziroma za lovišče. Odvzem v III. razredu (2+) pri moškem spolu se lahko prekorači le do 10 %, pri ženskem spolu v III. razredu in v ostalih razredih preseganje ni omejeno. Neizvršeni odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. in II. starostnem razredu. Neizvršeni odvzem v enoletnih živali se lahko nadomesti z odvzemom jagnjet. Dopustno odstopanje v spolni strukturi je praviloma do 5 % od načrtovane strukture v odstotkih (npr.: 45 : 55).

Odstopanja pri starostni strukturi v III. starostnem razredu pri obeh spolih izven meja dopustnih odstopanj se upošteva pri letnih načrtih v naslednjem obdobju.

Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, ne šteje kot kršitev načrta.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Odvzem se načrtuje v lovišču Solčava. LD Stahovica ima možnost neomejenega odvzema muflonov v skladu z lovno dobo zaradi preprečevanja konfliktov v okolju in preprečevanja širjenja muflona v sosednja lovišča (Kamnik, Komenda).

Posamezni osebki, ki se priložnostno pojavijo v ostalih loviščih, niso predmet upravljanja z vrsto in jih je kot take v teh loviščih treba odstreliti skladno z lovno dobo ali drugimi določili predmetne zakonodaje. Pri odstrelu osebkov, za katere se predvideva da izvirajo iz obor, se upoštevajo določila 50. čl. ZDlov1. S pobeglimi mufloni iz obor lahko lovišča po 8 dneh upravljajo v skladu z določili LN: lahko izvedejo neomejen odstrel v času lovne dobe, izven nje pa ukrepajo skladno s 50. členom ZDlov-1. O pobegu muflonov iz obore mora lastnik takoj obvestiti ZGS, lovsko inšpekcijo in upravljavca lovišča.

Lov na muflona se začne izvajati takoj po začetku lovne dobe. Priporočamo, da se 70 % odvzema realizira do konca novembra.

Naseljevanje ali doseljevanje muflona v prosto naravo ni dovoljeno.

Preglednica 4.4.2: Analiza odvzema in telesnih mas muflonov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Jagnjeta M	2	2	4	3	5	4	20	22	9
Enoletni	2	4	4	3	2	4	19	21	9
Ovni 2+	8	10	10	6	10	9	53	58	25
Skupaj OVNI	12	16	18	12	17	17	92	100	43
Jagnjeta Ž	6	5	6	4	8	6	35	29	16
Enoletne	5	4	6	5	2	5	27	22	13
Ovce 2+	7	10	9	11	10	12	59	49	28
Skupaj OVCE	18	19	21	20	20	23	121	100	57
SKUPAJ odstrel in izgube	30	35	39	32	37	40	213		100
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj		
Načrt - skupaj	34	32	34	34	34	34	202		
Odstrel in izgube / načrt	88	109	115	94	109	118	105		
Delež OVNOV	40	46	46	38	46	43	43		
Delež ovnov 2+	27	29	26	19	27	23	25		
Delež mladih (mladiči, enoletni) neglede na spol	50	43	51	47	46	48	47		
Izgube in odvzem									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
Nenaravne izgube		4	1	2	1		8	89	
Naravne izgube				1			1	11	
Skupaj izgube	0	4	1	3	1	0	9	100	
% izgub	0	11	3	9	3	0	4		
Odstrel	30	31	38	29	36	40	204		
Vzroki izgub									
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
1 neznan		4		1			5	56	
2 bolezen							0	0	
3 krivolov							0	0	
4 cesta							0	0	
5 železnica							0	0	
6 zveri							0	0	
7 psi							0	0	
8 kosilnica							0	0	
9 garje							0	0	
10 garje			1	2	1		4	44	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Jagnjeta M	10,5	9,5	8,6	9,7	10,5	9,0			
Indeks	100,0	90,5	82,2	92,1	100,0	85,7			
Enoletni	17,5	18,0	15,8	14,3	21,0	16,0			
Indeks	100,0	102,9	90,0	81,9	120,0	91,4			
Ovni 2+	23,6	25,6	25,3	24,5	26,5	26,1			
Indeks	100,0	108,3	107,1	103,7	112,1	110,5			
Jagnjeta Ž	9,8	8,4	9,0	7,0	9,4	8,7			
Indeks	100,0	85,5	91,6	71,2	95,4	88,2			
Enoletne	13,8	12,5	14,5	15,8	12,0	16,2			
Indeks	100,0	90,6	105,1	114,1	87,0	117,4			
Ovce 2+	15,6	15,0	15,0	16,5	16,7	16,5			
Indeks	100,0	96,3	96,3	106,0	107,3	106,0			

4.5 Gams (Rupicapra rupicapra)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Gams je v LUO prisoten v svojem naravnem življenjskem prostoru v visokogorju, skupine gamsov žive tudi v nižjih gozdnih predelih, v vseh loviščih LUO, razen Domžal. Skupine so ločene, a še vedno prihaja do stikov med subpopulacijami. Številčnejši je v alpskih in predalpskih loviščih: Solčava, Luče, Ljubno, Mozirje, Smrekovec, Rečica, Gornji Grad in Dreta. Drugje so gamsi redkejši, vezani so na skalnate predele lovišč. Upravljanje z gamsi je enotno za celoten LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija odvzema gamsov je bila v letu 2020 v območju 178 živali od načrtovanih 198 živali, kar pomeni 90 % načrta. V letu 2019 je bilo odvzetih 192 živali od načrtovanih 192 živali. Spolna struktura odvzema v zadnjih dveh letih je bila (brez mladičev) 53,4 : 46,6 v korist moškega spola. Delež mladih (mladiči, enoletni gamsi, dvoletni gamsi) je obsegal 53,2 %. Podrobna struktura odvzema je bila v letih 2019 in 2020: 48 (13,09 %) mladičev kozlov, 29 (7,8 %) kozlov 1+, 23 (6,2 %) kozlov 2+, 72 (19,5 %) kozlov 3 do 7 let, 19 (5,1 %) kozlov 8+, 54 (14,6 %) mladičev koz, 27 (7,3 %) koz 1+, 16 (4,32 %) koz 2+, 54 (14,59 %) koz 3 do 10 let in 28 (7,6 %) koz 11+. Glede na načrt je bil opazno nižji odvozem v kategorijah kože 2+ in kože od 3 do 10 let, kar je smotno če upoštevamo, da so to nosilke populacije. Nižji odvozem v teh kategorijah se je delno kompenziral z višjo realizacijo v kategoriji kože 11+. Evidentirano je bilo 5 izgub (1,4 % odvzema), v letu 2020 4 iz neznanih razlogov in v letu 2019 1 zaradi potepuških psov.

Odvzem gamsov skozi šestletno obdobje rahlo niha med 174 in 192 živalmi, vendar ostaja na podobni ravni brez večjih odklonov. Razen v letu 2019 je realizacija skozi celotno obdobje zaostajala za načrtom, povprečno je bilo realiziranega 96 % načrta. Realizacija glede na načrt je bila najvišja v letu 2019 (100 %), najnižja pa v letu 2020 (90 %). Spolna struktura odvzema v celotnem obdobju je bila 51 : 49 v korist moškega spola in je primerna. Delež mladih v odvzemu je bil v obravnavanem obdobju primerno visok, v poprečju 54 %. Delež evidentiranih izgub v odvzemu je v tem obdobju 2 %, najvišje so bile v letu 2018 (3,9 %). Najpogostejše so bile izgube zaradi neznanega vzroka (91 %). V šestletnem obdobju ni bilo izgub zaradi garij, zadnji primer garij je bil evidentiran v letu 2013.

Skozi šestletno obdobje najmanj nihajo povprečne mase koz od 3 do 10 let, ki se konstantno gibljejo od 19 do 20 kg. Pri obeh spolih v starostni kategoriji 2+ je v zadnjih dveh letih opazen rahel padec telesnih mas po letu 2018 ko so bile te najvišje.

Presoja uspešnosti upravljanja

S tem, ko se že od leta 2013 v območju niso pojavile gamsje garje, je glavni cilj upravljanja dosežen. Populacija gamsov je zdrava, telesne mase odvzetih gamsov so stabilne. Škod od gamsov ni evidentiranih, kljub temu, da je lokalno zaznati močnejše objedeno gozdno mladje. Odvozem po starostni in spolni strukturi je v zadnjih šestih letih povsem skladen z načrtovanim odvzemom.

Ocena stanja populacije

Populacija gamsov v LUO je stabilna in zdrava. Opravlja se konstantno visok odvozem pravilne strukture. Škod od gamsov v zadnjih letih ni evidentiranih, ima pa gamsi na določenih gozdnih predelih precejšen vpliv na objednost gozdnega mladja.

Gams živi tudi v zanj manj primernih nižjih gozdnih predelih, kjer se njegov življenjski prostor prekriva s prostorom jelenjadi, srnjadi in v lovišču Solčava z naseljenim muflonom.

Prilagojeni cilji

Gostota gamsov se v visokogorju ohranja. V gozdnih predelih z nižjimi nadmorskimi višinami se naj številčnost gamsov nekoliko zmanjša. Cilj upravljanja je zagotovitev takšne številčnosti in strukture populacije ter kondicije osebkov, ki bo preprečevala pojav bolezni (garje). V populaciji naj bo enakomerno zastopan delež gamsov obeh spolov, dobro zastopani nosilci populacije – razred srednje starih gamsov in prisotni tudi gamsi največje starosti. Z zaustavitvijo rasti populacije jelenjadi in postopnim zniževanjem številčnosti muflona bo imel gams več prostora in manj direktne konkurence.

Ukrepi in usmeritveVišina in struktura odvzema

Načrtovana višina odvzema gamsov za leti 2021 in 2022 za LUO je 400 živali.

Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema gamsov

Mladiči m. spola	52 (13 %)	Mladiči ž. spola	52 (13 %)
Kozli 1+	32 (8 %)	Koze 1+	28 (7 %)
Kozli 2+	24 (6 %)	Koze 2+	28 (7 %)
Kozli 3+ - 7+	72 (18 %)	Koze 3+ - 10+	72 (18 %)
Kozli 8+	20 (5 %)	Koze 11+	20 (5 %)
Skupaj m. spol	200 (50 %)	Skupaj ž. spol	200 (50 %)
Skupaj 400			

Dopustno odstopanje:

Za gamsa je dopustno odstopanje po višini do +/- 15 % od načrtovanega skupnega števila odvzema. Odvzem v II. starostnem razredu pri vsakem spolu posebej se lahko prekorači le do 10 %, v ostalih razredih preseganje ni omejeno, v skladu s splošnimi določili možnih odstopanj realizacije od načrta. V kolikor 10 % znotraj posamezne spolne kategorije II. starostnega razreda predstavlja manj kot 1 kos, se kot dopustno odstopanje šteje +/- 1 kos. Neizvršeni odvzem v II. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. in III. starostnem razredu. Odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. starostnem razredu. Dopustno odstopanje v spolni strukturi za vse starostne kategorije razen mladičev je praviloma do 3 % od realizirane strukture v odstotkih (npr.: 47 : 53). Morebitna odstopanja pri spolni strukturi prek meja dopustnih odstopanj se upoštevajo pri letnih načrtih v naslednjem obdobju. Morebitna odstopanja pri starostni strukturi v II. starostnem razredu pri obeh spolih se ne glede na meje dopustnih odstopanj upoštevajo pri letnih načrtih v naslednjem obdobju.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema od vključno 4 do vključno 10 kosov gamsa, se kot dopustno odstopanje od načrta praviloma šteje realizacija + 1 kos do - 2 kosa. V teh loviščih se II. starostni razred pri obeh spolih skupaj lahko praviloma preseže za največ 1 kos, razlika v spolnem razmerju pa lahko pri realizaciji odstopa tudi največ za 1 kos.

Za lovišča, ki imajo skupen načrt odvzema, oziroma kjer načrt za posamezno lovišče ne presega 3 kose, načrta odvzema ni obvezno dosegati, lahko pa se ga presega za 1 kos. Morebitna odstopanja pri starostni strukturi v II. starostnem razredu pri obeh spolih se ne glede na meje dopustnih odstopanj, upošteva pri letnih načrtih v naslednjem obdobju.

Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, ne šteje kot kršitev načrta.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema

Težišče odvzema gamsov je v loviščih Solčava, Luče, Gornji Grad, Ljubno, Dreta, Mozirje in Smrekovec. V robnih loviščih Stahovica, Lukovica, Domžale in Trojane-Ožbolt odvzema gamsov ne načrtujemo, lovišča pa lahko brez omejitev odstrelijo gamse v I. starostnem razredu. Varujejo se zdrave rodne živali. V vseh loviščih je obvezno celo leto spremljati stanje gamsov. Obvezen je sanitarni odstrel garjavih gamsov. V primeru garij izven lovne dobe se izvede izredni odstrel gamsa, na podlagi odločbe lovskega inšpektorja, gamsa pa je potrebno poslati na pregled.

Lov na gamsa se praviloma začne izvajati takoj po začetku lovne dobe. Priporočamo, da se 50 % odvzema realizira do konca oktobra. Iz populacije se praviloma najprej izločijo podpovprečno telesno in trofejno razviti osebkovi iz I. starostnega razreda. Gamse iz srednjega starostnega razreda in koze vodnice se praviloma varuje, razen telesno šibkih, neprebarvanih, ali če koze vodijo zelo šibkega mladiča.

Morebitna interna pravila lova v loviščih morajo biti taka, da zagotavljajo dosego načrta po količini in kvaliteti.

Preglednica 4.5.2: Analiza odvzema in telesnih mas gamsov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	23	23	27	22	25	23	143	26	13
Kozli 1+	11	14	18	17	15	14	89	16	8
Kozli 2+	12	16	11	11	10	13	73	13	7
I. starostni razred	46	53	56	50	50	50	305	55	28
Kozli 3+ do 7+	34	28	29	30	35	37	193	35	18
Kozli 8+ in več	9	9	12	11	11	8	60	11	6
Skupaj KOZLI	89	90	97	91	96	95	558	100	51
Mladiči Ž	20	25	21	23	32	22	143	27	13
Koze 1+	16	17	15	14	11	16	89	17	8
Koze 2+	11	6	7	12	9	7	52	10	5
I. starostni razred	47	48	43	49	52	45	284	54	26
Koze 3+ do 10+	29	35	32	30	32	22	180	34	17
Koze 11+ in več	9	10	5	10	12	16	62	12	6
Skupaj KOZE	85	93	80	89	96	83	526	100	49
SKUPAJ odstrel in izgube	174	183	177	180	192	178	1084		100

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	190	186	186	182	192	198	1134
Odstrel in izgube / načrt	92	98	95	99	100	90	96
Delež KOZLOV	51	49	55	51	50	53	51
Delež kozlov 2+ in več	32	29	29	29	29	33	30
Delež koz 2+ in več	28	28	25	29	28	25	27
Delež mladih (mladiči, 1+) ne glede na spol	40	43	46	42	43	42	43

Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	2	2	3	3	1	0	11	48
Naravne izgube	3	0	1	4	0	4	12	52
Skupaj izgube	5	2	4	7	1	4	23	100
% izgub	3	1	2	4	1	2	2	
Odstrel	169	181	173	173	191	174	1061	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	5	2	4	6		4	21	91
2 bolezen				1			1	4
3 krivolov							0	0
4 cesta							0	0
5 železnica							0	0
6 zveri							0	0
7 psi					1		1	4
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
mladiči M	10,4	9,8	10,4	9,1	9,9	10,0
Indeks	100,0	94,5	99,5	87,5	95,0	96,5
kozli 1+	15,8	14,1	14,7	14,3	15,0	13,8
Indeks	100,0	89,1	93,2	90,5	94,7	87,2
kozli 2+	18,8	18,6	20,6	20,6	20,2	17,7
Indeks	100,0	98,6	109,1	109,3	107,0	94,1
kozli 3+ do 7+	23,0	23,0	23,5	21,4	24,0	24,1
Indeks	100,0	100,2	102,3	92,9	104,5	104,8
kozli 8+ in več	24,6	23,2	23,7	22,9	23,1	24,9
Indeks	100,0	94,3	96,4	93,0	94,0	101,5
mladiči Ž	9,5	9,2	9,6	9,8	9,4	9,6
Indeks	100,0	96,7	100,2	102,6	99,1	100,2
koze 1+	14,4	13,9	15,3	13,0	14,0	13,8
Indeks	100,0	96,7	106,4	90,4	97,0	95,8
koze 2+	20,6	17,6	16,4	19,1	18,4	16,2
Indeks	100,0	85,5	80,0	92,8	89,5	78,9
koze 3+ do 10+	19,4	19,9	19,0	19,6	19,3	19,2
Indeks	100,0	102,9	97,9	101,1	99,4	99,2
koze 11+ in več	17,2	19,3	18,0	18,6	20,0	19,6
Indeks	100,0	112,3	104,8	108,3	116,7	114,0

4.6 Divji prašič (Sus scrofa)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Naseljuje vse gozdne in gozdnate predele v območju. Najvišje gostote populacija dosega na planoti Dobrovlje. V višjih nadmorskih višinah je populacija redkejša. Upravljanje z divjimi prašiči je enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realizacija odvzema divjih prašičev je bila v letu 2020 v območju 334 živali od načrtovanih 270 živali, kar predstavlja 124 % načrta. Glede na leto 2019 je bil odvzem nižji za 110 živali, kar je posledica manjše rodnosti zaradi odsotnosti gozdnega obroda v letu 2019, v primerjavi z obilnim obrodом v letu 2018. Delež združene kategorije lanščakinj in svinj 2+ je bil 65 živali (19,5 % odvzema) oz. 120 % glede na načrt odvzema rodnega dela. Kljub dobri realizaciji odvzema so bili pogoji za lov na divjega prašiča v letu 2020 zahtevni. S polnim obrodом gozdnega drevja v letu 2020 se je povečala prehranska kapaciteta in za iskanje hrane ni bilo potrebno opraviti večjih migracij, zato so divji prašiči manj obiskovali privabljajna krmišča in težje jih je bilo izslediti v snegu. Poleg tega pa je leto 2020 zaznamovala epidemija novega koronavirusa in ukrepi za preprečevanje širjenja bolezni Covid-19, zaradi česa so bili skupni lovi okrnjeni in težje izvedljivi.

Po spolni strukturi je bilo v letih 2019 in 2020 odvzetih 418 (53,7 %) živali moškega spola in 360 (46,3 %) živali ženskega spola. Starostna struktura odvzema je bila: 260 (33,4 %) m. mladičev, 131 (16,8 %) lanščakov, 27 (3,5 %) merjascev 2+, 221 (28,4 %) ž. mladičev, 87 (11,2 %) lanščakinj in 52 (6,7 %) svinj 2+. Razmerje mladiči : lanščaki : odrasle živali je bilo: 61,8 : 28,0 : 10,2. Evidentiranih izgub je bilo 17 (2,2 % celotnega odvzema). Večini izgub je bil vzrok povoz na cesti (13), 4 primeri so zaradi neznanih ali drugih vzrokov. Med lovišči so zelo velike razlike v realizaciji načrtovanega odvzema. Prostorsko je bil največji odvzem dosežen v loviščih Gornji Grad, Vransko in Braslovče, kjer je bilo v letu 2019 in 2020 odvzetih 330 živali, kar predstavlja 42,4 % celotnega odvzema v LUO. V zadnjem obdobju se je v Meninsko-Dobroveljskem grebenu oblikoval glavni del populacije divjih prašičev.

Odvzem divjega prašiča znotraj šestletnega obdobja izrazito niha glede na prehranske pogoje v predhodnem letu, vendar je opazen trend naraščanja. V letu 2015 in 2016 je bil odvzem najnižji (215 in 231 živali), nato je v letu 2017 narasel za 42 % na 343 živali, leta 2018 padel na 240 nato pa leta 2019 skokovito narasel na 444 živali. Leta 2020 je bil odvzem zopet nižji, vendar še vedno nad povprečjem, ki za šestletno obdobje znaša 303 živali. Tako smo v šestletnem obdobju z ustrezno visokim, pravočasnim in strukturno pravilnim odvzemom, večinoma uspeli omejiti rast populacije divjih prašičev. Pogoji za divje prašiče so v LUO tako dobri, da je posledica vsakega leta z obrodом gozdnega drevja in ugodnim vremenom v času poganja, izjemno povečanje številčnosti prašičev. Evidentirane škode od divjih prašičev so v zadnjih šestih letih relativno nizke.

Povprečna realizacija načrta za šestletno obdobje je bila 115 %. Spolna struktura odvzema za celo obdobje je dobra (m. sp. 52: ž.sp. 48). Delež mladih v odvzemu je bil visok (povprečno 89 %). Povprečne telesne mase divjih prašičev skozi obdobje nihajo in ne kažejo značilne spremembe.

Presoja uspešnosti upravljanja

Dolgoročni cilji upravljanja so večinsko doseženi, saj so divji prašiči v dobrem zdravstvenem stanju, evidentirane škode so v zadnjem desetletju izrazito nižje, kot v predhodnem obdobju. Dosežena je pravilna struktura odvzema (20 % rodnega dela). Izgube so nizke. Kljub temu pa ni bilo zaznati zmanjšanja številčnosti divjih prašičev v LUO, predvsem pa v predelih, ki jih naseljujejo gozdne kure.

Ocena stanja populacije

Struktura populacije divjih prašičev v LUO je dobra, delež rodni živali je dovolj visok. Populacija je v dobrem zdravstvenem stanju. Glede na naravne pogoje (bogat obrod bukve, hrasta in kostanja v letu 2020) pričakujemo v letu 2021 višji prirastek divjih prašičev. Prirastek populacije pa bo odvisen tudi od vremenskih razmer v času poganja mladičev. Evidentirana realizacija odvzema do 14. 3. 2021 je že 36 živali, kar je primerljivo s predhodnim letom. Visok odvzem, kljub manjšim migracijam in manjšega obiska na krmiščih, je pokazatelj številčne populacije divjega prašiča.

Prilagojeni cilji

Glede na to, da je sprejet Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK) in tudi Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih za celotno državo, je cilj zmanjšanje številčnost divjih prašičev. To pomeni odvzeti prirastek populacije in omejevati število rodni živali. Cilj je tudi ohraniti nizek obseg škod od divjih prašičev.

Ukrepi in usmeritve

Višina in struktura odvzema

Odvzem divjega prašiča v letu 2021 in 2022 se načrtuje na podlagi Navodil za pripravo letnih lovsko upravljaljskih načrtov, MKGP, s ciljem poenostavitve lovsko upravljaljskih načrtov (št. 3410-1/2016/1, 22.2.2016), ki so enaka kot v predhodnih letih:

- načrtuje se skupna višina odvzema divjega prašiča za LUO, in tam kjer je smiselno, tudi po skupinah lovišč, ki so združena v posamezne ekološke enote znotraj LUO,
- po strukturi se načrtuje le odvzem lanščakinj in svinj, ki naj skupaj dosega minimalno 20 % delež v strukturi odvzema,
- odvzem ostalih kategorij divjega prašiča se podrobneje (po spolu in starosti) ne načrtuje,
- dopustno odstopanje realizacije od načrta, zaradi populacijskih nihanj ali drugih objektivnih razlogov, zaradi katerih osnovni načrt ne bi bil dosežen, je – 30 % in velja za vse kategorije divjih prašičev, tudi za združeno kategorijo lanščakinj in svinj, kjer pa se mora hkrati ob nedoseganju osnovnega načrta ohranjati skupni minimalni delež (vsaj 20 %) lanščakinj in svinj v odvzemu,
- načrtovano višino odvzema je dovoljeno neomejeno presegati v vseh kategorijah,
- ob doseganju skupnega minimalnega deleža vsaj 20 % lanščakinj in svinj 2+ v osnovnem načrtu odvzema za lovišče, le tega ob preseganju načrta ni treba več dosegati, je pa morebitni nadaljnji odvzem teh kategorij potreben in zaželen,
- v kolikor je na nivoju LUO dosežena minimalno načrtovana kvota lanščakinj in svinj, zagotavljanje minimalnega 20 % deleža lanščakinj in svinj 2+ v odvzemu na nivoju posameznega lovišča ni potrebno, razen tam, kjer je to zaradi neusklajenosti številčnosti divjega prašiča z okoljem (občutne škode) nujno potrebno.

Načrt odvzema divjega prašiča za leti 2021 in 2022 za LUO je 580 živali. V strukturi odvzema je načrtovano 116 živali (20 %) skupne kategorije, lanščakinje in svinje 2+.

V razredu mladičev in lanščakinj izvajamo celo leto intenziven odstrel, zato niso dopustne nobene interne omejitve lovskih družin (ne po telesni masi, višini odstrela ali časovno). Pri izbiri za odstrel na privabljalnih krmiščih in na skupnih lovih praviloma varujemo socialno najpomembnejše svinje vodnice tropov ter nadpovprečno telesno razvite lanščake moškega spola in mlade 2-5 letne merjasce.

Dopustna odstopanja:

Navzgor dopustno odstopanje ni omejeno. Odvzem v vseh kategorijah je po številu navzgor neomejeno. Lahko se presega tudi odvzem starejših živali: merjascev in svinj 2+. Edini pogoj je, da je na nivoju LUO **delež skupne kategorije lanščakinj in svinj 2+ vsaj 20 %**, ko je realizacija nižja ali enaka kot načrt. To določilo velja tudi za vsako posamezno lovišče v primeru, da delež 20 % ni dosežen na nivoju LUO. Če je delež 20 % skupne kategorije lanščakinj in svinj 2+ na nivoju LUO dosežen, potem posameznemu lovišču tega deleža ni treba dosegati. Ob preseganju načrta LUO oziroma načrta posameznega lovišča pa ni več nujno dosegati minimalnega 20 % deleža skupne kategorije lanščakinj in svinj 2+, je pa morebitni nadaljnji odvzem teh kategorij potreben in zaželen.

Dopustno odstopanje od načrta odvzema za divjega prašiča za lovišča, ki imajo **načrtovan odvzem 20 in več osebkov divjega prašiča, je lahko po višini navzdol največ do 30 %**, pri čemer se izračunane vrednosti odstopanja zaokrožujejo na najbližjo celo vrednost.

Dopustno odstopanje od načrta odvzema za divjega prašiča za lovišča, ki imajo **načrtovan odvzem več kot 5 in do 20 osebkov divjega prašiča, je lahko po višini navzdol največ do 50 %**, pri čemer se izračunane vrednosti odstopanja zaokrožujejo na najbližjo celo vrednost.

Loviščem, ki imajo **načrtovan odvzem manjši ali enak 5 osebkom, načrtovane višine odvzema praviloma ni treba dosegati** (možno odstopanje do 100 %). Navzgor odvzem količinsko ni omejen.

Za vsa lovišča se upošteva, da je dosežena skupna realizacija (ki pa ni nujno v okviru dopustnih odstopanj), če je na nivoju LUO dosežen skupni načrt odvzema v okviru dopustnega odstopanja - 30 %.

Časovna in prostorska dinamika ter ostali kriteriji odvzema:

Razdelitev odvzema na lovišča:

Težišče odvzema prašičev je v naslednjih loviščih: Braslovče, Vransko, Dreta Nazarje, Mozirje, Ljubno in Gornji Grad. Pri razdelitvi odvzema na lovišča se poleg številčnosti prašičev upošteva skupna lanska realizacija odvzema in realizacija odvzema rodnih živali v letu 2020 ter obseg škod v letu 2020.

V okviru LUO je možna prerazporeditev odstrela med lovišči v tekočem letu. V ta namen se skliče sestane Območnega združenja upravljavcev lovišč (OZUL). Sklep sestanka je za lovišče enako obvezen kot letni načrt gospodarjenja z divjadjo v lovišču.

Čas in način lova

Ključni pogoj za obvladovanje tako števila populacije, kot škod na kmetijskih površinah je dovolj visok in pravočasen odstrel ozimcev. Vodstvu lovskih družin priporočamo, da načrtno spodbujajo lovce k čim večjemu odstrelu ozimcev že med letom - z lovom na čakanje in to brez omejitev glede telesne mase.

Nujno je odstreliti čim več lanščakinj, ki ne vodijo mladičev.

Za preprečitev škod se preko leta intenzivno izvaja lov na čakanje na razritih travnikih. Upravljavcem lovišč priporočamo, da sprejmejo posebne ukrepe in spodbude za čim večji odstrel divjega prašiča pri preprečevanju škod na kmetijskih površinah in pri tem ustrezno stimulirajo lovce.

Lovske organizacije z internimi navodili ne smejo omejevati izvajanje načrta odvzema divjih prašičev (npr. določanje sankcij za uplenitev katerekoli kategorije divjega prašiča, ki je z načrtovanim odvzemom še dovoljena).

Skupni lovi - brakade na divje prašiče se praviloma izvajajo od 15.9. do 30.1.

Upravljavci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Pred in v primeru pojava APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)«. Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112. Poginulim divjim prašičem je prepovedano odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS. Upravljavci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki.

V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

Vse relevantne informacije v zvezi z APK so dostopne na spletni strani <https://www.gov.si teme/afriška-prasicja-kuga-pri-divjih-prasicih>.

Če se kjerkoli v LUO pojavijo (po fenotipu) očitni križanci z domačim prašičem (vpliv hibridizacije), se lahko odstreljuje vse spolne in starostne kategorije teh križanih divjih prašičev brez omejitev, pri čemer se odstrel izven lovne dobe obravnava kot izredni odstrel in mora biti izveden po ustreznih podzakonskih postopkih.

Preglednica 4.7.2: Analiza odvzema in telesnih mas divjih prašičev

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	61	84	119	74	150	110	598	64	33
Lanščaki	21	34	50	38	71	60	274	29	15
Merjasci 2+	8	14	14	6	17	10	69	7	4
Skupaj PRAŠIČI	90	132	183	118	238	180	941	100	52
Mladiči Ž	78	67	105	81	132	89	552	63	30
Lanščakinje	34	26	31	27	43	44	205	23	11
Svinje 2+	17	17	24	14	31	21	124	14	7
Skupaj SVINJE	129	110	160	122	206	154	881	100	48
SKUPAJ odstrel in izgube	219	242	343	240	444	334	1822		100

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	300	240	270	240	270	270	1590
Odstrel in izgube / načrt	73	101	127	100	164	124	115
Delež PRAŠIČEV	41	55	53	49	54	54	52
Delež mladičev ne glede na spol	63	62	65	65	64	60	63
Delež lanščakov ne glede na spol	25	25	24	27	26	31	26
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	11	13	11	8	11	9	11

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	4	11	4	5	8	7	39	83
Naravne izgube	0	1	0	5	2	0	8	17
Skupaj izgube	4	12	4	10	10	7	47	100
% izgub	2	5	1	4	2	2	3	
Odstrel	215	230	339	230	434	327	1775	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1			4	2		7	15
2 bolezen				1			1	2
3 krivolov							0	0
4 cesta	3	11	3	5	6	7	35	74
5 železnica							0	0
6 zveri							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0
10 drugo		1	1		2		4	9

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladiči M	30,4	28,3	23,5	27,1	23,8	26,3
Indeks	100,0	93,1	77,4	89,0	78,4	86,6
Lanščaki	63,0	60,4	59,4	54,5	63,3	53,6
Indeks	100,0	95,9	94,3	86,5	100,4	85,0
Merjasci 2+	88,0	101,4	95,1	96,5	105,4	91,8
Indeks	100,0	115,2	108,0	109,7	119,7	104,3
Mladiči Ž	25,7	26,6	22,0	26,7	23,0	27,0
Indeks	100,0	103,3	85,6	103,9	89,4	105,0
Lanščakinje	47,9	48,1	51,7	48,6	51,9	48,9
Indeks	100,0	100,4	107,8	101,5	108,3	102,0
Svinje 2+	69,4	76,9	76,1	71,9	79,4	73,6
Indeks	100,0	110,8	109,6	103,6	114,4	106,1

4.7 Šakal (*Canis Aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave šakala je LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Šakal je bil leta 2014 z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi divjadi in lovni dob (Ur. l. RS, št. 81/14) uvrščen med divjad. Leta 2019 pa je bil z Uredbo o spremembi in dopolnitvah Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 62/19) umaknjen s seznama pri nas zavarovanih živalskih vrst. V letu 2020 smo z letnimi lovsko upravljivskimi načrti prvič načrtovali odvzem te vrste.

V letu 2020 sta bila odvzeta dva šakala v lovišču Domžale. Oba sta bila odstreljena. Pred tem je bil v LUO evidentiran 1 primer odstrela šakala v lovišču Gornji Grad leta 2005 (Natura Sloveniae 10, Krofel, Potočnik, 2008).

Presoja uspešnosti upravljanja

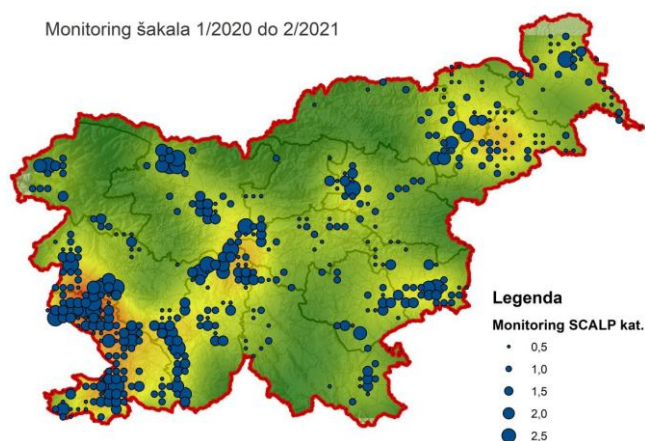
Zaradi kratkotrajnega načrtnega upravljanja z vrsto, presoje uspešnosti upravljanja vrste zaenkrat ne podajamo.

Ocena stanja populacije

Skladno z ugotovitvami projekta CRP »Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste Zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji« (Potočnik in sod., 2018; dalje CRP) velja na ravni Slovenije ocena, da je populacija šakala v ugodnem stanju, vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka.

Vrsta se je v Sloveniji v zadnjih 20 letih prostorsko in številčno hitro širila. Danes je šakal prisoten v večjem delu Slovenije (v vseh LUO). V letu 2018 je ocenjena številčnost vrste v Sloveniji, upoštevaje tako teritorialne osebkke kot dispergerje, znašala okrog 900 do 1.300 osebkov. Do leta 2021 se je po podatkih monitoringa številčnost vrste v Sloveniji še povečala (Potočnik, 2021).

Monitoring šakala 1/2020 do 2/2021

Slika 4.7.1: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)

Z monitoringom šakala po metodologiji CRP (za obdobje 11/2016 do 2/2021) je bila v Kamniško-Savinjskem LUO evidentirana prisotnost šakala v jugo-vzhodnem in jugo-zahodnem delu LUO, kjer so ugotovljeni tudi primerni življenjski pogoji za šakala. V letu 2020 je monitoring zaznal najpogostejše šakala v lovišču Domžale, kjer sta bila tudi odstreljena dva šakala. Ob povečevanju številčnosti in prostorskim širjenjem šakala v LUO lahko pričakujemo naraščanje vplivov vrste na zoocenozo (predvsem vpliv na plenske vrste) in povečano število konfliktnih situacij zaradi plenjenja domačih rejnih živali.

Prilagojeni cilji

Šakal je uvrščen na Prilogo V Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«), kar pomeni, da smo tudi v Sloveniji dolžni zagotavljati ohranjanje ugodnega stanja populacije šakala.

Obenem je cilj upravljanja vrste v Sloveniji zmanjšanje vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. Skladno s tem je namen upravljanja populacije šakala ustaviti nadaljnje naraščanje njene številčnosti in prostorsko širjenje.

Ukrepi in usmeritve

Upravljanje temelji na dveh temeljnih ukrepih: 1. monitoring stanja populacije, 2. odvzem osebkov.

1. Monitoring populacije

Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

Upravljavci lovišč so dolžni v spletni aplikaciji LZS »monitoring šakala« evidentirati naslednje podatke:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov,
- lokacije in čas oglašanja šakalov,
- lokacije in čas vseh ostalih znakov prisotnosti šakalov.

2. Odvzem osebkov

Osnova za številčno načrtovanje odvzema šakala v Sloveniji in na ravni LUO je metodologija CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v izbranem obdobju. Skladno s to metodologijo znaša predlagani odvzem šakala v Sloveniji v obdobju 2021-2022 na letni ravni 208 osebkov oz. na dvoletni ravni 416 osebkov, kar smo privzeli kot absolutno izhodišče za načrtovanje odvzema po LUO.

Pri načrtovanju odvzema v posameznih LUO v obdobju 2021-2022 smo poleg metodologije CRP upoštevali še sledeče kriterije:

- stopnja in dinamika realizacije odvzema v letu 2020,
- dinamika realizacije odvzema v letu 2021,
- ostali znaki prisotnosti in vplivov šakala v okolju.

Skladno z navedenim **načrtovani odvzem šakala v Kamniško-Savinjskem LUO v obdobju 2021-2022 znaša 6 osebkov.**

Odvzem je načrtovan na ravni celotnega LUO.

Dopustna odstopanja. Načrtovanega odvzema ni potrebno dosegati. Dopustno preseganje načrtovanega odvzema znaša 30 %, kar pomeni odvzem največ 7 živali. Preseganje načrtovanega odvzema zaradi evidentiranih izgub, ki nastanejo po izpolnitvi načrtovanega odvzema znotraj meja dopustnih odstopanj, ne šteje kot kršitev določil načrta.

V Lisjaku se beleži spol odvzetih živali, v opombe naj se zabeleži ocenjena starost oz. starostna kategorija (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Za vsakega odvzetega šakala, je potrebno Komisiji za oceno odstrela in izgub v LUO predložiti fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Upravljavci lovišč morajo o vsakem odvzemu šakala takoj obvestiti OZUL Kamniško-Savinjskega LUO. OZUL Kamniško-Savinjskega LUO s pravočasnim obveščanjem upravljavcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstrelu) na ravni LUO.

V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti države (MKGP), in sicer v prehodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo bo ocenjeval ZGS.

Preglednica 4.8: Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	0	0	0	0	0	1	1
Samice	0	0	0	0	0	1	1
Skupaj odstrel in izgube	0	0	0	0	0	2	0
Načrt - skupaj	0	0	0	0	0	2	2
Odstrel in izgube / načrt	0	0	0	0	0	100,0	0,0

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube							0	0
Naravne izgube							0	0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
% izgub	0	0	0	0	0	0	0	
Odstrel	0	0	0	0	0	2	0	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan							0	0
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta							0	0
5 železnica							0	0
6 zveri							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0

4.8 Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Lisice živijo na celotni površini LUO, zato jih obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh leti

V letu 2020 je bilo odvzetih 611 živali, kar predstavlja 97% načrta. Realizacija se je v primerjavi s prejšnjim letom znižala za 26%, ko je bilo odvzetih 831 živali (131,9 % načrta). Načrt je bil obe leti enak (630 živali). Evidentiranih izgub je bilo v letih 2019 in 2020 169 živali ali 11,7 %. Največji delež izgub je zaradi povoza na cesti (118 živali). V primerjavi s prejšnjimi leti je v zadnjih dveh letih opazno naraslo število izgub iz neznanega razloga (39 živali).

V šestletnem obdobju je bil povprečen odvoz 630 živali. Krivulja odvzema v zadnjih šestih letih ima dva izrazita vrha v letih 2017 in 2019, ki jim sledita leti 2018 in 2020 z opazno nižjo realizacijo odvzema. To sta edini leti, ko načrt ni bil v celoti realiziran. Evidentirane izgube so bile najvišje v letu 2015 (18%). V letu 2016 so padle na 13% in so v nadaljevanju ostale na tej ravni.

Presoja uspešnosti upravljanja

S povečanim odvzemom v letih porasta populacije in dobrim doseganjem načrta odvzema je dosežen cilj upravljanja. Pokazatelja tega so relativno nizke izgube zaradi bolezni in konstanten delež izgub v prometu.

Ocena stanja populacije

V letu 2020 je bila številčnost populacije lisic povprečna. Slabši prehranski pogoji v letu 2019 so imeli za posledico manj glodavcev, kar je verjetno vodilo do zmanjšanja rodnosti lisic. V letu 2021 je za razliko od predhodnega leta pričakovati povečanje številčnosti populacije lisic, saj so se v letu 2020 zaradi polnega obroda gozdnega drevja prehranski pogoji izboljšali, kar bo verjetno privedlo do povečanja populacije glodavcev. Glede na dosedanje periodično obrodov lahko sklepamo na ponovno znižanje številčnosti lisic v letu 2022. Majhna izguba zaradi bolezenskih znakov kaže na zdravo populacijo.

Prilagojeni cilji

Omejevali je treba izbruhe bolezni, ki jim je lisica zelo podvržena. Lisice imajo pomemben vpliv na stanje male poljske divjadi, gozdnih kur in poljskih kur ter tudi na mladiče srnjadi, zato je treba uravnavati številčnost z dovolj visokim odvzemom.

Ukrepi in usmeritve

Načrtovan odvoz v letih 2021 in 2022 je 1.200 lisic.

Pri lisici, je dopustno odstopanje po višini navzdol do – 30 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema.

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kosov lisic, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija - 3 kose. Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, ne šteje kot kršitev načrta.

Priporoča se, da se lov lisice intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in v habitatih gozdnih ter poljskih kur. Odvoz lisic naj bo večji tudi v okolici mest in naselij ter v življenjskih prostorih redkih in ogroženih živalskih vrst. Lovišča po lastni presoji lahko odstrel materialno spodbujajo. Vse osebe, ki kažejo vidne znake bolezni, se lahko odstreli, o odstrelu pa je treba obvestiti lovskega inšpektorja in uradnega veterinarja. Zaradi možnosti pojava stekline, je potrebna velika previdnost pri ravnanju z odstreljenimi osebki. Pri lovu na lisico na sploh ter še posebej v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo je potrebno upoštevati navodila in izdelan letni program Veterinarske uprave RS. Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, V skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.9: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	247	249	334	287	414	291	1822
Samice	279	290	385	268	417	320	1959
Skupaj odstrel in izgube	526	539	719	555	831	611	3781
Načrt - skupaj	470	500	525	585	630	630	3340
Odstrel in izgube / načrt	112	108	137	95	132	97	113

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	63	50	71	46	70	51	351	73
Naravne izgube	33	20	11	16	19	29	128	27
Skupaj izgube	96	70	82	62	89	80	479	100
% izgub	18	13	11	11	11	13	13	
Odstrel	430	469	637	493	742	530	3302	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	17	9	9	9	13	26	83	17
2 bolezen	3	0	1	7	6	3	20	4
3 krivolov							0	0
4 cesta	60	45	67	42	69	49	332	69
5 železnica	1					1	2	0
6 zveri			1				1	0
7 psi		1					1	0
8 kosilnica				1			1	0
9 garje	13	11					24	5
10 drugo	2	4	4	3	1	1	15	3

4.9 Jazbec (Meles meles)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Jazbec naseljuje celotno območje LUO z izjemo višjih predelov. Jazbeca obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V letu 2020 je bilo odvzem jazbeca 82 živali (82 % načrta), kar je za 39 živali manj kot v predhodnem letu, ko je bilo odvzetih 121 živali (121 % načrta). Evidentiranih izgub v letih 2019 in 2020 je bilo 78 živali, kar predstavlja kar 38 % odvzema. Največ izgub je bilo zaradi povoza na cesti (74 živali). Dve živali sta poginili zaradi bolezni, dve pa zaradi neznanega vzroka.

Krivulja odvzema v zadnjih šestih letih ima dva izrazita vrha in to sta leti 2017 (117 živali) in 2019 (121 živali). V letih 2015, 2016, 2018 in 2020 se giblje odvzem med 80 in 86 živalmi. Evidentirane izgube so bile celotno obdobje zelo visoke in v povprečju predstavljajo 39 % odvzema. V letih povečane številčnosti se absolutno število izgub poveča, vendar je delež izgub glede na odvzem nižji v primerjavi z ostalimi leti. Glavni vzrok izgub so povozi (92 %), ostalo so naravne izgube.

Presoja uspešnosti upravljanja

Populacija jazbeca je po indikatorjih številčno stabilna, zdrava in ne presega nosilne zmogljivosti prostora, zato je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Številčnost jazbeca je stabilna. V letih porasta števila se sorazmerno ukrepa s povečanim odvzemom. Nizek delež naravnih izgub kaže na zdravo populacijo. V letu 2020 ni bilo evidentiranih škod na kmetijski kulturi, kar nakazuje, da je populacija jazbeca pod nosilno zmogljivostjo prostora.

Prilagojeni cilji

Gostoto jazbecev se naj ohranja. Lokalno, kjer nastajajo škode, jo je treba po potrebi zmanjšati.

Ukrepi in usmeritve

Načrtovan odvzem jazbeca v letih 2021 in 2022 je 200 živali.

Dopustno odstopanje po višini navzdol je do – 50 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kosov, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija - 5 kosov. Preseganje načrtovanega odvzema prek meja dopustnih odstopanj, ki je nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrta odvzema, ne šteje kot kršitev načrta.

Odstrel jazbeca je prednostna naloga na območjih, kjer se pojavljajo poškodbe na kmetijskih kulturah. Lov jazbeca naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in habitatih gozdnih ter poljskih kur.

Preglednica 4.10: Analiza odvzema jazbecev

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Samci	49	48	71	43	71	46	328
Samice	31	38	46	42	50	36	243
Skupaj odstrel in izgube	80	86	117	85	121	82	571
Načrt - skupaj	86	80	86	92	100	100	544
Odstrel in izgube / načrt	93,0	107,5	136,0	92,4	121,0	82,0	105,0

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	33	34	38	31	43	31	210	93
Naravne izgube	6	0	2	3	2	2	15	7
Skupaj izgube	39	34	40	34	45	33	225	100
% izgub	49	40	34	40	37	40	39	
Odstrel	41	52	77	51	76	49	346	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	5		2	3	1	1	12	5
2 bolezen	1				1	1	3	1
3 krivolov							0	0
4 cesta	31	33	37	31	43	31	206	92
5 železnica	1						1	0
6 zveri							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje	1	1	1				3	1

4.10 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Kuna zlatica je prisotna v gozdnatih predelih območja. Kuna belica, ki je veliko bolj prilagodljiva in pogosto živi v bližini človeka, je prisotna v celotnem LUO. Obe kuni obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V letih 2019 in 2020 je bilo odvzetih 156 kun belic in 10 kun zlatic, kar predstavlja 92,2 % načrtovanega skupnega odvzema.

Delež izgub se je nesorazmerno z odvzemom na koncu šestletnega obdobja povečeval in znaša v letih 2019 in 2020 kar 52 % odvzema, kar je 7 odstotnih točk nad šestletnim povprečjem. Najpogostejši vzrok izgub pri kunah je povoz na cestah (79 %), v zadnjih dveh letih pa je predstavljal povoz kar 86 % vseh izgub.

Realizacija odvzema kune belice se je na začetku šestletnega obdobja povečevala, v letu 2017 dosegla vrh (89 živali) in se prosti koncu obdobja zopet znižala (v letu 2020 77 živali).

Število odvzetih kun zlatic je skozi celotno obdobje nizko in znaša v povprečju 4,5 živali na leto. V letu 2019 je bil odvzem nadpovprečen (8 živali), v letu 2020 pa podpovprečen (2 živali).

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Pomemben indikator številčnosti pri kunah so povozi v prometu, ki so v zadnjih dveh letih celo nekoliko narasli glede na preteklo obdobje. Populacija kune belice je ocenjena na številčno, zlasti v urbanem okolju. Populacija kune zlatice je nizka.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s kuno belico je zmanjševanje sedanje številčnosti in preprečevanje škod. Cilj gospodarjenja s kuno zlatico je vzdrževanje številčnosti.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 je načrt odvzema za kuno belico 160 živali. Načrt odvzema za kuno zlatico je 10 živali.

Dopustno odstopanje po višini navzdol je do – 50 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kosov obeh vrst, se kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje realizacija - 5 kosov.

Ne glede na razdelilnik po loviščih se lov na kuno zlatico lahko izvaja v vseh loviščih. Načrta po loviščih ni potrebno realizirati, dopustno odstopanje za lovišče je +1 žival in se sme realizirati tudi v loviščih, ki v letnem načrtu nimajo načrtovanega odvzema te vrste divjadi.

Pri obeh vrstah kun je predvideno enakomerno poseganje v oba spola. Lov obeh vrst kun naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo in habitatih gozdnih ter poljskih kur.

Preglednica 4.11: Analiza odvzema kun

Odstrel in izgube							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Kuna zlatica	6	5	4	2	8	2	27
Kuna belica	68	78	89	86	81	75	477
Skupaj odstrel in izgube	74	83	93	88	89	77	504
Načrt - skupaj	84	80	85	96	90	90	525
Odstrel in izgube / načrt	88	104	109	92	99	86	96

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	29	34	39	30	45	36	213	94
Naravne izgube	2	1	1	3	3	3	13	6
Skupaj izgube	31	35	40	33	48	39	226	100
% izgub	42	42	43	38	54	51	45	
Odstrel	43	48	53	55	41	38	278	

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	2	1	1	3	2	3	12	5
2 bolezen					1		1	0
3 krivolov							0	0
4 cesta	21	23	34	25	41	34	178	79
5 železnica				1			1	0
6 zveri							0	0
7 psi			1				1	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0
10 drugo	8	11	2	4	4	2	31	14

4.11 Navadni polh (Glis glis)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Polh živi v bukovih gozdovih v celotni LUO. Polha obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V šestletnem obdobju se je lov na polhe odvijal v lovišču Dreta Nazarje, predvsem v letih polnega obroda gozdnega drevja, predvsem bukve. V letu 2020 je bilo odvzetih 127 polhov, v letu 2018 172 polhov, v letu 2016 pa 81 polhov. Interes za lov polhov v drugih loviščih nima tradicije.

V letu 2017 sta bili evidentirani dve izgubi v lovišču Vransko.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na odziven porast številčnosti polha ob vsakem polnem obrodu bukve bi lahko sklepali, da je populacija vitalna, upravljanje s to vrsto pa ustrezno.

Ocena stanja populacije

Podatkov o gibanju številčnosti populacije polhov nimamo. Glede na semenske obroke gozdnega drevja (bukve) lahko sklepamo, da je bila v letih 2016, 2018 in 2020 številčnost polhov velika.

Prilagojeni cilji

Cilj je ohranitev vitalne populacije polha.

Ukrepi in usmeritve

Lov na polha je dovoljen s pastmi in s pridobljeno dovolilnico krajevno pristojnega upravljavca lovišča tudi nelovcem. Števila polhov za lov v naprej ni mogoče napovedati in načrtovati, saj je to odvisno od letnega obroda gozdnega drevja in grmovja, zato ne načrtujemo odvzema polhov. Obvezno je, da upravljavci lovišč vodijo predpisane evidence o polhih, ki so bili ulovljeni in za katere je bila izdana dovolilnica. Polhe se lovi od 1. oktobra do 30. novembra. Lovske družine morajo po potrebi izdajati polharske dovolilnice in evidentirati ulov polhov v skladu s Pravilnikom o polharski dovolilnici.

4.12 Pižmovka (*Ondatra zibethia*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Populacija pižmovke je majhna, nekoliko večje gostote dosega ob stoječih vodah in ribnikih. Pižmovko obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Višina odvzema v zadnjem šestletju je nizka. V letu 2015 3 živali, v letu 2016 1 žival in v letu 2019 1 žival, v letih 2017, 2018 in 2020 ni bilo odvzema. Že pet let je odvzem izjemno nizek. Izgube niso bile evidentirane.

Presoja uspešnosti upravljanja

V zadnjih šestih letih je bilo odvzetih komaj pet pižmovk, kar nakazuje na nizko številčnost in uspešno doseganje cilja upravljanja.

Ocena stanja populacije

Populacija pižmovk je maloštevilčna.

Prilagojeni cilji

Zaradi možnega negativnega vpliva na naravno ravnovesje in na avtohtone vrste postopoma znižujemo številčnost pižmovke, ki je alohtona in invazivna vrsta.

Ukrepi in usmeritve

Zaradi redkosti vrste ne načrtujemo odvzema pižmovk. Dovoljen je neomejen redukcijski lov na to vrsto. Pižmovka nima določenega lovopusta in je lovna celo leto.

Preglednica 4.14: Analiza odvzema pižmovk

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	3	1	0	0	1	0	5
Načrt - skupaj	11	11	5	0	0	0	27
Odstrel in izgube / načrt	27	9	0	0	0	0	19

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
% izgub	0	0	0	0	0	0	0	
Odstrel	3	1	0	0	1	0	5	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan							0	
2 bolezen							0	
3 krivolov							0	
4 cesta							0	
5 železnica							0	
6 zveri in ujede							0	
7 psi							0	
8 kosilnica							0	
9 garje							0	

4.13 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Naseljuje celotno območje z izjemo visokogorja, kjer živi planinski zajec. Poljskega zajca obravnavamo enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Realiziran odvzem v letu 2020 je bil 17 živali (38 % načrta), kar je najmanj v zadnjem šestletnem obdobju. Odstreljen je bil le eden zajec. Odvzem v letu 2019 je bil 22 živali (48,9 % načrta). V zadnjih letih se je odvzem znižal predvsem na račun zmanjšane odstrela. Od skupnega odvzema 39 živali v zadnjih dveh letih je bilo evidentiranih kar 35 izgub (83 % zaradi plovov na cesti).

V zadnjih šestih letih je bil 38 % realiziran odvzem, skupaj je bilo odvzetih 140 zajcev, kar predstavlja dobrih 30 živali letno. Število izgub je bilo skozi obdobje konstantno z rahlimi letnimi odstopanji in predstavlja 76 % odvzema. Prevladujejo izgube zaradi plovov na cesti (87%).

Presoja uspešnosti upravljanja

Konstantno število izgub v prometu, kaže na stalno številčnost populacije, kljub zmanjšanemu odvzemu. Nizko število naravnih izgub pa na dobro zdravstveno stanje. Upravljanja s poljskimi zajci je ustrezno.

Ocena stanja populacije

Poljski zajec je prisoten v vseh loviščih. V gozdnih predelih je populacija redkejša, bolj številčna je v ravninskih delih z velikim deležem kmetijskih zemljišč.

Prilagojeni cilji

Številčnost poljskih zajcev želimo povečati. Cilj je številčnost poljskega zajca, ki bo omogočala ohranitev in razvoj populacije ter v območjih s stabilno številčnostjo omogočala zmeren lov. Cilj je znižati izgube zajcev zaradi plovov.

Ukrepi in usmeritve

Načrt odvzema za leto 2021 in 2022 je 90 živali.

Načrtovane višine odvzema pri poljskem zajcu ni treba dosegati, navzgor pa je realizacija omejena do največ 30 % presegevanja načrta. Dosledno se vodi evidenca vseh ugotovljenih izgub.

Odvzem se razdeli enakomerno po loviščih (1-2 osebkov na večino lovišč, med 3 in 5 osebki na tista lovišča z večjim deležem kmetijskih zemljišč). Poljskega zajca se praviloma lovi le na skupnih lovih. Na isti površini lovišča se lov praviloma vrši samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na poljskega zajca, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene izvajanju lova in t.i. »mirnih con« brez lova se letno menjajo. Upravljaavec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča. Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja. Dodajanje poljskega zajca v prosto naravo ni dovoljeno.

Preglednica 4.15: Analiza odvzema poljskih zajcev.

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	30	25	26	20	22	17	140
Načrt - skupaj	45	45	45	45	45	45	270
Odstrel in izgube / načrt	67	56	58	44	49	38	52

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	19	15	21	15	18	14	102	95
Naravne izgube	0	1	1	0	1	2	5	5
Skupaj izgube	19	16	22	15	19	16	107	100
% izgub	63	64	85	75	86	94	76	
Odstrel	11	9	4	5	3	1	33	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan		1	1		1	2	5	5
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta	18	11	21	14	16	13	93	87
5 železnica							0	0
6 zveri in ujede							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica		4		1	2		7	7
9 garje							0	0
10 drugo	1					1	2	2

4.14 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Fazan je redko prisoten v ravninskih delih lovišč. Obravnavamo ga enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V letih 2019 in 2020 ni bil odvzet nobeden fazan. Izgub ni bilo evidentiranih.

Odvzem fazana v zadnjih petih letih ni bil realiziran, v letu 2015 so bili odvzeti 3 fazani, vsi v lovišču Lukovica na podlagi vloženih fazanov. Celotno obdobje je realiziran odvzem krepko zaostajal za načrtovanim, od leta 2018 se odvzem fazana ni več načrtoval.

Presoja uspešnosti upravljanja

Vzroki za upad številčnosti niso raziskani, po vsej verjetnosti je vzrok v spremembah okolja. Zmanjšuje in slabša se njegov življenjski prostor. Ogroža ga izginjanje skupin drevja in grmovja v kmetijski krajini, način kmetovanja (intenzivna obdelava kmetijskih površin in uporaba fitofarmacevtskih sredstev) in naravni plenilci, ki so večinoma zavarovani (npr. vse ujede). Vnašanje ptic iz umetne vzreje ne izboljšuje stanja, zato ni več interesa za vzrejo v fazanarijah. Vsi ti možni razlogi otežujejo doseg cilja o ohranitvi fazana in lahko zaključimo, da cilj ni bil dosežen.

Ocena stanja populacije

Naravna populacija fazana je majhna. Trend razvoja je v večini lovišč upadanje številčnosti.

Prilagojeni cilji

Kljub alohtonemu izvoru vrste in nizki številčnosti želimo ohraniti prisotnost fazana v zanj primernih predelih.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 ne načrtujemo odvzema fazanov.

Lovišča s prisotnostjo fazana naj opravijo vzdrževanje remiz in poskrbijo za ohranitev skupin drevja in grmovja na kmetijskih površinah ter intenzivirati lov tistih plenilskih vrst, katere je dovoljeno loviti.

Preglednica 4.16: Analiza odvzema fazanov

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	3	0	0	0	0	0	3
Načrt - skupaj	12	8	6	0	0	0	26
Odstrel in izgube / načrt	25	0	0	0	0	0	12

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0
% izgub	0	0	0	0	0	0	0	
Odstrel	3	0	0	0	0	0	3	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan							0	0
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta							0	0
5 železnica							0	0
6 zveri in ujede							0	0
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0

4.15 Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Mlakarico obravnavamo enotno za celotno LUO. Prisotna je v večini lovišč.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Višina odvzema rase mlakarice v letih 2019 in 2020 je bila 63 ptic (35 % načrta). V letu 2020 je bilo odvzetih le 26 ptic, kar je 11 ptic manj, kot v letu 2019 in 34 ptic pod šestletnim povprečjem. V letu 2020 ni bilo evidentiranih izgub, v letu 2019 pa ena izguba, zaradi povoza na cesti

Leto 2015 je bilo zadnje znotraj šestletnega obdobja, ko je bil načrt odvzema realiziran. Kasneje se je vsako leto, z izjemo 2018, realizacija nižala na račun odstrela in znaša v povprečju 63 % načrta. Izgube skozi celotno obdobje predstavljajo zanemarljiv delež odvzema (2 %).

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Populacija mlakarice je v dobrem stanju, številčnost je stabilna. Evidentiranih je bilo zanemarljivo število naravnih izgub.

Prilagojeni cilji

Gostoto rac mlakaric je treba v LUO ohraniti.

Ukrepi in usmeritve

Načrt odvzema mlakaric za leti 2021 in 2022 je 180 ptic.

Načrtovane višine odvzema pri mlakarici ni treba dosegati, navzgor pa je realizacija omejena do največ 30 % preseganja načrta. Lov se poleg organiziranih skupnih lovov lahko izvaja tudi individualno. V zgornjem toku rek in potokov, kjer je številčnost mlakaric nizka, ne izvajamo odstrela. V loviščih, kjer so večja jezera in reke, se razporedi večji delež odvzema mlakaric. Zaradi velike številčnosti mlakaric dodajanje ni potrebno in je prepovedano. Priporočamo, da se lov na mlakarico na vsem območju zaradi varstva rac in ostalih vodnih ptic pred vznemirjanjem omeji na 2 dneva v tednu, katera skupaj dorečejo upravljavci lovišč združeni v OZUL. Lov na mlakarico na posebnih varstvenih območjih mora biti skladen z naravovarstvenimi usmeritvami, ki veljajo za to območje. V lovišču je priporočljivo tudi izločiti del vodnih površin kot površine, kjer se lov ne izvaja (mirne cone).

Potrebno je sodelovanje z državnimi organi pri spremljanju stanja v zvezi z aviarno influenco (ptičjo gripo). Upravljavci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih rac v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.18: Analiza odvzema race mlakarice

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	104	79	50	66	37	26	362
Načrt - skupaj	100	100	100	91	90	90	571
Odstrel in izgube / načrt	104	79	50	73	41	29	63

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	2	0	2	1	0	5	71
Naravne izgube	1	0	0	1	0	0	2	29
Skupaj izgube	1	2	0	3	1	0	7	100
% izgub	1	3	0	5	3	0	2	
Odstrel	103	77	50	63	36	26	355	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan				1			1	14
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta		2		2	1		5	71
5 železnica							0	0
6 zveri in ujede	1						1	14
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0

4.16 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Sraka živi v nižjih ravninskih predelih lovišč. Šoja in vrana živita na celotnem LUO z izjemo najvišjih predelov. Šoja je ptica gozda in gozdnega roba, vrana pa je vezana na odprte površine kmetijskih zemljišč. Gospodarjenje s srako, šojjo in sivo vrano je enotno za celotno LUO.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V letih 2019 in 2020 je bil načrt odvzema srak v višini 70 ptic realiziran z 80 % (56 ptic). Načrt odvzema šoj v višini 150 ptic je bil realiziran 79 % (119 ptic). Načrt odvzema sivih vran v višini 860 ptic je bil realiziran 92 % (793 ptic). Evidentirane so bile 4 izgube sive vrane, ena iz neznanega vzroka in v letu 2020 tri izgube zaradi drugih nenaravnih vzrokov.

Odvzem srak in šoj je skozi šestletno obdobje na približno enaki ravni z rahlim odstopanjem v posamičnem letu. Odvzem srak se giblje med 17 in 35 ptic (povprečje 26), odvzem šoj pa med 46 in 75 ptic (povprečje 58). Pri sivi vrani se je odvzem povečeval do leta 2017 in nato padal vse do leta 2020, ko je bila realizacija odvzema najnižja. Samo v letu 2016 in 2017 je bil dosežen načrt odvzema. Delež izgub je pri vseh treh vrstah zanemarljiv in ne dosega 1 % odvzema.

Presoja uspešnosti upravljanja

Zanemarljiv delež prijavljenih škod in nižanje števila odvzema sive vrane sta pokazatelja uspešnega upravljanja s srako, šojjo in sivo vrano.

Ocena stanja populacije

Številčnost sive vrane je velika in v določenih okoljih povzroča škodo na intenzivnih kmetijskih kulturah (koruza, sadovnjaki, kljuvanje bal). Stanje srake je stabilno, številčnost šoj pa se povečuje, zaradi ugodnih prehranskih in bivalnih pogojev.

Prilagojeni cili

Zniževanje številčnosti sive vrane z namenom preprečevanja škod v kmetijstvu. Ohranitev vitalnih populacij šoje in srake.

Ukrepi in usmeritve

Načrt odvzema srake v letih 2021 in 2022 je 70 ptic, načrt odvzema šoje za leti 2021 in 2022 je 150 ptic.

Izvajaj naj se predvsem z namenom preprečevanja škod. Za srako in šojjo načrtovane višine odvzema ni treba dosegati, odstopanje navzgor pa je omejeno na + 30 %.

Načrt odvzema sive vrane v letih 2021 in 2022 je 800 ptic.

Za sivo vrano je dopustno odstopanje po višini navzdol do – 30 %, odstopanje navzgor je v višini do + 100 % načrtovanega številčnega odvzema. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kosov sive vrane, se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija - 3 kose, navzgor pa je preseganje realizacije možno do 100 % načrtovanega števila. Odstrel se izvaja predvsem kot preprečevanje škod na kmetijskih pridelkih. Loviščem priporočamo, da v primerih večjih in ponavljajočih se škod od vran uvedejo stimulacije za odstrel. Pri upravljanju s sivo vrano se tudi smiselno upoštevajo določila »Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano v Sloveniji«. Eden izmed priporočljivih in dovoljenih ukrepov za zmanjšanje možnosti nastanka škod od sivih vran je t.i. odvrčalni odstrel. Zmanjšanje škod se sicer doseže z aktivnim lovom enega ali nekaj osebkov vran, bistveno pa k temu doprinese tudi stalna fizična prisotnost upravljalcev lovišč na področjih z večjimi škodami. Ciljno zasnovan odvrčalni odstrel lahko zelo učinkovito odvrča sivo vrano s škodnih področij. Izvajaj naj se na ciljno usmerjen način:

- izvajalec odvrčalnega odstrela naj se nahaja na škodni površini oziroma v njeni neposredni bližini,
- izvajalec naj strelja z mesta, ki je dobro vidno (sive vrane bodo na ta način hitro razvile znanje, da se je določenih površin treba izogibati).

Večji problemi s sivo vrano nastopajo v loviščih z velikim deležem kmetijskih zemljišč (Domžale in Lukovica). V primeru potrebe OZUL vloži enotno vlogo v imenu upravljalcev lovišč na MKGP za izredni odstrel izven lovne dobe.

Preglednica 4.19: Analiza odvzema srak, šoj, sivih vran

Odstrrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Sraka	25	17	23	35	25	31	156
Šoja	46	46	75	63	65	54	349
Siva vrana	403	434	437	420	420	373	2487
Skupaj odstrrel in izgube	474	497	535	518	510	458	2992

Odstrrel in izgube v primerjavi z načrtom							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	580	495	510	541	540	540	3206
Odstrrel in izgube / načrt	82	100	105	96	94	85	93

Izgube in odvzem							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Nenaravne izgube	5	0	0	1	0	3	9
Naravne izgube	0	0	1	1	1	0	3
Skupaj izgube	5	0	1	2	1	3	12
% izgub	1	0	0	0	0	1	0
Odstrrel	469	497	535	517	510	455	2983

Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan				1	1		2	17
2 bolezen							0	0
3 krivolov							0	0
4 cesta				1			1	8
5 železnica							0	0
6 zveri in ujede			1				1	8
7 psi							0	0
8 kosilnica							0	0
9 garje							0	0
10 drugo	5					3	8	67

4.17 Nutrija (*Myocastor coypus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Nutrija je prisotna predvsem v lovišču Domžale. Pojavlja pa se lahko tudi v drugih loviščih

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V letu 2020 je bil prvi primer odvzema v lovišču Braslovče, kjer je bila odstreljena ena žival. V letu 2020 je bila evidentirana tudi ena izguba s povozom v lovišču Domžale, to je bila edina evidentirana izguba v zadnjih šestih letih. V letu 2019 je bila z odstrelom odvzeta 1 nutrija v lovišču Domžale. V letu 2018 sta bili z odstrelom odvzeti 2 nutrij, v letih 2015 in 2017 pa po ena žival, vse v lovišču Domžale.

Presoja uspešnosti upravljanja

Nutrijo se uspešno drži na nizki številčnosti, čeprav se očitno prostorsko še vedno širi. Cilji so delno uresničeni.

Ocena stanja populacije

Populacija je redka.

Prilagojeni cilji

Cilj je trajna izločitev invazivne in alohtone vrste iz okolja.

Ukrepi in usmeritve

Dovoljen je neomejen redukcijski lov na to vrsto. Nutrija nima določenega lovopusta in je lovna celo leto.

Preglednica 4.20: Analiza odvzema nutrij

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	1	0	1	2	1	2	7
Načrt - skupaj	0	0	0	0	0	0	0
Odstrel in izgube / načrt						0	0

Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	1	1	100,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	1	1	100,0
% izgub	0	0	0	0	0	50	14	
Odstrel	1	0	1	2	1	1	6	

Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
1 neznan							0	0,0
2 bolezen							0	0,0
3 krivolov							0	0,0
4 cesta						1	1	100,0
5 železnica							0	0,0
6 zveri in ujede							0	0,0
7 psi							0	0,0
8 kosilnica							0	0,0
9 garje							0	0,0

4.18 Načrt dodajanja divjadi

V letu 2020 ni bilo dodajanja male poljske ali drugih vrst divjadi.

Tudi v letu 2021 in 2022 ne načrtujemo nobenega dodajanja male poljske ali drugih vrst divjadi.

Ostala morebitna vlaganja divjadi, ki niso načrtovana s tem načrtom, so prepovedana.

5 EVIDENCE

Izdelava načrta je potekala v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) in usmeritev iz območnih načrtov. Podatki o odvzemu so bili zbrani v skladu s Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter Uredbo o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju. Obseg opravljenih del za leti od 2015 do 2020 in načrt za leti 2021 in 2022 ter drugi podatki so bili pridobljeni iz letnih načrtov lovišč. Podatki o odvzemu v letu 2020 so bili v elektronski obliki posredovani preko spletne aplikacije Lisjak. Podatki so bili oddani pravočasno do 10. 2. 2020.

Izhodišča za izdelavo DN za leti 2023 in 2024:

Pridobivanje podatkov za DN za leti 2023 in 2024 bo podobno kot v preteklih letih. Njihovo zbiranje bo predvidoma v skladu z zgoraj omenjenima pravilnikoma ter morebitnimi spremembami in dopolnili.

Pregled odstrela in izgub divjadi v loviščih od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 mora biti opravljen najkasneje do 31. 1. 2022. Enako veljajo roki tudi za odvzeto divjad v letu 2022. Komisija za pregled odstrela in izgub divjadi mora biti ena za celotno LUO. Član komisije je tudi predstavnik ZGS, ki ob končanem pregledu v posameznem lovišču na zahtevo dobi kopijo izvoda seznama odvzema in izgub divjadi in kategorizacijskega zapisnika. Komisiji se ob pregledu predloži za vsak odstreljen ali izgubljen osebek:

- za **srnjad** in **damjaka**: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne in starejše samce ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice;
- za **jelenjad**: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne samce ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice. Za jelene 2+ se zaradi zagotavljanja pogojev za dodatno kontrolo starosti jelenjadi z metodo brušenja zob dostavi komisiji celotna spodnja čeljust. Za jelene, kjer je brušenje že bilo narejeno, se dostavi samo leva spodnja čeljust;
- za **divjega prašiča**: za oba spola cele spodnje čeljustnice (zadostuje leva sp. čeljustnica skupaj z desnimi sekalci, ki je lahko odrezana za zadnjim meljakom), za odraslega merjasca tudi trofejo (brusilci in čekani). V skladu z 17. členom ZNUAPK, ki velja že od 23.1.2021 dalje, velja za poginule divje prašiče (povoz + ostale izgube) prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.
- za **gamsa**: trofeja pri obeh spolih;
- za **muflona**: trofeja in levi del spodnje čeljusti pri samcih, pri samicah in mladičih obeh spolov pa levi del spodnje čeljusti;
- za **šakala**: predložiti fotografijo z datumom ali zapisnik veterinarsko higienske službe o odvozu kadavra.

Priporočamo, da lovišča ustrezno evidentirajo čeljustnice in sicer tako, da so nedvoumno označene z zaporedno številko odvzema, ki je identična s številko, zapisano v evidenčni knjigi in v bazi Lisjak.

Evidenčna knjiga:

Samo reden vpis v evidenčno knjigo brez materialnega dokaza se ne upošteva. Kot materialni dokaz se lahko predloži zapisnik komisije za ocenjevanje odstrela in izgub posameznega upravljavca lovišča, zapisnik pristojnih javnih služb in državnih organov – Veterinarsko higienska služba, Policija, fotografija z datumom odvzema, trofejni list (lovski gost), ipd., ki jih komisija lahko upošteva kot materialni dokaz odvzema. Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno uničiti. Kot trajno uničenje čeljusti šteje tudi njihova izročitev raziskovalnim institucijam in sicer z namenom raziskav divjadi. Morebitno nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Evidenčne knjige je potrebno voditi tako, da je vanje vpisan vsak izločen kos, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne). Evidentirane izgube posameznih vrst je potrebno ločiti po vzrokih, pri »veliki« divjadi še po starostnih kategorijah, pri ostalih vrstah le s skupnim številom.

Za odstreljeni del populacije posameznih vrst velike divjadi je potrebno za vsako starostno kategorijo izračunati povprečno biološko telesno maso (z glavo, trofejo, nogami, a iztrebljeno) na dve decimalki natančno (npr. srnjad, moški mladiči, povprečna telesna masa vseh uplenjenih v lovišču v zadnjem lovskem letu - 9,67 kg, ...), pri dve in večletnih srnjakih in jelenih je potrebno izračunati tudi povprečno maso suhega rogovja vseh odvzetih v lovišču za preteklo lovsko leto. Voditi je potrebno tudi evidenco transportnih telesnih mas in geokoordinate odvzema za veliko divjad.

Letni načrti lovišč:

Do 10. 2. 2022 morajo lovišča posredovati na ZGS realizacijo letnega načrta gospodarjenja z divjadjo za leto 2021. Do 10.2.2023 morajo lovišča posredovati na ZGS realizacijo letnega načrta gospodarjenja z divjadjo za leto 2022 in preliminarne načrte za leti 2023 in 2024. Načrte je skladno z dogovorom med ZGS in LZS možno posredovati tudi po elektronski poti, s pomočjo aplikacije Lisjak.

Upravljalce lovišč opozarjamo na dosledno izpolnjevanje letnih načrtov lovišč, saj so osnova za DN. Nujno je potrebno navesti konkretne lokacije posegov v okolje v obliki katastrskih občin in parcelnih števil. Upoštevajo naj tudi pripombe, ki jih bomo pripisali k posameznim načrtom lovišč. Več pozornosti naj upravljalci lovišč posvetijo tudi zasledovanju trenda številčnosti in prostorske prisotnosti posameznih vrst divjadi, saj lahko na podlagi teh podatkov, k izboljšanju življenjskih pogojev divjadi pripomorejo tudi posamezni ukrepi oz. režim gospodarjenja z gozdovi.

S Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) je v 89. členu v okviru kvot dvoletnega načrta LUO dovoljena tudi možnost sprememb načrtovane razdelitve odvzema parkljaste divjadi po loviščih (prerazporeditev). Spremembe načrtovane razdelitve so mogoče do 10. decembra v drugem letu veljavnosti načrta.

Sestavil:

Blaž Presečnik, univ. dipl. inž. gozd.,
Višji sodelavec I

Dr. Darij Krajčič, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja OE Nazarje

6 PRILOGE

1. Seznam krmišč za parkljasto divjad in seznam mrhovišč za malo divjad v letih 2021 in 2022
2. Preglednice načrtovanega in realiziranega odvzema po loviščih za zadnja štiri leta
3. Preglednice razdelitve dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih
4. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta Območne enote Nazarje
5. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
6. Zapisnik o (ne)upoštevanje pripomb na osnutek Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško - Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022
7. Zapisnik seje Sveta Območne enote Nazarje

Priloga 1: Seznam krmišč za parkljesto divjad in seznam mrhovišč za malo divjad v letih 2021 in 2022

Zap. št.	Šifra lovišča	Lovišče	Šifra k.o.	Ime k.o.	Št. parcele	Krajevno ime	Živalska vrsta	Namen
1	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	565/2	Manderga	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
2	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	252/1	Sulcer	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
3	1410	BRASLOVČE	937	Loke	754/1	Vrtače	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
4	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	479	Godvej	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
5	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	103/5	Kisovec	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
6	1410	BRASLOVČE	984	Letuš	613/3	Štrbok	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
7	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	264/1	Jame	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
8	1410	BRASLOVČE	985	Dobrovlje	28	Vauta	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
9	1410	BRASLOVČE	984	Letuš	1083	Špeger	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
10	1417	DOMŽALE	1935	Rova	906/1	Stojčevo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
11	1417	DOMŽALE	1935	Rova	895/10	Ržiša	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
12	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1189/1	Globoka vrtača	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
13	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1393/1	Ivje	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
14	1409	DRETA	936	Prihova	1162/52	Zabrloga	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
15	1409	DRETA	936	Prihova	888/2	Dolgi hrib	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
16	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1189/1	Kozji laz	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
17	1409	DRETA	936	Pusto Polje	948/1	Gričarjeva koča	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
18	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1189/1	Šentjošt	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
19	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	948/1	Mala peč	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
20	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1249/1	Pretkovica spodaj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
21	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1393/1	Strojniki	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
22	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1393/1	Pomožna	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
23	1409	DRETA	939	Pusto Polje	948/72	Časova jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
24	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1189/1	Gole vrtače	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
25	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1249	Doline	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
26	1409	DRETA	940	Šmartno ob Dreti	1393/1	Strojniki Drviše	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
27	1409	DRETA	937	Loke	762/1	Zavodice	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
28	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	193/1	Češki Nadel	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
29	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	193/1	Ringelšpil	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
30	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1535/1	Pisana bukev	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
31	1408	GORNJI GRAD	944	Tirosek	2/1	Kašna planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
32	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	192/1	Kurji vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
33	1408	GORNJI GRAD	942	Gornji Grad	849/2	Pesek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
34	1408	GORNJI GRAD	930	Florjan	91/1	Pusto sleme	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
35	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1535/1	Kanarčkovo gnezdo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
36	1408	GORNJI GRAD	942	Gornji Grad	1535/57	Velki vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
37	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	193/1	Pod Loko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
38	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	193/1	Na Piskru	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
39	1408	GORNJI GRAD	942	Gornji Grad	849/1	Kuhinjek	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
40	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	192/1	Capin	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
41	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1535/1	Ivje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
42	1408	GORNJI GRAD	929	Lenart	01.mar	Ugoška jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
43	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1535/1	Strojniki	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
44	1408	GORNJI GRAD	942	Gornji Grad	1535/1	Bočka trata	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
45	1408	GORNJI GRAD	929	Lenart	88	Srnjak	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
46	1408	GORNJI GRAD	930	Florjan	125	Ločica	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
47	1408	GORNJI GRAD	944	Tirosek	2/1	Kašna pl. Pančurjevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
48	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1535/1	Bočki grabni	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi

49	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	275	Pozničevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
50	1408	GORNJI GRAD	944	Tirosek	564/2	Tomanovo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
51	1408	GORNJI GRAD	929	Lenart	772/2	Blajevo	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
52	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	994/1	Hom	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
53	1408	GORNJI GRAD	941	Bočna	1373/2	Kropa - Boltetova riža	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
54	1408	GORNJI GRAD	930	Florjan	94/5	Srnjak - Kočnikova goša	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
55	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	452	Zgornji dol - Hrastnik	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
56	1408	GORNJI GRAD	929	Lenart	102	Lamrečki travnik	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
57	1408	GORNJI GRAD	943	Šmiklavž	310/1	Jaka palca	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
58	1413	KAMNIK	1912	Palovče	527/29	Kota	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
59	1413	KAMNIK	1896	Tučna	514	Špenjica	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
60	1413	KAMNIK	1900	Tunjice	513/1	Vrhovje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
61	1413	KAMNIK	1900	Tunjice	908/1	Vrtače	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
62	1413	KAMNIK	1912	Palovče	498	Pri bukvi	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
63	1413	KAMNIK	1896	Tučna	550	Cicelj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
64	1403	LJUBNO	914	Ter	599/1	Jezernikova planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
65	1403	LJUBNO	914	Ter	599/1	Kijev ston	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
66	1403	LJUBNO	913	Primož	1062/4	Bukojce	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
67	1403	LJUBNO	914	Ter	596/5	Visočko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
68	1403	LJUBNO	914	Ter	1048	Mrzle vode	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
69	1403	LJUBNO	914	Ter	160/20	Ripški ravni les	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
70	1403	LJUBNO	913	Primož	628	Fročnik	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
71	1403	LJUBNO	913	Primož	987/1	Spodnji Detmar	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
72	1403	LJUBNO	924	Savina	602	Lipovt	navadni jelen	zimsko/privabljalno krmljenje
73	1403	LJUBNO	914	Ter	314/5	Rigle nad hišo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
74	1403	LJUBNO	913	Primož	1062/5	Robnikova planina	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
75	1403	LJUBNO	913	Primož	948	Tašk	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
76	1403	LJUBNO	913	Primož	862	Košak	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
77	1403	LJUBNO	913	Primož	1068/2	Robnik	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
78	1403	LJUBNO	913	Primož	697/1	Kropušak	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
79	1403	LJUBNO	913	Primož	515	Detrnik	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
80	1403	LJUBNO	913	Primož	275/1	Kernes	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
81	1403	LJUBNO	914	Ter	710/3	Pekel	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
82	1403	LJUBNO	914	Ter	665/4	Kumršek	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
83	1403	LJUBNO	913	Primož	156/2	Hlipovc	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
84	1402	LUČE	928	Podvolovljek	110/2	Petkovo	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
85	1402	LUČE	928	Podvolovljek	95	Kunšperk	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
86	1402	LUČE	924	Savina	473/1	Mlački vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
87	1402	LUČE	925	Krnica	441/1	Erničev vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
88	1402	LUČE	928	Podvolovljek	139	Repovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
89	1402	LUČE	944	Tirosek	2/1	Kašni vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
90	1402	LUČE	925	Krnica	90/2	Ločajše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
91	1402	LUČE	912	Konjski vrh	12	Kal	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
92	1418	LUKOVICA	1929	Koreno	279	Lisičje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
93	1418	LUKOVICA	1933	Lukovica	140/1	Straža	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
94	1418	LUKOVICA	1934	Rafolče	813/4	Straški vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
95	1418	LUKOVICA	1950	Limbarska gora	677/2	Korpe	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
96	1418	LUKOVICA	1928	Češnjice	90/1	Gospodova hiša	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
97	1418	LUKOVICA	1932	Zlato polje	509	Razbr	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
98	1418	LUKOVICA	1932	Zlato polje	432	Stankotov kot	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
99	1418	LUKOVICA	1950	Limbarska gora	663/1	Žirovše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
100	1418	LUKOVICA	1932	Zlato polje	689	Čela	navadni jelen	zimsko/privabljalno krmljenje
101	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1910	Suša	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
102	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	537/1	Šipek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
103	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1810	Požege	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
104	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1329/52	Jagodna Frata	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
105	1416	MOTNIK -	1921	Špitalič	1894/5	Limovska planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi

		ŠPITALIČ						
106	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1245/5	Grda dolina ob Benkovi kaluži	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
107	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1922	Zgornji Motnik	225	Srebotno	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
108	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	537/9	Pod Lipovcem	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
109	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1596	Presedljaj pri Sedeljškaku	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
110	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	415/1	Lipovec	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
111	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1922	Zgornji Motnik	377	Za Vrhem	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
112	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	1207	Stan	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
113	1405	MOZIRJE	919	Brezje	493	Brdo Brezovsko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
114	1405	MOZIRJE	915	Radegunda	914/9	Kurja loka	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
115	1405	MOZIRJE	916	Šmihel	638	Linše	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
116	1405	MOZIRJE	917	Lepa njiva	1553	Molovsko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
117	1405	MOZIRJE	916	Šmihel	395/21	Naraločka	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
118	1405	MOZIRJE	937	Loke	474	Solna jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
119	1405	MOZIRJE	916	Šmihel	395/33	Zgornje govčko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
120	1405	MOZIRJE	937	Loke	550/1	Žagarjev vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
121	1405	MOZIRJE	915	Radegunda	639/1	Polhovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
122	1405	MOZIRJE	916	Šmihel	461	Venatnica	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
123	1405	MOZIRJE	916	Šmihel	395/34	Kašmanska loka	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
124	1404	REČICA OB SAVINJI	922	Poljane	883	Konjšca	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
125	1404	REČICA OB SAVINJI	922	Poljane	884/5	Plučna riža	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
126	1404	REČICA OB SAVINJI	922	Poljane	884/5	Zadnja planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
127	1414	SELA PRI KAMNIKU	1916	Loke	486	Srenska gora	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
128	1406	SMREKOVEC	945	Bele vode	664	Studensko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
129	1406	SMREKOVEC	945	Bele vode	121/2	Grabnersko	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
130	1406	SMREKOVEC	946	Šentvid	216/11	Zorkovo	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
131	1406	SMREKOVEC	945	Bele vode	70	Mršni vrh	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
132	1401	SOLČAVA	910	Solčava	468	Tolstovršnik	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
133	1401	SOLČAVA	910	Solčava	48/1	Potočnik	navadni jelen/muflon	privabljalno krmljenje divjadi
134	1401	SOLČAVA	910	Solčava	641	Račka pustota	navadni jelen/muflon	privabljalno krmljenje divjadi
135	1401	SOLČAVA	910	Solčava	120/2	Pogorevc	muflon	zimsko krmljenje divjadi
136	1401	SOLČAVA	910	Solčava	199/21	Ravnčar 1	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
137	1401	SOLČAVA	910	Solčava	297/1	Klobaša - Trate	navadni jelen/muflon	zimsko krmljenje divjadi
138	1401	SOLČAVA	910	Solčava	199/21	Ravnčar 2	muflon	zimsko krmljenje divjadi
139	1401	SOLČAVA	910	Solčava	273	Lisičje luknje	muflon	zimsko krmljenje divjadi
139	1412	STAHOVICA	1890	Črna	105/17	Šterova gmajna	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
140	1412	STAHOVICA	1892	Bistričica	578	Tratnikov graben	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
141	1412	STAHOVICA	1892	Bistričica	397/8	Prapreška reber	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
142	1412	STAHOVICA	1890	Črna	313	Zavrh	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
143	1412	STAHOVICA	1890	Črna	240	Na kraju	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
144	1412	STAHOVICA	1892	Bistričica	481/8	Mali breg	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
145	1412	STAHOVICA	1891	Žup. njive	795	Grohat	muflon	privabljalno krmljenje divjadi
146	1419	TROJANE - OŽBOLT	1926	Šentožbolt	605/1	Ravne	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
147	1419	TROJANE - OŽBOLT	1927	Blagovica	526	Gaberje	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
148	1419	TROJANE - OŽBOLT	1927	Blagovica	1596	Golčaj	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
149	1419	TROJANE - OŽBOLT	1924	Trojane	327/4	Golk	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
150	1419	TROJANE - OŽBOLT	1928	Češnjice	212	Poljana	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi

151	1419	TROJANE - OŽBOLT	1926	Šentožbolt	109	Podmilj	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
152	1415	TUHINJ	1915	Hruševka	496/37	Homska jama	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
153	1415	TUHINJ	1920	Hribi	639/122	V lesu -Jesešice	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
152	1415	TUHINJ	1919	Zgornj Tuhinj	382	Vrtača	navadni jelen	privabljalno krmljenje divjadi
153	1415	TUHINJ	2691	Rakitovec	605	Na Kaluži	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
154	1415	TUHINJ	2691	Rakitovec	579	Špičasti grič	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
155	1415	TUHINJ	1917	Šmartno v Tuhinju	914/32	Goli Vrh	navadni jelen	zimsko krmljenje divjadi
156	1415	TUHINJ	2691	Rakitovec	241	Videm	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
157	1407	VELUNJA	949	Ravne	263/1	Oferija	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
158	1407	VELUNJA	946	Šentvid	78/3	Trsojca	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
160	1407	VELUNJA	958	Gaberke	153	Ležen	damjak	privabljalno krmljenje divjadi
161	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	672/1	Draga	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
162	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	632	Srebot slape	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
163	1411	VRANSKO	1010	Prekopa	1285/28	Kisovec	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
164	1411	VRANSKO	1014	Ločica	795/2	Medvešek	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
165	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	239	Hom	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
166	1411	VRANSKO	1010	Prekopa	1257/40	Tudruš	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
167	1411	VRANSKO	1014	Ločica	796/9	Kozica	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
168	1411	VRANSKO	1014	Ločica	590/1	Osredok	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
169	1411	VRANSKO	1014	Ločica	977/1	Mali vrh	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
170	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	634/11	Merinška planina	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
171	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	952/13	Pečenikova reber	divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi
172	1411	VRANSKO	1015	Zaplanina	63/1	Dajčevo	navadni jelen/divji prašič	privabljalno krmljenje divjadi

Zap. št	Šifra lovišča	Lovišče	Šifra k.o.	Ime in št. KO	Št. parcele	Krajevno ime	Živalska vrsta	Namen
1	1402	LUČE	911	Raduha	324/6	Igla	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
2	1403	LJUBNO	914	Ter	412	Redkovo	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
3	1408	GORNJI GRAD	930	Florjan	690/5	Zagradišče - Zaudami	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
4	1410	BRASLOVČE	968	Podvrh	15/16	Žovnek - smrekce	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
5	1411	VRANSKO	1013	Jeronim	672/1	Draga	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
6	1411	VRANSKO	1015	Zaplanina	304	Dajnovc	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
7	1411	VRANSKO	1010	Prekopa	1030/11	Tudroš	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
8	1414	SELA PRI KAMNIKU	1916	Loke	576	Vesenski graben	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
9	1416	MOTNIK - ŠPITALIČ	1921	Špitalič	422/2	Pod lipovcem	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
10	1413	KAMNIK	1908	Podgorje	1087	Podgorje-Drnakovc	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
11	1412	STAHOVICA	1890	Črna	105/17	Šterova gmajna	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
12	1412	STAHOVICA	1891	Črna	641	Spošteška gmajna	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
13	1417	DOMŽALE	1935	Rova	895/4	Zborna mesto	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
14	1418	LUKOVICA	1932	Zlato polje	432	Stankotov kot	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
15	1418	LUKOVICA	1932	Zlato polje	509	Razbor	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
16	1418	LUKOVICA	1928	Češnjice	90/1	Gospodova hiša	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi
17	1401	SOLČAVA	909	Logarska dolina	459	Gromska peč	male zveri	privabljalno krmljenje divjadi

Priloga 2: Preglednice načrtovanega in realiziranega odvzema po loviščih za zadnja štiri leta

SRNJAD		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	50	47	50	45	42	39	40	43
1402	LUČE	130	124	130	118	120	96	110	118
1403	LJUBNO	172	163	172	148	162	147	162	139
1404	REČICA OB SAVINJI	80	81	80	60	72	74	74	70
1405	MOZIRJE	162	159	163	153	150	135	150	151
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	150	134	135	132	130	134	140	125
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	84	85	84	78	84	84	84	84
1408	GORNJI GRAD	200	205	200	207	195	200	198	205
1409	DRETA NAZARJE	120	115	130	114	120	110	120	115
1410	BRASLOVČE	104	106	104	94	104	99	104	104
1411	VRANSKO	140	138	140	122	140	139	140	121
1412	STAHOVICA	60	72	65	70	66	69	68	72
1413	KAMNIK	94	102	94	94	96	99	94	98
1414	SELA PRI KAMNIKU	66	64	66	65	66	68	68	66
1415	TUHINJ	92	91	92	87	92	89	92	89
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	84	82	84	78	80	77	80	75
1417	DOMŽALE	100	105	94	92	97	88	94	89
1418	LUKOVICA	120	114	120	123	122	122	120	121
1419	TROJANE OŽBOLT	64	66	65	55	62	47	62	65
SKUPAJ LUO		2072	2053	2068	1935	2000	1916	2000	1950

JELENJAD		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	17	19	14	12	14	13	14	16
1402	LUČE	20	20	19	16	18	19	18	16
1403	LJUBNO	16	19	17	20	20	19	20	19
1404	REČICA OB SAVINJI	3	3	2		1	1	3	2
1405	MOZIRJE	6	7	6	10	4	4	5	3
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	2	3	4	6	6	5	5	6
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ		1	1			2	1	1
1408	GORNJI GRAD	19	20	18	17	20	20	21	23
1409	DRETA NAZARJE	1	1	4	4	2	1	4	4
1410	BRASLOVČE	3	2	2	4	4	6	6	4
1411	VRANSKO	2	3	2	1	1		3	3
1412	STAHOVICA	1	1	2	3	3	1	2	
1413	KAMNIK					2	1	1	1
1414	SELA PRI KAMNIKU		2	1			1	2	3
1415	TUHINJ	4	5	5	3	4	4	4	2
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	7	12	7	7	10	12	12	13
1417	DOMŽALE		1						
1418	LUKOVICA	4	6	6	6	7	9	9	10
1419	TROJANE OŽBOLT	5	5	5	3	4	1		
SKUPAJ LUO		110	130	115	112	120	119	130	126

DAMJAK		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1404	REČICA OB SAVINJI						1		
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	4	3	4	7	4	3	4	5
1408	GORNJI GRAD		2						
1416	MOTNIK ŠPITALIČ		1						
SKUPAJ LUO		4	6	4	7	4	4	4	5

MUFLON		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	34	34	34	29	34	30	34	31
1402	LUČE		1						1
1412	STAHOVICA		4		2		3		2
1418	LUKOVICA								2
1419	TROJANE OŽBOLT				1		4		4
SKUPAJ LUO		34	39	34	32	34	37	34	40

GAMS		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	40	40	40	38	40	44	40	41
1402	LUČE	33	32	32	34	33	33	34	28
1403	LJUBNO	12	12	12	13	14	13	14	12
1404	REČICA OB SAVINJI	8	7	7	6	7	8	8	8
1405	MOZIRJE	16	15	16	18	18	18	18	19
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	11	11	12	11	12	12	14	12
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	1	1	1	0	1	0	1	0
1408	GORNJI GRAD	26	24	24	20	24	25	26	21
1409	DRETA NAZARJE	13	14	14	14	16	16	16	14
1410	BRASLOVČE	2	1	2	3	3	1	2	
1411	VRANSKO	6	5	6	5	6	5	7	7
1413	KAMNIK	3	1	2	2	3	1	3	2
1414	SELA PRI KAMNIKU	2	1	2	3	2	3	2	2
1415	TUHINJ	5	5	5	5	5	5	5	4
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	8	6	7	8	8	8	8	8
1418	LUKOVICA	0	1	0	0	0	0	0	0
1419	TROJANE OŽBOLT	0	1	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ LUO		186	177	182	180	192	192	198	178

DIVJI PRAŠIČ		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA						2		
1402	LUČE	10	12	10	5	12	15	11	11
1403	LJUBNO	19	30	19	17	19	23	19	18
1404	REČICA OB SAVINJI	8	7	5	1	7	15	7	1
1405	MOZIRJE	24	33	20	23	20	33	22	17
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	16	10	10	13	16	21	12	17
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	5	4	3	2	5	6	7	4
1408	GORNJI GRAD	25	24	19	12	19	50	23	49
1409	DRETA NAZARJE	25	42	25	35	30	43	26	27
1410	BRASLOVČE	40	79	38	55	50	76	45	43
1411	VRANSKO	30	52	29	20	29	58	32	54
1412	STAHOVICA	5	3	5	4	5	4	5	6
1413	KAMNIK	5	7	6	6	5	8	5	11
1414	SELA PRI KAMNIKU	5	6	5	5	5	9	4	11
1415	TUHINJ	5	2	6	8	5	8	6	9
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	13	10	10	6	10	39	12	24
1417	DOMŽALE	17	10	14	17	19	25	16	15
1418	LUKOVICA	5	4	6	7	5	4	7	7
1419	TROJANE OŽBOLT	13	8	10	4	9	5	11	10
SKUPAJ LUO		270	343	240	240	270	444	270	334

ŠAKAL		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1408	GORNJI GRAD							2	
1417	DOMŽALE								2
SKUPAJ LUO								2	2

LISICA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	14	15	12	14	15	14	15	13
1402	LUČE	18	22	20	15	25	27	25	15
1403	LJUBNO	28	44	31	29	30	71	30	25
1404	REČICA OB SAVINJI	26	23	28	24	30	32	30	22
1405	MOZIRJE	40	82	60	51	55	64	55	38
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	44	67	46	34	40	43	40	49
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	24	27	24	25	25	30	25	27
1408	GORNJI GRAD	32	41	38	33	40	73	40	51
1409	DRETA NAZARJE	22	33	30	29	35	56	35	18
1410	BRASLOVČE	44	56	40	55	50	99	50	58
1411	VRANSKO	32	39	26	40	40	50	40	45
1412	STAHOVICA	24	20	22	18	20	20	20	22
1413	KAMNIK	22	28	22	20	20	36	20	22
1414	SELA PRI KAMNIKU	18	39	26	36	35	42	35	47
1415	TUHINJ	22	24	26	23	30	35	30	27
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	24	26	22	25	30	38	30	27
1417	DOMŽALE	22	17	22	20	30	21	30	25
1418	LUKOVICA	47	79	60	35	45	48	45	45
1419	TROJANE OŽBOLT	22	37	30	29	35	32	35	35
SKUPAJ LUO		525	719	585	555	630	831	630	611

JAZBEC		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	2	2	2	2	2	2	2	2
1402	LUČE	4	2	2		3	4	3	3
1403	LJUBNO	6	12	8	6	6	4	6	5
1404	REČICA OB SAVINJI	4	4	4	3	4	7	4	3
1405	MOZIRJE	4	6	6	3	10	6	10	4
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	8	10	4	6	4	6	4	3
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	2	4	4	3	4	4	4	4
1408	GORNJI GRAD	8	10	6	3	6	7	6	7
1409	DRETA NAZARJE	10	10	10	13	10	12	10	7
1410	BRASLOVČE	5	8	5	6	8	9	8	8
1411	VRANSKO	5	7	5	7	8	10	8	8
1412	STAHOVICA	2	6	5	5	4	5	4	6
1413	KAMNIK	4	7	4	7	4	7	4	4
1414	SELA PRI KAMNIKU	4	10	8	9	8	4	8	3
1415	TUHINJ	4	4	3	2	3	4	3	3
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	2	3	4	3	3	3	3	3
1417	DOMŽALE	5	4	4		4	9	4	2
1418	LUKOVICA	5	3	6	4	6	11	6	5
1419	TROJANE OŽBOLT	2	5	2	3	3	7	3	2
SKUPAJ LUO		86	117	92	85	100	121	100	82

KUNA ZLATICA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	1		1		1		1	
1403	LJUBNO	1		1	1	1		1	
1405	MOZIRJE			1					
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	1				1	2		
1408	GORNJI GRAD	1		1		1			
1409	DRETA NAZARJE	1		1		1		1	
1411	VRANSKO	1	2	1	1		2		2
1412	STAHOVICA	1		1					
1413	KAMNIK		1	1			1	1	
1414	SELA PRI KAMNIKU							1	
1415	TUHINJ	1	1						
1416	MOTNIK ŠPITALIČ			1					
1417	DOMŽALE						3		
1418	LUKOVICA	1		1					
1419	TROJANE OŽBOLT	1		1					
SKUPAJ LUO		10	4	11	2	5	8	5	2

KUNA BELICA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	3	3	4	2	4	3	4	2
1402	LUČE	2	3	5		5	3	5	1
1403	LJUBNO	6	5	5	5	5	4	5	1
1404	REČICA OB SAVINJI	5	4	5	5	5	4	5	4
1405	MOZIRJE	3	8	5	7	5	4	5	3
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	7	22	16	18	16	16	16	16
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	2	2	3	4	3	3	3	3
1408	GORNJI GRAD	6	1	6	2	6	5	6	4
1409	DRETA NAZARJE	5	6	4	5	4	5	4	6
1410	BRASLOVČE	5	6	3	4	3	3	3	3
1411	VRANSKO	4	7	5	7	6	9	6	9
1412	STAHOVICA	3	5	3	4	3		3	5
1413	KAMNIK	3	1	2	2	2	2	2	1
1414	SELA PRI KAMNIKU	5	5	4	4	4	5	4	1
1415	TUHINJ	2	2	3	2	2	2	3	3
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	2	2	3	3	3	3	2	1
1417	DOMŽALE	5		3	5	3	3	3	3
1418	LUKOVICA	5	6	4	6	4	4	4	5
1419	TROJANE OŽBOLT	2	1	2	1	2	3	2	4
SKUPAJ LUO		75	89	85	86	85	81	85	75

POVH		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1409	DRETA NAZARJE				172				127
1411	VRANSKO		2						
SKUPAJ LUO		0	2	0	172	0	0	0	127

PIŽMOVKA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1417	DOMŽALE	5					1		
SKUPAJ LUO		5	0	0	0	0	1	0	0

POLJSKI ZAJEC		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	1	2	2		2		2	
1402	LUČE	2		2		2		2	
1403	LJUBNO	2	2	2	1	1		1	
1404	REČICA OB SAVINJI	2	2	2	2	2	2	2	2
1405	MOZIRJE	3		3	2	3		3	2
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	1		1		1		1	
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	1		1		1	1	1	
1408	GORNJI GRAD	3	2	3	2	4	5	4	2
1409	DRETA NAZARJE	2	2	2		2		2	
1410	BRASLOVČE	4	4	5	1	2	2	2	2
1411	VRANSKO	3	3	3	3	3	1	3	3
1412	STAHOVICA	1	1	1		2		2	
1413	KAMNIK	4		4	1	4	1	4	1
1414	SELA PRI KAMNIKU	4	1	2		2	2	2	1
1415	TUHINJ	1		1		1		2	
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	2	2	1	1	2	2	1	1
1417	DOMŽALE	4	1	4		4	2	4	1
1418	LUKOVICA	4	4	4	7	5	4	5	2
1419	TROJANE OŽBOLT	1		2		2		2	
SKUPAJ LUO		45	26	45	20	45	22	45	17

FAZAN		2017		2018		2019		2020	
UOLD	IME	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1418	LUKOVICA	6							
SKUPAJ LUO		6							

RACA MLAKARICA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	1		1		1		1	
1402	LUČE	1		2		2		2	
1403	LJUBNO	2	1	2	1	2	2	2	
1404	REČICA OB SAVINJI	1		1		1		1	
1405	MOZIRJE	5	3	5	5	5	2	5	1
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	15	13	15	13	10	13	10	5
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	2	1	2	1	2	1	2	
1408	GORNJI GRAD	6		6		6	2	6	5
1409	DRETA NAZARJE	7	5	8	3	8	4	8	
1410	BRASLOVČE	15	16	10	11	10	8	10	10
1411	VRANSKO					4		4	
1412	STAHOVICA	1		1		1		1	
1413	KAMNIK	4		4		4	1	4	
1414	SELA PRI KAMNIKU	4		4	2	4		4	
1417	DOMŽALE	18	5	10	12	10	2	10	3
1418	LUKOVICA	18	6	20	18	20	2	20	2
SKUPAJ LUO		100	50	91	66	90	37	90	26

SRAKA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1402	LUČE	2							
1403	LJUBNO	1		1		1		1	
1404	REČICA OB SAVINJI	1	1	1	1	1	1	1	1
1405	MOZIRJE	1	2	1	1	1		1	
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	2	2	7	5	5	6	5	5
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ			2		2		2	
1409	DRETA NAZARJE			1		1		1	
1410	BRASLOVČE	2	2	2	3	2	4	2	2
1412	STAHOVICA	2	1	2	2	3	3	3	1
1413	KAMNIK	4	3	4	3	4	1	4	2
1414	SELA PRI KAMNIKU				2				
1415	TUHINJ	1	1	2	1	1	1	1	1
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	2	2	1	1	1	1	1	1
1417	DOMŽALE	5		5	2	5		5	3
1418	LUKOVICA	5	7	8	14	8	8	8	15
1419	TROJANE OŽBOLT	2	2						
SKUPAJ LUO		30	23	37	35	35	25	35	31

ŠOJA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1401	SOLČAVA	4	5	6	5	6	4	6	4
1402	LUČE		3	4		3	3	3	
1403	LJUBNO	4	14	10	14	10	4	10	6
1404	REČICA OB SAVINJI	1	1	1	1	1	1	1	1
1405	MOZIRJE	1	2	1		1	3	1	2
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	2	2	5	4	5	5	5	6
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	1	2	2	3	2	2	2	3
1408	GORNJI GRAD	2		2	2	2	7	2	2
1409	DRETA NAZARJE	4	5	5	3	5	3	5	
1410	BRASLOVČE	2	9	5	5	5	6	5	5
1411	VRANSKO	2	2	2	4	2	3	2	2
1412	STAHOVICA	4	5	5	5	7	7	7	4
1413	KAMNIK	3	4	3	3	3	2	3	2
1414	SELA PRI KAMNIKU	4	4	5	4	5	1	4	
1415	TUHINJ	2	2	3	3	3	3	3	3
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	3	3	2	2	2	3	3	3
1417	DOMŽALE	3		3		3		3	2
1418	LUKOVICA	6	10	8	5	8	7	8	8
1419	TROJANE OŽBOLT	2	2	2		2	1	2	1
SKUPAJ LUO		50	75	74	63	75	65	75	54

SIVA VRANA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1402	LUČE	4	2	4	1	3	3	3	
1403	LJUBNO	20	16	16	16	16	13	16	15
1404	REČICA OB SAVINJI	30	27	28	25	30	26	30	23
1405	MOZIRJE	15	16	16	15	16	15	16	11
1406	SMREKOVEC ŠOŠTANJ	20	17	17	16	16	16	16	18
1407	VELUNJA ŠOŠTANJ	12	10	10	8	11	8	11	9
1408	GORNJI GRAD	35	40	40	52	45	48	45	45
1409	DRETA NAZARJE	35	34	34	35	36	31	36	31
1410	BRASLOVČE	42	50	50	53	40	49	40	41
1411	VRANSKO	25	29	29	33	30	38	30	32
1412	STAHOVICA	9	8	10	9	11	11	11	6
1413	KAMNIK	43	43	43	34	36	36	36	29
1414	SELA PRI KAMNIKU	9	10	10	8	11	8	11	2
1415	TUHINJ	12	12	10	10	11	11	11	11
1416	MOTNIK ŠPITALIČ	10	10	12	11	11	9	11	10
1417	DOMŽALE	60	75	66	58	66	55	66	50
1418	LUKOVICA	35	25	25	30	30	32	30	29
1419	TROJANE OŽBOLT	14	14	10	6	11	11	11	11
SKUPAJ LUO		430	438	430	420	430	420	430	373

NUTRIJA		2017		2018		2019		2020	
ŠIF. LOV.	LOVIŠČE	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
1410	BRASLOVČE								1
1417	DOMŽALE		1		2		1		1
SKUPAJ LUO		0	1	0	2	0	1	0	2

Priloga 3: Preglednice razdelitve dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih

Razdelitev načrta odvzema SRNJADI / leto (za leti 2021 in 2022)

ŠIF. LOV.	Lovska družina	M0+	Ž0+	M1+	Ž1+	M2+	Ž2+	SKUPAJ
1401	SOLČAVA	12	16	12	8	16	16	80
1402	LUČE	34	44	32	22	46	46	224
1403	LJUBNO	52	66	50	32	66	66	332
1404	REČICA	22	32	24	14	30	30	152
1405	MOZIRJE	46	60	46	32	60	60	304
1406	SMREKOVEC	44	58	42	28	56	56	284
1407	VELUNJA	26	36	26	16	34	34	172
1408	GORNJI G.	60	80	60	40	80	80	400
1409	DRETA	34	44	32	22	46	46	224
1410	BRASLOVČE	32	44	32	20	44	44	216
1411	VRANSKO	38	50	38	26	50	50	252
1412	STAHOVICA	20	28	22	14	28	28	140
1413	KAMNIK	28	38	30	20	38	38	192
1414	SELA	20	28	22	14	28	28	140
1415	TUHINJ	28	38	28	18	38	38	188
1416	MOTNIK- ŠPITALIČ	24	32	24	16	32	32	160
1417	DOMŽALE	26	32	24	18	32	32	164
1418	LUKOVICA	36	48	38	26	50	50	248
1419	TROJANE- OŽBOLT	18	26	18	14	26	26	128
SKUPAJ LUO		600	800	600	400	800	800	4000

Razdelitev načrta odvzema JELENJADI / leto (za leti 2021 in 2022)

KATEGORIJA		TELETA		LANŠČAKI IN JUNICE		JELENI 2+ in večletni ter KOŠUTE 2+			Skupaj
ŠIF. LOV.	LD	M0+	Ž0+	M1+	Ž1+	M2-4	M5+	Ž2+	
1401	SOLČAVA	6	6	2	3	3	2	6	28
1402	LUČE	8	8	2	3	4	3	8	36
1403	LJUBNO	8	8	3	3	4	4	10	40
1404	REČICA	1	1	0	0	0	1	1	4
1405	MOZIRJE	2	2	1	1	1	1	2	10
1406	SMREKOVEC	2	2	1	1	2	1	3	12
1407	VELUNJA	0	0	0	0	1	0	1	2
1408	GORNJI G.	10	10	5	4	6	4	11	50
1409	DRETA	1	1	1	1	1	1	2	8
1410	BRASLOVČE	3	3	2	2	0	1	1	12
1411	VRANSKO	1	1	1	1	0	1	1	6
1412	STAHOVICA		1	0	1	0	1	1	4
1413	KAMNIK	1	1	0		1	0	1	4
1414	SELA	1	1	0	1	1	0	0	4
1415	TUHINJ	1	0	0	1	2	1	3	8
1416	MOTNIK-ŠPITALIČ	6	6	2	3	2	2	5	26
1417	DOMŽALE	0	0	0	0	0	0	0	0
1418	LUKOVICA	3	3	2	2	2	1	3	16
1419	TROJANE-OŽBOLT	0	0	0	0	0	0		0
SKUPAJ LUO		54	54	22	27	30	24	59	270

Razdelitev načrta odvzema DAMJAKA / leto (za leti 2021 in 2022)

KATEGORIJA		TELETA		LANŠČAKI IN JUNICE		JELENI 2+ in večletni ter KOŠUTE 2+			Skupaj
ŠIF. LOV.	LD	M0+	Ž0+	M1+	Ž1+	M2-4	M5+	Ž2+	
1407	VELUNJA	1	1	1	1	1	1	2	8

Razdelitev načrta odvzema MUFLONA / leto (za leti 2021 in 2022)

ŠIF. LOV.	LD	M0+	Ž0+	M1+	Ž1+	M2+	Ž2+	Skupaj
1401	SOLČAVA	8	10	7	10	16	17	68

Razdelitev načrta odvzema GAMSA / leto (za leti 2021 in 2022)

ŠIF. LOV.	Kategorija	M0+	M1+	M2+	M3-7	M8	Ž0+	Ž1+	Ž2+	Ž3-10	Ž11+	Skupaj
	Lovska družina											
1401	Solčava	12	6	5	16	4	12	6	6	15	4	86
1402	Luče	10	4	4	12	4	10	4	4	12	4	68
1403	Ljubno ob Savinji	2	2	2	5	2	2	2	3	5	2	27
1404	Rečica ob Savinji	2	2	2	2		2	2	1	3		16
1405	Mozirje	6	2	2	7	2	6	2	3	6	2	38
1406	Smrekovec	4	2	3	4	1	2	2	2	6	2	28
1407	Velunja	0	1		0		0	0	0	1		2
1408	Gornji Grad	4	4	3	10	4	4	4	3	10	4	50
1409	Dreta Nazarje	4	2	2	5	2	4	2	2	6	1	30
1410	Braslovče	1	0		1		1	0	0	1		4
1411	Vransko	2	2		2	1	2	2	1	2		14
1413	Kamik	1		1	1		1	1		1		6
1414	Sela	0	1		1		1	0	1			4
1415	Tuhinj	1	2		2		2		1	2		10
1416	Motnik Špitalič	3	2		4		3	1	1	2	1	17
SKUPAJ LUO		52	32	24	72	20	52	28	28	72	20	400

Razdelitev načrta odvzema DIVJEGA PRAŠIČA / leto (za leti 2021 in 2022)

Kategorija		ozimci obeh spolov, lanščaki 1+, merjasci 2+	Ž spol: 1+ in 2+	Skupaj
ŠIF. LOV.	Lovska družina			
1402	Luče	22	6	28
1403	Ljubno	28	8	36
1404	Rečica ob Sav.	10	2	12
1405	Mozirje	42	10	52
1406	Smrekovec	26	6	32
1407	Velunja	8	2	10
1408	Gornji Grad	52	12	64
1409	Dreta Nazarje	48	12	60
1410	Braslovče	68	20	88
1411	Vransko	54	14	68
1412	Stahovica	6	2	8
1413	Kamnik	10	2	12
1414	Sela	8	2	10
1415	Tuhinj	8	2	10
1416	Motnik-Špitalič	26	6	32
1417	Domžale	26	6	32
1418	Lukovica	10	2	12
1419	Trojane-Ožbolt	12	2	14
SKUPAJ LUO		464	116	580

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Nazarje

Z A P I S N I K

Številka dokumenta: 900 – 002 / 2021 - 2

Datum: 26.3.2021

Dogodek: Seja strokovnega sveta OE Nazarje (1-IX seja).

Datum in čas začetka dogodka: ponedeljek, 22.3.2021 ob 8.30 uri v prostorih OE Nazarje.

Vabljeni:

mag. Tomaž Gerl, Alja Žunter, mag. Vid Preložnik, Rudi Mutec, Blaž Presečnik

Prisotni:

dr. Darij Krajčič, mag. Tomaž Gerl, Alja Žunter, mag. Vid Preložnik, Rudi Mutec, Blaž Presečnik

Oseba, ki je vodila sestanek: dr. Darij Krajčič

Dnevni red:

- Pregled sklepov
- Poročilo o objedenosti gozdnega mladja
- Osutek dvoletnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022
- Razno

1. točka dnevnega reda: Pregled sklepov

Na seji StS so bili pregledani sklepi vseh dosedanjih sej (predvsem tisti z neurejenim statusom, s statusom v izvajanju ali s statusom trajna naloga). Ob tem je bil urejen tudi njihov status.

2. točka dnevnega reda: Poročilo o objedenosti gozdnega mladja

Blaž Presečnik je predstavil rezultate popisa objedenosti gozdnega mladja, ki se je na terenu izvajal v letu 2020, pri čemer je bil poudarek na rezultatih popisne enote Zgornja Savinja, kamor sodi tudi OE Nazarje. Po predstavitvi rezultatov je med člani StS stekla razprava. Člani smo se soglasno strinjali, da divjad in podnebne spremembe pomembno vplivajo na dolgoročno spremembo drevesne sestave. Gozdarska stroka

pa lahko na zastopanost posameznih drevesnih vrst v sestojih (predvsem plemenitih listavcev) najboljše vpliva z gojitvenimi ukrepi (bolj intenzivno presvetljevanje sestojev ter krajše pomladitvene dobe).

3. točka dnevnega reda: Osnutek Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022

Blaž Presečnik je predstavil osnutek Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022. Odvzem divjadi v letu 2020 je bil dobro realiziran. Prav tako je bila dobra realizacija načrtovanih ukrepov v življenjskem okolju divjadi, načrt za leti 2021 in 2022 pa je primerljiv s predhodnim načrtom.

Plan odvzema lovne divjadi je bil usklajen na usklajevalnem sestanku z OZUL-om. Načrt odvzema divjadi ostaja bolj ali manj na ravni predhodnih let. V LD Luče in Solčava se še vedno upošteva petletni akcijski načrt, ki ureja odvzem jelenjadi.

Po predstavitvi je med člani StS stekla razprava na njegovo vsebino, glede katere ni bilo pomislekov.

SKLEP:

- **StS soglasno potrjuje osnutek Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022**

4. točka dnevnega reda: Razno

mag. Tomaž Gerl je predstavil dileme, na katere je trčil pri izvedbi naloge, ki mu je bila naložena na prejšnji seji StS. Preveriti je bilo potrebno, kako je v gojitvenih načrtih na posameznih KE znotraj OE Nazarje opredeljeno poglavje RGR in kako to opredeljuje naša zakonodaja. Glavna ugotovitev je, da vsebina določenih segmentov gojitvenih načrtov ni skladna z obstoječo zakonodajo, saj je bila aplikacija gjn razvita v času starega pravilnika. Teh vsebin se niti ne da prilagoditi novi zakonodaji, saj tega ne dopušča programska oprema, ki jo uporabljamo za pripravo gojitvenih načrtov.

SKLEPA:

- **mag. Tomaž Gerl na CE preveri zakaj vnosna maska za izdelavo gojitvenih načrtov ni usklajena s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.**
- **Mag. Tomaž Gerl do naslednje seje StS definira ločnico med tekstom, ki se nanaša na RGR in tekstom, ki se nanaša na posamezno načrtovalno enoto.**

Zapisala:

Alja Žunter, univ.dipl.inž.gozd.

dr. Darij Krajčič, univ. dipl. inž. gozd.,
vodja Območne enote Nazarje

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Nazarje

Šifra: 3401-1/2021-2

Datum: 23. 3. 2021

VABILO ZA ODDAJO PISNIH PRIPOMB
na osnutek Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko
upravljaljsko območje za leti 2021 in 2022.

Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) ter skladno s priporočilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 341-4/2020/1 z dne 12. 3. 2020 bomo **javno predstavitev** osnutka Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2021 in 2022 organizirali na sledeč način:

Namesto javne predstavitve **zbiramo pisne pripombe** na osnutek Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljaljsko območje za leti 2021 in 2022. Zbiranje pripomb bo potekalo od 24. 3. 2021 do vključno 7. 4. 2021.

Pisne pripombe lahko posredujete (upošteva se datum dospelosti 7. 4. 2021):

- Po pošti na naslov: Zavod za gozdove Slovenije, OE Nazarje, Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje ali
- Po e-pošti na naslov: blaz.presecnik@zgs.si

O osnutku Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško-Savinjsko LUO lahko dobite tudi **dodatna ustna pojasnila** in sicer:

- V torek **30. 3. 2021 od 8.00 – 12.00 ure** in v sredo **7. 4. 2021 od 8.00 – 12.00 ure**
- **Blaž Presečnik, GSM: 070/744-600**

Pojasnilo:

Do faze javne predstavitve so bile skladno z zakonodajo in utečenimi postopki opravljene vse aktivnosti v roku (kategorizacija – ocena odstrela in izgub divjadi za leto 2020 v okviru Komisije za LUO ki jo imenuje resorni minister, oddani podatki-evidence za letni načrt s strani LD, oddani osnutki LN za vsa lovišča s strani LD, opravljena uskladitev osnutka DLN za Kamniško-Savinjsko LUO z OZUL, določen osnutek na Strokovnem svetu ZGS, OE Nazarje).

Sedanja oblika podaje pisnih pripomb je skladno z izredno situacijo namenjena predstavnikom organizacij, ki jih navaja Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/2010 in 200/20). Konkretno pripombe se bodo zapisale v zapisnik in se jih bo po strokovni preučitvi smiselno upoštevalo pri oblikovanju predloga načrta. Morebitno neupoštevanje konkretnih pripomb na osnutek Dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta se bo pripombodajalcu pisno pojasnilo. Prosimo, da so morebitne pripombe čim bolj konkretne in jasno označene s sklicem na konkretno poglavje načrta.

Vsebinsko osnutka načrta si lahko ogledate na spletnih straneh Zavoda za gozdove Slovenije na naslovu <http://www.zgs.si/?id=595> pod številko in imenom Kamniško-Savinjsko LUO (XIV Kamniško-Savinjsko).

Lep pozdrav!

Blaž Presečnik, univ. dipl. inž. gozd.
Višji sodelavec I

Poslati: - seznam na zadnji strani!

Dr. Darij Krajčič, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja Območne enote

Vabljeni po pošti:

Območno združenje upravljavcev lovišč – OZUL, Cankarjeva ul. 6, 3000 Celje
Gozdarska inšpekcija, Cesta na Lepo Njivo 10, 3330 MOZIRJE
Inšpekcija za lovstvo in ribištvo, Maistrova 16, 1240 KAMNIK
KGZS, enota Mozirje, Šmihelska cesta 2, 3330 MOZIRJE
KGZS enota Velenje, Metleče 7, 3325 ŠOŠTANJ
KGZS - Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 CELJE
KGZS - Zavod Ljubljana, Celovška 135, 1000 LJUBLJANA
KGZS - enota Kamnik, Trg talcev 1, 1241 KAMNIK
Ovčerejsko društvo Raduha, Foršt 6, 3333 LJUBNO OB SAVINJI
Zgornjesavinjsko govedorejsko društvo, Šmihelska cesta 2, 3330 MOZIRJE
Šaleško govedorejsko društvo, Škale 20, 3320 VELENJE
Društvo lastnikov gozdov Tisa Logarska dolina, Solčava 16, 3335 SOLČAVA
Društvo lastnikov gozdov Šaleške doline, Metleče 7, 3325 ŠOŠTANJ
Društvo lastnikov gozdov Spodnje savinjske doline, Ulica savinjske čete 4, 3310 ŽALEC
Pašna agrarna skupnost Ljubno, Ter 60, 3333 LJUBNO OB SAVINJI
Pašna skupnost Gospodna Globače, Lenart 2, 3342 GORNJI GRAD
Pašna skupnost Kašna planina, Tirosek 1, 3342 GORNJI GRAD
Pašna skupnost Lepenatka, Šmiklavž 26, 3342 GORNJI GRAD
Pašna skupnost Travniki, Tirosek 58, 3342 GORNJI GRAD
Pašna skupnost Ravni, Tirosek 57, 3342 GORNJI GRAD
Pašna skupnost Raduha – Javorje, Podveža 3, 3334 LUČE
Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 LJUBLJANA
DOPPS, Tržaška 2, 1000 LJUBLJANA
Naravovarstvena zveza Smrekovec, Bele vode 18 a, 3325 ŠOŠTANJ
Šaleško ekološko društvo, Šaleška cesta 2d, 3320 VELENJE
Društvo za osvoboditev živali, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3332 PONIKVA
ERICo Velenje, Koroška cesta 58, 3320 VELENJE
ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE, Cankarjeva 10, 1000 LJUBLJANA
ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE, Vodnikova 3, 3000 CELJE
MESTNA OBČINA VELENJE, Titov trg 1, 3320 VELENJE
OBČINA GORNJI GRAD, Attemsov trg 3, 3342 GORNJI GRAD
OBČINA LJUBNO, Cesta v Rastke 12, 3333 LJUBNO OB SAVINJI
OBČINA LUČE, Luče 106, 3334 LUČE
OBČINA MOZIRJE, Šmihelska cesta 2, 3330 MOZIRJE
OBČINA NAZARJE, Savinjska cesta 4, 3331 NAZARJE
OBČINA REČICA OB SAVINJI, Rečica ob Savinji 55, 3332 REČICA ob Savinji
OBČINA SOLČAVA, Solčava 16, 3335 SOLČAVA
OBČINA ŠMARTNO OB PAKI, Šmartno ob Paki 69, 3327 ŠMARTNO OB PAKI
OBČINA ŠOŠTANJ, Trg svobode 5, 3325 ŠOŠTANJ
OBČINA VRANSKO, Vransko 59, 3305 VRANSKO
OBČINA BRASLOVČE, Braslovče 22, 3314 BRASLOVČE
OBČINA KAMNIK, Glavni trg 24, 1240 KAMNIK
OBČINA DOMŽALE, Ljubljanska 69, 1230 DOMŽALE
OBČINA LUKOVICA, Stari trg1, 1225 LUKOVICA
UPRAVNA ENOTA MOZIRJE, Šmihelska cesta 2, 3330 MOZIRJE
UPRAVNA ENOTA ŽALEC, Ulica Savinjske čete 5, 3310 ŽALEC
UPRAVNA ENOTA VELENJE, Rudarska cesta 6a, 3320 VELENJE
UPRAVNA ENOTA KAMNIK, Glavni trg 24, 1240 KAMNIK
UPRAVNA ENOTA DOMŽALE, Ljubljanska 69, 1230 DOMŽALE
SKLAD KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV, Dunajska c. 58, 1000 LJUBLJANA
METROPOLITANA d.o.o., CIRIL METODOV trg 4, 1000 LJUBLJANA
SLOVENSKI DRŽAVNI GOZDOVI d.o.o., Rožna ulica 39, 1330 KOČEVJE
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, Sektor za lovstvo in ribištvo, Dunajska 22, 1000 LJUBLJANA
NAŠ ČAS, Cesta Františka Foita 10, 3320 VELENJE
NOVI TEDNIK, Prešernova 19, 3000 CELJE
SAVINJSKE NOVICE d.o.o., Savinjska cesta 4, 3331 NAZARJE

Vabljeni po e – pošti:

Člani Sveta ZGS OE Nazarje
Zavod za gozdove Slovenije (centralna enota, območne enote Nazarje, Ljubljana, Celje, Kranj in Slovenj Gradec ter KE Luče, Gornji Grad, Šoštanj, Žalec, Kamnik, Domžale)

Savinjska cesta 4, 3331 NAZARJE

Tel.: +386 (0)3 83-93-777, www.zgs.gov.si, e-pošta: OENazarje@zgs.si

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Nazarje

Datum: 9.4.2021

Šifra: 3401-1/2021-3

Zapisnik o upoštevanja oziroma neupoštevanja pripomb na osnutek Dvoletnega LUN za Kamniško-Savinjsko LUO za lovsko leti 2021 in 2022

Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo virusa COVID-19 ter skladno s priporočilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 341-4/2020/1 z dne 12. 3. 2020 javne predstavitve osnutka Dvoletnega lovsko upravljavskega načrta za Kamniško-Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 ni bilo. Namesto javne predstavitve so se zbirale pisne pripombe posredovane po navadni pošti in e-pošti. Pripombe so se lahko podale tudi telefonsko dne 30. 3. 2021 med 8.00 in 12.00 in 7. 4. 2021 med 8.00 in 12.00 uro. Rok za pisne pripombe je bil 7. 4. 2021.

Do postavljenega roka smo po redni in e-pošti prijeli pripombe in stališča od:

1. Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektorja za lovstvo;
2. Metropolitane d.o.o.;
3. Občine Vransko.

V nadaljevanju podajamo njihove pripombe ter opredelitev do pripomb.

A) Pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko LUO za leti 2021 in 2022 s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

1. Prosimo Zavod za gozdove Slovenije, da preveri vse gozdne rezervate, ki ležijo v posameznih loviščih in da se v ustreznih dvoletnih načrtih LUO opozori na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

2. V poglavju »1 Uvod« v drugem odstavku manjka pojasnilo glede upravičenosti sklica na pretekle dolgoročne načrte LUO. Zato namesto drugega odstavka predlagamo sledeče besedilo:

»Dvoletni načrt za XIV. Kamniško-Savinjsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za XIV. Kamniško-Savinjsko lovsko upravljavsko območje za preteklo obdobje 2011 - 2020.«

V tretjem odstavku je med predpisi treba navesti tudi Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20; v nadaljevanju: ZNUAPK).

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

3. V poglavju »3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi« na strani 4, kjer je preglednica 3.1.1, pri preprečevalnem krmljenju ni odstotka realizacije.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

4. Pri »Preprečevalno krmljenje divjadi (namenjeno divjemu prašiču)« na strani 11 predlagamo, da naj besedilo črta in nadomesti z naslednjim besedilom: »V skladu s prvim odstavkom 13. člena ZNUAPK preprečevalno krmljenje divjega prašiča v času trajanja visoke stopnje ogroženosti ni predvideno in glede na namen zakonodajalca (v celoti urediti krmišča, do katerih lahko dostopajo divji prašiči) tudi ni dovoljeno.«

Ustrezno je treba prilagoditi tudi Prilogo 1.

Na strani 12 »Mala divjad (lisica, kuna zlatica, kuna belica)« predlagamo, da se v izogib morebitnim napačnim interpretacijam tretji in četrti stavek črtata in nadomestita z naslednjim besedilom: »V skladu

s 13.členom ZNUAPK je na vseh krmiščih za prostoživeče živali, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, prepovedano krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi. Na krmiščih za zveri je dovoljeno krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.». Peti stavek lahko ostane.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

Obrazložitev: Ker preprečevalno krmljenje divjega prašiča trenutno ni dovoljeno, se vsa preprečevalna krmišča, kjer se lahko izvaja lov, prekategoriizira v privabljalna krmišča. Krmišč, kjer se ne bo izvajal lov, pa ni dovoljeno zalagati s krmo. Načrtovana količina krme na preprečevalnih krmiščih se prerazporedi za namen privabljalnega krmljenja divjih prašičev.

5. V poglavju »4. 6 Divji prašič« v podpoglavju »Ukrepi in usmeritve:« naj se na strani 46 pri »Čas in način lova« dopolni šesti odstavek, ki določa ukrepe v primeru APK, in sicer se naj jasno opozori na prepoved iz 17. člena ZNUAPK, ki velja že od dne 23.1.2021 dalje, za poginule divje prašiče. To je prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.

V tem istem odstavku naj se pred zadnjim stavkom doda še naslednje besedilo: »V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.«.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

6. V poglavju »4.7 Šakal (Canis Aureus) na strani 49 na koncu poglavja priporočamo, da se doda naslednje besedilo. »V času veljavnosti tega dvoletnega načrta je izplačevanje odškodnin za škodo, ki jo povzroči šakal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 65/2020 in 97/20 – popr.) še vedno v pristojnosti države (MKGP), in sicer v prehodnem obdobju petih let od 1. 5. 2020. Škodo bo ocenjeval ZGS.«.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

7. V poglavju »5 Evidence« naj se v tretjem odstavku skladno s 17. členom ZNUAPK spremeni zahteva za dostavo spodnje čeljusti s sekalci za divjega prašiča v primeru poginulih divjih prašičev (povoz + ostale izgube). (Prepoved iz 17. člena ZNUAPK, ki velja že od 23.1.2021 dalje, velja za poginule divje prašiče. To je prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.).

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

B) Razmišljanja, pobude in pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za Kamniško Savinjsko LUO od Metropolitane d.o.o.:

1. Načrt smatramo kot okvir dovoljenih, zaželenih in nujnih del, ki so potrebni za usklajeno sobivanje lovnihi vrst s človekom, lastnikom gozda, gozdnim rastjem in ostalimi dejavniki prostora. Od dejanske izvedbe in njenega načina pa je (bo) odvisen končni rezultat. Verjamemo v dobronamernost izdelovalcev načrta in njihovo težnjo k uspešnem uravnavanju precej zapletenih odnosov pri lovskem upravljanju (še posebej v okviru visoke divjadi).

2. Kot lastniki dela zemljišč v navedenem LUO bi si želeli seveda bistveno večjo vlogo pri upravljanju z divjadjo glede na dejstvo, da je divjad sestavni del gozda, kar pomeni tudi škode po njej, prilagajanje lastnikov gozda s svojim gospodarjenjem v gozdovih divjadi, njen odlov ... Tudi zato pričakujemo pri tem in ostalih načrtih najvišjo stopnjo upoštevanja naših pripomb.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana.

Obrazložitev: V postopkih sprejemanja lovsko upravljavskih načrtov se upošteva participativni pristop z vključitvijo vseh deležnikov v prostoru. Lastniki zemljišč so pomemben deležnik in se jih poskuša v največji možni meri upoštevati, saj je dobro sodelovanje upravljavcev lovišč z lastniki bistveno pri usklajenem upravljanju z divjadjo.

3. Iz Preglednice 3.1.1. Opravljeni ukrepi.... je razvidno, da se je večina ukrepov (za varstvo in monitoring divjadi ter biomeliorativne ukrepe) močno zmanjšala v primerjavi z leti poprej. Zmanjšala se je tako v fazi načrtovanja del kot tudi pri doseženi realizaciji. Obenem je pa pod preglednico ob vrstah

del povečini komentar: »Površina dela je zadovoljiva.« Po čem se to sklepa? Je bilo prejšnje leta pretirano planiranje in izvedba? Stopnja objedanja in lupljenja se v povprečju ni zmanjšala, kvečjemu obratno.

Opredelitev: Pripomba se ne upošteva.

Obrazložitev: Trditev, da se je večina ukrepov za varstvo in monitoring divjadi ter biomeliorativne ukrepe močno zmanjšala v primerjavi z leti poprej, ne drži. Večina omenjenih ukrepov se je v zadnjih letih opravljala dobro, v skladu z načrtom. Tudi količina načrtovanih in opravljenih del za leti 2021 in 2022 ni bistveno manjša od šestletnega povprečja.

Iz analize popisa objedenosti je razvidno, da se stopnja objedenosti gozdnega mladja v popisni enoti Zgornja Savinja v zadnjih desetih letih ni značilno spreminjala. S podatki za stopnjo lupljenja pa ne razpolagamo, zato težko trdimo, da se povečuje. Podatki o evidentiranih škodah od jelenjadi v gozdovih kažejo, da z lupljenjem drogovnjakov v zadnjih letih ni večjih problemov, kar pa ne dokazuje, da je v gozdovih manj jelenjadi, ampak, da prehranske razmere ne prisilijo jelenjad v lupljenje, k čemur zagotovo pripomorejo milejše zime.

4. Str.10: »Načrtovanih biomeliorativnih del ni potrebno dosegati.« Glede na objedenost pričakujemo 100 % izvedbo in s tem preverbo zmanjšanja škod v naslednjem popisnem obdobju.

Tako za LUO Kamniško- Savinjsko kot na splošno za celo Slovenijo bi po našem mnenju morale veljati, da bi tako lovci kot gozdarji in lastniki morali večjo pozornost posvetiti vzdrževanju grmišč. Po eni strani je to izredno dragocena in iskana prehrana divjadi (sveža odganjajoča grmišča), po drugi strani pa nujno potreben gozdnogojitveni ukrep. Zaradi splošne koristnosti za divjad in gozd bi morala stopnja sofinanciranja države iz sedanjih 70-90 % (odvisno od funkcij) nujno preiti na 100 %. Tu so lahko lovška združenja tista nevladna organizacija, ki lahko pripomore k tej spremembi Pravilnika o sofinanciranju vlaganj...

Opredelitev: Pripombe se ne upošteva.

Obrazložitev: Kot je razvidno iz odgovora pod točko 3, upravljavci lovišč zelo dobro realizirajo načrtovana biomeliorativna dela. Zavedati pa se je treba, da upravljavci lovišč veliko večino omenjenih del izvajajo na zemljiščih zasebnih lastnikov in so zato odvisni od pripravljenosti lastnikov, da dovolijo izvajanje biomeliorativnih del, ki niso vselej v interesu lastnika. Iz tega vidika je težko zavezati upravljavce lovišč k 100 % izvedbi. Se pa vsekakor strinjamo, da je izvajanje biomeliorativnih ukrepov izjemno pomemben ukrep za zagotavljanje usklajenosti rastlinojede parkljaste divjadi z okoljem, zato je treba te ukrepe čim bolj pospeševati in stimulirati. Za višje finančne spodbude za omenjene ukrepe je potrebna sprememba Pravilnika o sofinanciranju vlaganj v gozdove, ki pa ni predmet lovsko upravljalvskega načrtovanja.

5. Str. 11. pozdravljamo opredelitev načrta glede zimskih krmišč za jelenjad (nižje lege z manj snega, v starejših še nepomlajenih sestojih...). Smatramo, da bi se morale lokacije krmišč po cca 10 letih menjati tudi zaradi ustaljenih navad divjadi- »kravji sindrom«, ki posledično povzroči povečanje škod na sestojih v primerni oddaljenosti od krmišča.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

6. Str. 17: pri lovskih prežah in krmiščih za divjad naj se doda, naj bodo prostostoječa, ne obešena na dreve

Opredelitev: Pripombe se deloma upošteva in načrt dopolni.

Obrazložitev: Upravljavci lovišč bi morali imeti za vsako krmišče in lovsko prežo soglasje lastnika zemljišča, v katerem se tudi dogovorijo o vrsti objekta. Trenutno imajo nekatera lovišča zelo veliko lovskih prež pritrjenih na drevesa, ki pa, če se redno vzdrževana, ne povzročajo večjih poškodb dreves. Strinjamo se, da prostostoječe lovske preže iz naravnih materialov bolj sodijo v naše okolje. Takojšnja prepoved bi pomenila za nekatere upravljavce lovišč veliko dela in velike stroške. Zato predlagamo, da se objekte postopno odstrani od dreves, in da se novih objektov ne pripenja na drevesa.

7. 3.2 Vpliv divjadi- tabela 3.2.5- Objedanje po DV: Smatramo, da je analiza popisa objedanja narejena precej poenostavljeno. Res je divjad sestavni del gozda in je določena stopnja objedanja nujna in neizbežna. A če določena drevesna vrsta (jelka), ki naj bi bila celo eden nujnih sestavnih delov naših gozdov, doživi padec števila osebkov od vznika (20.870 kom/ha), še pogojno sprejemljivega števila 6.028 v prvem višinskem popisnem razredu, do drastičnega upada 200 kom/ha v četrtem višinskem razredu, potem se najbrž mora to odraziti na ukrepih načrta.

Zadnji stavek 1. odst. na str. 22 to že nakazuje in bi nas moral zaskrbeti: »Izraziteje se..., delež jelke in plemenitih listavcev pa zmanjšuje.«

Nekako se tudi ne moremo strinjati z zadnjim stavkom 1. odstavka poglavja: Presoja vpliva gozd-divjad na str. 22: Naravno pomlajevanje jelke je prav gotovo problematično zaradi divjadi.

Opredelitev: Pripomba je upoštevana in načrt dopolnjen.

Obrazložitev: V območju ugotavljamo, da pomlajevanje jelke na silikatni matični podlagi ni problematično, večje težave se pojavljajo na karbonatni matični podlagi, kar nakazuje, da pomlajevanje ni odvisno samo od objedanja divjadi, ampak še od veliko drugih faktorjev: rastne dinamike drevesnih vrst, okoljskih dejavnikov, gozdnogojitvenih ukrepov,... Se pa strinjamo, da trditev, da pomlajevanje jelke v večini območja ni problematična, ni povsem na mestu.

8. Smatramo, da bi se moral trend iz leta 2020 v smislu zmanjševanja številčnosti jelenjadi v celotnem Kamniško- Savinjskem LUO, še posebej v revirjih LPN Kozorog Kamnik, nadaljevati in postati cilj. Enako tudi za usmeritev v primeru šakala v smislu »zmanjšanja vplivov na druge domorodne živalske vrste...«

Opredelitev: Pripomba se ne upošteva.

Obrazložitev: Pri upravljanju z jelenjadjo nam je v zadnjih letih, s konstantnim dvigovanjem odvzema jelenjadi, verjetno uspelo omejiti naraščanje številčnosti jelenjadi. S tem trendom nadaljujemo tudi s predlogom načrta odvzema jelenjadi za leti 2021 in 2022. Zaupanje in sodelovanje med upravljavci lovišč, OZUL in ZGS je pogoj, da upravljavci lovišč realizirajo določene višine odvzema, oz. jih tudi presežejo. Menimo, da cilj zmanjševanja številčnosti jelenjadi v **celotnem** LUO v naslednjih dveh letih nekoliko nerealen. Navedena pobuda se bo upoštevala pri pripravi dolgoročnega območnega lovsko upravljalnega načrta.

Pri šakalu je navedba »zmanjšanje vplivov na druge domorodne živalske vrste...« že zapisana v prilagojenem cilju upravljanja s šakalom.

9. Velike zveri: volk, medved in ris so ob sedanjí poseljenosti krajine in vseprostorski aktivnosti človeka po našem mnenju lahko samo občasen prebivalec naših gozdov. V predelih Gorenjske, Cerkljanskega z močno prenaselitvijo volka so se lovske dejavnosti z rednim odlovom divjadi že postavile pod vprašaj. Če tu prištejemo še povoz, postane vprašanje smiselnosti lovskega upravljanja divjadi povsem na mestu.

Opredelitev: Pripomba se ne upošteva.

Obrazložitev: Prisotnost medveda v območju nima bistvenega vpliva na divjad. Ris trenutno ni prisoten v območju. Z letošnjo odstranitvijo volkulje (izredni odstrel) iz našega območja pa se več ne pričakuje pomembnega vpliva volkov na populacije divjadi. Zato je lovsko upravljalno načrtovanje in lovsko upravljanje z divjadjo v našem LUO še kako potrebno.

9. Naj na koncu zaključimo z željo, da bi čim več del iz načrta bilo opravljenih v dobro divjadi, gozda in lastnikov gozda. Kot lastniki pa želimo poudariti, da želimo lovcem ob njihovi pripravljenosti za uravnoteženje razmerij v naravnem okolju, stati ob strani in jih podpirati ter smo pripravljeni na korektno obojestransko sodelovanje.

C. Pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za Kamniško Savinjsko LUO od Občine Vransko

1. Podpiramo zvišanje odvzema jelenjadi. Še vedno menimo, da je škod po jelenjadi več, kot je prijavljenih. Škoda, ki jo jelenjad naredi na travnikih, pašnikih, v travniških sadovnjakih, kjer poje sadje, je težko oceniti in zato je kmetje ne prijavljajo. Prav tako je s škodo v gozdu, kjer jo kmetje prepozno opazijo ali pa bo vidna na podmladku v nekaj letih. Velika je tudi škoda, ki jo jelenjad povzroča, ko podira ograje električnega pastirja, postavljenega v namen paše goveda ali za preprečevanja škod za divje prašiče, saj kmet praktično ne more dokazati, kdo je ograjo podrl, povzroči pa ogromno dodatnega dela. Jelenjad različnih starosti in spola srečujemo povsod, kar se v preteklih letih ni dogajalo.

Menimo, da bi bilo nujno potrebno, da se lahko jelenjad (ne glede na spol in starost), ki se približa gospodarskemu poslopiju, povzroča škodo na travnikih, sadovnjakih, takoj odstrelí, saj je posegla izven svojega življenjskega okolja.

Zaradi življenjskih navad jelenjadi bi bilo nujno tudi dovoliti nočni lov, ki bi lovcem tudi v mraku dovoljeval odstrel jelenjadi, tako bi lažje odstrelili osebké, ki delajo škodo na pašnikih, travnikih, sadovnjakih.

Opredelitev: Pripombe se deloma upoštevajo.

Obrazložitev: Z visokim načrtom odvzema jelenjadi v LUO želimo zaustaviti rast številčnosti jelenjadi oz. zmanjševati številčnost, kar bi se posledično moralo kazati tudi v manjših migracijah jelenjadi v zimskem času iz višjih nadmorskih višin proti loviščem v južnem delu LUO. Ker se jelenjad v lovišču Vransko pojavlja predvsem v zimskem času, v času lovopusta, je tudi realizacija odvzema v preteklih letih za to lovišče temu primerna. Lovišče Vransko se bo posebej opozorilo na problematiko jelenjadi. Z obstoječimi mehanizmi, dopustno odstopanje od načrta navzgor in možnost prerezporeditve

odvzema med lovišči, se mora, v kolikor bodo razmere v naravi dopuščale, zagotoviti učinkovit odvzem jelenjadi.

Za škode od divjadi na lovni površini je odgovoren upravljavec lovišča, za škode na nelovnih površinah pa praviloma Republika Slovenija. Podrobnejše informacije so podane na spletni strani ZGS: http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

Nočni lov jelenjadi, brez upoštevanja lovnih dob, pa ni predmet lovsko upravljalvskega načrtovanja za LUO.

2. Škod po divjem prašiču je bilo v letu 2020 manj, kot je bilo pred leti, vendar dejstvo, da škod v letu 2020 v LD Vansko ni bilo, ne drži. Zato je pri višini odstrela potrebno upoštevati tudi dejstvo, da škode uradno niso bile zabeležene. Lovska družina Vransko se pogodi s kmeti okrog škode na travnikih tako, da sanira ritine, poseje travnik in tako kmetje uradno sploh ne prijavijo škod. To sicer ni verjetno nič narobe, negativno pa vpliva na statistiko škode po divjem prašiču na našem območju ter posledično na določitev odstrela.

Pri divjih prašičih je potrebno vzdrževati dovolj visok odstrel zaradi APK in zaradi preprečevanja škode na kmetijskih površinah.

Opredelitev: Pripombe so upoštevne.

Obrazložitev: Z načrtom odvzema divjih prašičev v letih 2021 in 2022 spodbujamo upravljavce lovišč k intenzivnemu lovu. Poleg višine načrtovanega odvzema je treba poudariti, da je odvzem divjih prašičev številčno navzgor neomejen, kar se upravljavci lovišč v letih z večjo številčnostjo divjih prašičev s pridom poslužujejo. Za leti 2021 in 2022 je načrt odvzema divjih prašičev v LUO 580 živali, kar je dobrih 7 % več, kot je bil v predhodnih dveh letih. V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem. Zakon predvideva tudi finančno stimulacijo za odvzem divjih prašičev nad določeno kvoto. Vsi ti ukrepi omogočajo intenziven lov na divje prašiče v prihodnjih dveh letih.

Evidentirane škode so le eden od kazalnikov stanja populacij divjadi. V kolikor je zaznano, da se upravljavci lovišč uspešno dogovarjajo z oškodovanci in zaradi tega ne prihaja do prijav škod in posledično evidentiranja škod, se to upošteva pri določitvi ukrepov (višine odvzema). Upoštevati je tudi potrebno, da so nekatera lovišča uspešno znižala obseg škod tudi s preventivnimi zaščitnimi ukrepi (ograje).

Pripravil:

Blaž Presečnik, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

Dr. Darij Krajčič, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja območne enote

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Nazarje

Z A P I S N I K

Št. dokumenta: 900-003/2021-11

Datum: 19.04.2021

Dogodek: Seja Sveta Območne enote Nazarje
(4. korespondenčna seja, VII. Mandatno obdobje)

Čas dogodka: Seja se je vršila od 15.4.2021 do 16.4.2021.

Vabljeni: Branko Štunf, Jernej Četina, Janko Mazej, Alojz Vrtačnik, Klemen Matk, Matej Demšar, Marjetka Jošt, Jurij Tamše, Gregor Štancar

Udeleženci: Branko Štunf, Jernej Četina, Janko Mazej, Alojz Vrtačnik, Klemen Matk, Matej Demšar, Marjetka Jošt, Jurij Tamše, Gregor Štancar

Vseh 9 članov je svoj glas oddalo pravočasno.

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 3. korespondenčne seje Sveta OE
2. Poročilo o delu in poročilo o gozdovih za leto 2020
3. Predlog programa dela in predlog finančnega načrta OE Nazarje za leto 2021
4. Predlog dvoletnega lovskoupravljalkega načrta za Kamniško – Savinjsko LUO za leto 2021/2022

Skladno z vabilom predsednika Sveta OE Nazarje št. 900-003/2021-1 z dne 02.04.2021 so člani Sveta OE Nazarje od 15.4.2021 do 16.4.2021 opravili korespondenčno sejo. Poleg vabila je bilo članom Sveta poslano gradivo za sejo in glasovnice za štiri točke dnevnega reda, za vsako točko posebej.

Točka dnevnega reda št. 1:

Z gradivom je bil poslan zapisnik 3. korespondenčne seje Sveta OE Nazarje z dne 09.11.2020. Na zapisnik ni bilo podanih nobenih pripomb.

Sklep št. 23:

Zapisnik 3. korespondenčne seje Sveta OE Nazarje z dne 09.11.2020 se sprejme v predlagani obliki in vsebini.

ZA glasovalo 8 svetnikov, 1 svetnik se ni opredelil. Sklep je bil z večino glasov sprejet.

Točka dnevnega reda št. 2:

Članom Sveta je bilo poslano Poročilo o delu in poročilo o gozdovih za leto 2020. Na Poročilo ni bilo podanih nobenih pripomb ali komentarjev.

Sklep št. 24:

Svet OE je sprejel Poročilo o delu in finančno poročilo OE Nazarje za leto 2020.

ZA glasovalo 8 svetnikov, 1 svetnik se ni opredelil. Sklep je bil z večino glasov sprejet.

Točka dnevnega reda št. 3:

Članom Sveta je bil poslan Predlog programa dela in predlog finančnega načrta OE Nazarje za leto 2021. Na Predlog ni bilo podanih nobenih pripomb ali komentarjev.

Sklep št. 19:

Svet OE je sprejel Predlog programa dela in predlog finančnega načrta OE Nazarje za leto 2021.

ZA glasovalo 8 svetnikov, 1 svetnik se ni opredelil. Sklep je bil z večino glasov sprejet.

Točka dnevnega reda št. 4:

Članom Sveta je bil poslan Predlog dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško – Savinjsko LUO za leto 2021/2022. Kot priloga je bil Zapisnik upoštevanja oziroma neupoštevanja pripomb na osnutek Dvoletnega LUN za Kamniško-Savinjsko LUO za lovsko leti 2021 in 2022 z dne 9.4.2021. Razgrnitev načrta je potekala od 27.3.2021 do vključno 7.4.2021, namesto javne predstavitve so se zbirale pisne pripombe poslane po e-pošti v času javne razgrnitve načrta.

Na Predlog in na zapisnik s strani svetnikov ni bilo podanih nobenih pripomb ali komentarjev.

Sklep št. 20:

Svet OE je sprejel Predlog dvoletnega lovsko upravljaljskega načrta za Kamniško – Savinjsko LUO za leto 2021/2022.

ZA glasovalo vseh 7 svetnikov, PROTI glasovala 2 svetnika. Sklep je bil z večino glasov sprejet.

Zapisal:
Gregor Štancar

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by a horizontal stroke.

Matej Demšar,
predsednik Sveta OE Nazarje